

2025

FAALİYET RAPORU

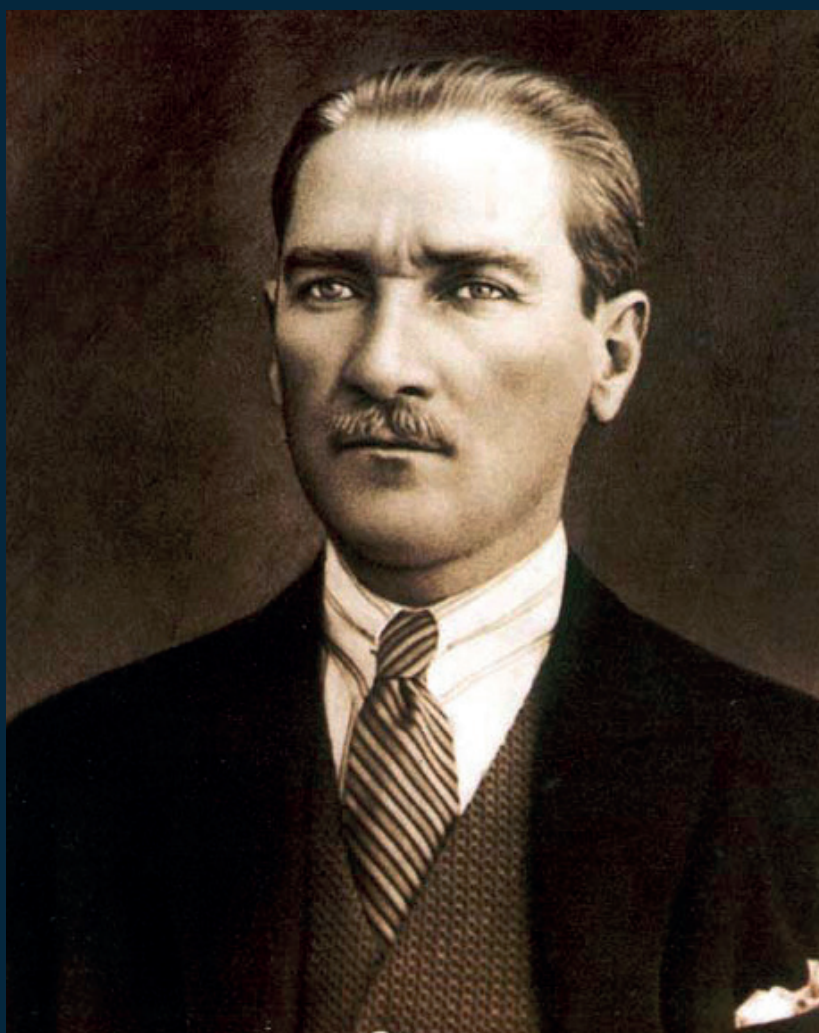
MARMARA
BELEDİYELER
BİRLİĞİ

2025 FAALİYET RAPORU

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	8
1. GENEL BİLGİLER	10
1.1. MİSYON, VİZYON VE İLKELER	12
1.2. MBB'NİN GÖREV VE HİZMET ALANLARI	14
1.3. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	16
2. AMAÇ VE HEDEFLER	22
2.1. STRATEJİK AMAÇLAR	24
3. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	26
3.1. MALİ BİLGİLER	28
3.2. PERFORMANS SONUÇLARI	30
4. FAALİYETLER	36
4.1. EĞİTİM HİZMETLERİ	38
4.2. ORGANİZASYONLAR	46
4.3. MARMARA DENİZİ	60
4.4. PLATFORMLAR	64
4.5. PROJELER	70
4.6. DİĞER FAALİYETLER	78
4.7. MERKEZLER VE AKADEMİ	88
4.8. MBB KÜLTÜR YAYINLARI	92
5. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	96
6. MARMARA EĞİTİM VE ORGANİZASYON LTD. ŞTİ. MALİ BİLGİLERİ	102
6.1. 2025 GELİR TABLOSU	104
6.2. 2025 BİLANÇO	105

MUSTAFA BOZBEY
MBB Başkanı

Değerli Meclis Üyelerimiz ve Kıymetli Paydaşlarımız,

Elinizdeki bu faaliyet raporu vesilesiyle sizlere hitap etmek benim için bir görevden öte, derin bir gurur kaynağıdır. Bugün Marmara Belediyeler Birliği olarak 50. yılımızı geride bırakırken bu meşaleyi 1975 yılından bugüne taşıyan, kurumumuzu ilmek ilmek işleyen çok değerli yöneticilerimizi yâd etmek istiyorum. İlk başkanlarımız Sayın Ahmet Enön ve Sayın Erol Köse'den Sayın Tahir Büyükakin'a kadar emeği geçen tüm başkanlarımızı tebrik ediyor; kurumun bugünlere ulaşmasında emeği olan tüm üye belediye başkanlarımıza, meclis üyelerimize ve paydaşlarımıza en kalbi şükranlarımı sunuyorum.

Şehirlerin gücü, içindeki binaların yüksekliğinde değil, onları ayakta tutan kurumların köklü olmasındadır. Bugün dönüp baktığımızda daha dün gibi gelen bu 50 yıllık yolculuk, Türkiye'nin en asil kurumlarından birinin kökleşme hikâyesidir.

Ülkemizin her dönem kendine has dinamikleri olsa da MBB gibi kurumların varlığı şehirlerimizin ortak hafızasını güçlendiriyor ve onlara çok daha sağlam bir kimlik kazandırıyor.

Bugün Türkiye'deki her üç vatandaşımızdan birinin yaşadığı, ekonominin ve üretimin kalbi olan bir bölgeye hizmet veriyoruz. Dünyanın pek çok noktasındaki yerel yönetim örneklerine kıyasla Marmara Bölgesi'nde üstlendiğimiz sorumluluk eşsizdir ve bu sorumluluk duygusuyla hepimizin gurur duyması gerektiğini düşünüyorum. Elbette bu ölçekteki bir nüfus ve ekonomik yoğunluk, beraberinde çözülmesi güç problemleri de getirmektedir. Ancak şunu çok iyi biliyoruz: Bu meseleleri tek başımıza, sadece bireysel marifetle aşmamız mümkün değil. Bu noktada, her kesime eşit ve adil bir mesafede duran, diyalogu merkeze alan bir kurumun varlığı her zamankinden daha hayati bir önem kazanıyor. İşte bu yüzden, 50 yıldır bu çatı altında titizlikle koruduğumuz 'birlikte üretme geleneği' sadece bir çalışma

yöntemi değil, problemlerle baş edebilme yeteneğimizi ve toplumsal dayanıklılığımızı artıran en büyük gücümüzdür.

Bu kolektif gücün vizyonumuza yansımaları olan ‘Yetkin yerel yönetimler ve sürdürülebilir kentler’ mottomuz da sadece bir slogandan ibaret değildir. Zira biliyoruz ki yaşam kalitesinin artırılması; ancak bilginin paylaşılması, kapasite geliştirme çabalarının desteklenmesi ve doğaya karşı bilinçli bir duruşun kurumsal bir refleks haline getirilmesiyle mümkündür.

Esasen bu refleks, Birliğimizin yarım asır önceki kuruluş kodlarında zaten mevcuttur. Nitekim 50 yıllık birikimimize baktığımızda; kuruluş yıllarında yayınların farklı dillerde çıkarılması, İngilizce’nin yanı sıra Fransızca ve Arapça bültenlerle dünyaya seslenilmesi ve uluslararası iş birliklerine yönelinmesiyle başlayan o vizyoner serüven, bugün Marmara Urban Forum’un (MARUF) başarısına zemin hazırlamıştır. Binlerce katılımcının bu foruma gösterdiği ilgi, Türkiye’nin çözümleri konuştuğu, iş birliği geliştirdiği bu tür geniş platformlara ne kadar ihtiyaç duyduğunu da bir kez daha kanıtlamıştır.

Geride bıraktığımız yıl, akademik dünyayı tez destekleriyle güçlendirdiğimiz, 22 binden fazla katılım sayısına ulaşan eğitimler düzenlediğimiz ve 8 Haziran Marmara Denizi Günü’nde tüm kıyılarda tek yürek olduğumuz, kelimelere sığmayacak kadar değerli işlere imza attığımız bir dönem oldu. Kısacası, Marmara Belediyeler Birliğinin yarım asırlık şanına yakışır bir seneyi geride bıraktık.

Bu yıl bizler için sadece bir kutlama dönemi değildi; aynı zamanda 50 yıldır süregelen o büyük dayanışma ruhunu yeniden tazelediğimiz bir yıldır. Türkiye’den ve dünyadan seçkin kuruluşlarla, kıymetli akademisyenlerimizle ve sivil toplumun temsilcileriyle kurduğumuz iş birliklerini daha da

ileriye taşıdık. Üye belediyelerimizi sık sık ziyaret ederek sahadaki nabzı tuttuk ve şunu bir kez daha anımsadık: Biz, 50 yıldır bu yolda tek başımıza yürümedik. Değerli paydaşlarımızın ve partnerlerimizin katkılarıyla devleşen, kolektif akılla büyüyen büyük bir serüvenin parçasıyız.

Raporu bu gözle incelemenizi, varsa eksiklerimizi bizlere bildirmenizi rica ediyorum. Birlikte olursak üstesinden gelemeyeceğimiz hiçbir konu yok.

Hepinizi saygıyla selamlıyor, iyi okumalar diliyorum.

Saygılarımla,

1. GENEL BİLGİLER

1.1. MİSYON VİZYON İLKELER

MİSYONUMUZ

Misyonumuz; araştırmak, bilinç oluşturmak, paylaşmak ve desteklemektir.

- Yerel yönetimler ve kentleşme konusunda dünyadaki gelişmeleri ve iyi uygulama örneklerini araştırmak.
- Demokratik, katılımcı ve sürdürülebilir kent yönetiminin oluşmasına, çevrenin, doğanın ve tarihi değerlerin korunmasına yönelik bilinç oluşturmak.
- Bilgi, deneyim ve kaynakları paylaşmak.
- Yerel yönetimlerin kurumsal kapasite geliştirme çabalarını desteklemek.

VİZYONUMUZ

Yetkin yerel yönetimler ve yaşam kalitesi yüksek sürdürülebilir kentler oluşturmak için küresel ölçekte fayda üreten öncü bir kurum olmak

İLKELERİMİZ

Adil Olmak, Kapsayıcılık, Katılımcılık, Saygınlık, Sürdürülebilirlik, Şeffaflık

İlkeler, kurumun bütün eylem, işlem ve kararlarında uymayı taahhüt ettiği davranış ve tutum sınırlarını ifade etmektedir. Ayrıca bunlar MBB'nin ayırt edici özelliği olduğu gibi çalışanlarının ve üyelerinin aidiyet duygularını geliştiren yol göstericilerdir. İlkeler aynı zamanda temel inançları, ahlaki kuralları, davranış kodlarını ve idealleri temsil etmektedir.

1.2. MBB’NİN GÖREV VE HİZMET ALANLARI

Mahalli idare birliklerinde temel hukuk metni, 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu, Birlik Tüzüğü ve Birlik Çalışma Yönetmeliği’dir.

Mahalli idare birliği; 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu’nun 3’üncü maddesinde, “Birden fazla mahallî idarenin, yürütmekle görevli oldukları hizmetlerden bazılarını birlikte görmek üzere kendi aralarında kurdukları kamu tüzel kişisi” şeklinde tanımlanmıştır

Aynı kanunun birliğin hak ve yetkilerini belirleyen 6’ncı maddesinde de “Mahallî idare birlikleri, tüzükte Birliğe devredilmesi öngörülen mahallî müşterek nitelikli hizmetlere ilişkin olarak üye mahallî idarelerin hak ve yetkilerine sahiptir.” hükmü yer almaktadır.

MBB Tüzüğü’nün 7’nci maddesinde Birlik’in görev ve hizmet alanları şöyle belirlenmiştir:

- a)** Üyelerinin hak ve çıkarlarını koruyucu çalışma yapar, yerel yönetimlerin güçlenmesi için çalışır.
- b)** Belediyelerin ve yerel yönetimlerin çalışma alanlarında ortak eğitim ve araştırma yapar, eğitim ve araştırma merkezi, yerel yönetim akademisi kurar.
- c)** Yerel yönetim ve şehir yönetimi konusunda dünyadaki gelişmeleri izler, bu konularda toplantı, konferans, seminer, panel, teknik ve mesleki inceleme gibi etkinlikler düzenler; değişim programı, araştırma-geliştirme, benchmarking gibi çalışmalar yapar.
- d)** Yerel yönetimler ve şehircilik alanında çalışan ve öneriler geliştiren yüksek lisans ve doktora tezleri ile araştırma projelerini destekler, bu alanda bilim insanı, uzman ve uygulamacılara araştırma yaptırır, raporlar hazırlatır ve yayınlar yapar.

- e)** Kurumsal kapasite geliştirmeye yönelik çalışmalar yapar; teknik, hukuksal, finansal ve yönetsel danışmanlık hizmeti verir; lisansüstü eğitim, sertifika, kişisel gelişim, tecrübe paylaşımı, uzmanlık, değişim ve yabancı dil programları düzenler.
- f)** Belediyeleri ilgilendiren hukuki ve idari düzenlemeler konusunda görüş oluşturur.
- g)** Üyeleri arasında bilgi ve deneyim paylaşımı sağlar, bu amaçla örnek iyi uygulamaları destekler ve üyeleri arasında yaygınlaştırır; basım ve yayın faaliyetlerinde bulunur.
- h)** Marmara Denizi ve Boğazları ile ilgili araştırma ve etüt çalışmaları yapar. Bu tür çalışmalara destek verir ve tavsiyelerde bulunur.
- ı)** Çevrenin korunması, iyileştirilmesi, atıkların etkin yönetimi, yenilenebilir enerji kaynaklarının değerlendirilmesi, enerji verimliliği ve iklim değişikliği konularında araştırma yapar, ortak planlama ve projelendirme çalışmaları yürütür ve yürütülen çalışmalara katılır.
- i)** Doğal ve tarihi dokunun ve kültürel çevrenin korunması ile ilgili gerekli çalışmaları yürütür ve yürütülen çalışmalara katılır.
- j)** Doğal afetlere karşı belediyelerce yürütülmesi gereken faaliyetlere ilişkin eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapar, belediyeler arasında iş birliğini geliştirecek çalışmaları yürütür.
- k)** Sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda sosyal, çevresel, ekonomik ve kültürel gelişmeye katkıda bulunur.
- l)** Birden fazla üye belediyeyi ilgilendiren, mal ve hizmet alımları ile yapım işlerini, ilgili belediyelerin yetki vermesi halinde, yerine getirir.

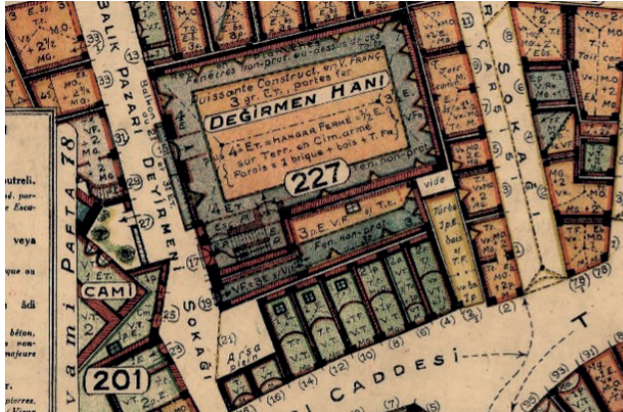
- m)** Ulusal ve uluslararası yerel yönetim kuruluşları, yerel yönetimler ile ilgili kuruluşlar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve üniversiteler ile ortak çalışma ve iş birliği yapar, ilgili bakanlıkların izni ile bu tür kuruluşlara katılır, üye olur.
- n)** Üyeleri ile diğere şehir ve belediyeler arasında kardeş şehir ilişkilerini geliştirerek, barış ve kardeşliğin gelişmesine katkıda bulunur, yerel diplomasi konusunda çalışmalar yürütür. Avrupa Birliği ile üyelik müzakereleri çerçevesinde, yerel yönetimlerle ilgili çalışmalara katılır.
- o)** Sürdürülebilir kalkınma amacı doğrultusunda üyelerinin yurtiçi ve yurtdışı yatırım fırsatlarından yararlanması için gerekli çalışmaları yapar.
- p)** Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası düzeyde katılıma açık kültürel, sportif, eğitsel, bilimsel organizasyon ve yarışmalar düzenler, düzenlenenlere katılır.
- r)** İlgili yurtiçi ve yurt dışı merciler nezdinde üyelerini temsil eder.
- s)** Göç, uyum, entegrasyon, aidiyet, kent kimliği, birlikte yaşama, toplumsal kapsayıcılık, fırsat eşitliği, yaşam kalitesi gibi alanlarda ve toplumun farklı kesimlerine yönelik araştırmalar yapar, çalışmalar yürütür ve yürütölen çalışmalara katılır.
- t)** Yukarıdaki bentlerde belirtilen hususlar ile yerel yönetimler ve şehircilik ile ilgili konularda veri toplama, analiz etme, değerlendirme, raporlama ve kıyaslama çalışmaları yürütür, etkinlikler düzenler, merkezler ve atölyeler kurar.

1.3. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1.3.1. FİZİKSEL YAPI

1.3.1.1. BİNALAR

MBB mülkiyetinde bina bulunmamaktadır. MBB'nin 1985 yılından beri faaliyet göstermekte olduğu bina, inşa edildiği zamanki adı ile Değirmen Han, mevkii itibarı ile Eminönü'nün Haliç kıyısındaki Yemiş (veya İzmir) İskelesi'ni Balık Pazarı'na bağlayan Değirmen sokağında (bir diğer ifade ile Değirmen Yemiş sokağında Balık Pazarı'na giden Değirmen sokağında), Zindan Hanı'nın ve İstanbul'un en eski camilerinden biri kabul edilen Ahî Çelebi Camii'nin arasında yer almaktadır. Değirmenci Han adı ile de tanınan Değirmen Han'ın dört cephesi, zamanın haritalarından ve kayıtlarından anlaşıldığı üzere, Yemişçiler Sokağı'na, Değirmen Yemiş Sokağı'na, Değirmen Sokağı'na ve Yumurtacılar Caddesi'ne bakmaktadır. Binanın inşa kitabesi olmadığı için kesin yapılış tarihi de bilinmemektedir. Binanın yapıldığı tarih, Osmanlı Bankası Arşivleri (OBA) Koleksiyonu'nda yer alan eski "Annuaire Oriental" belgelerine dayanılarak 1900-1903 yılları arası olarak kabul edilebilir.

1.3.1.2. ARAÇLAR

MBB'nin mülkiyeti kendisine ait resmi aracı bulunmamaktadır. Ancak 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre 6 adet binek araç hizmet alımı yöntemi ile temin edilmiştir.

1.3.2. ÖRGÜT YAPISI

MBB'nin örgüt yapısı; MBB organları ve kurumsal yapı ana başlıkları ile ortaya konmuştur.

MBB ORGANLARI

"MBB'nin organları; MBB Meclisi, MBB Encümeni ve MBB Başkanı'dır.

1.3.2.1 MBB MECLİSİ

MBB Meclisi, Birlik'in karar organıdır. MBB Meclisi, üye belediye meclislerinin kendi üyeleri arasından veya meclis üyeliğine seçilme şartlarını taşıyan kişiler arasından seçtikleri üye/üyeler ile doğal üye belediye başkanlarından oluşmaktadır. 2025 sonu itibarıyla MBB üyesi 191 belediye bulunmakta olup MBB Meclisi üye sayısı 320'dir. MBB Başkanı aynı zamanda MBB Meclisi'nin de Başkanıdır.

MBB MECLİS TOPLANTILARI

MBB Meclisi 2025 yılı içerisinde mayıs ve ekim aylarında olmak üzere 2 toplantı yapmıştır.

1.3.2.2. MBB ENCÜMENİ

MBB Encümeni, Birlik Başkanı ile Meclis'in kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçtiği yedi üyeden oluşur. Birlik Encümeni'nin başkanı Birlik Başkanı'dır.

MBB Encümeni, ayda en az bir defa üye tam sayısının salt çoğunluğu ile önceden belirlenen yer, gün ve saatte toplanmaktadır. Ayrıca MBB Başkanı acil durumlarda encümeni toplantıya çağırabilmektedir.

MBB Encümeni, katılanların çoğunluğu ile karar almakta, oyların eşitliği halinde ise başkanın olduğu taraf, çoğunluğu sağlamış sayılmaktadır. Encümenin gündemi MBB Başkanı tarafından hazırlanmakta, encümen üyeleri, toplantı öncesi ve sırasında başkanın uygun görüşü ile gündem maddesi teklif edebilmektedir.

Mahalli İdare Birlikleri Kanunu (Md. 13) ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre (Md. 33) Birlik Başkanı'nın katılmadığı encümen toplantılarına, başkanının görevlendireceğı encümen üyesi başkanlık eder.

MBB ENCÜMEN TOPLANTILARI

13 Ocak 2025 İstanbul
19 Şubat 2025 Bursa
24 Mart 2025 İstanbul
7 Nisan 2025 İstanbul
12 Mayıs 2025 İstanbul
20 Haziran 2025 İstanbul
29 Temmuz 2025 İstanbul
28 Ağustos 2025 İstanbul
17 Eylül 2025 İstanbul
1 Ekim 2025 İstanbul
19 Kasım 2025 İstanbul
18 Aralık 2025 İstanbul
25 Aralık 2025 İstanbul'da toplanmıştır.

1.3.2.3. MBB BAŞKANI

MBB Başkanı, Marmara Belediyeler Birliğinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir.

MBB Başkanı, MBB Meclisi'nin, mahalli idareler genel seçim sonuçlarının ilanından sonra yapacağı ilk toplantıda, gizli oyla, belediye başkanları arasından ilk iki yıl için görev yapmak üzere seçilmektedir. İlk iki yıllık dönem sonunda seçilecek olan MBB Başkanı, gelecek mahalli idare genel seçimlerine kadar görev yapmaktadır.

MBB Başkanı'nın görevde bulunmadığı hallerde; görevleri, mevzuat ile doğrudan Başkan'ın uhdesine bırakılanlar hariç olmak üzere, MBB Başkanı'nın görevlendirdiğı Başkan Vekili tarafından yerine getirilmektedir.

Mustafa Bozbey (BAŞKAN)
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

Candan Yüceer
Tekirdağ Büyükşehir
Belediye Başkanı

Melek Mızrak Subaşı
Bilecik Belediye Başkanı

M. Ergün Turan
Fatih Belediye Başkanı

Gökhan Yüksel
Kartal Belediye Başkanı

Zinnur Büyükgöz
Gebze Belediye Başkanı

Oktay Yılmaz
Yıldırım Belediye Başkanı

Ercan Özalp
Vize Belediye Başkanı

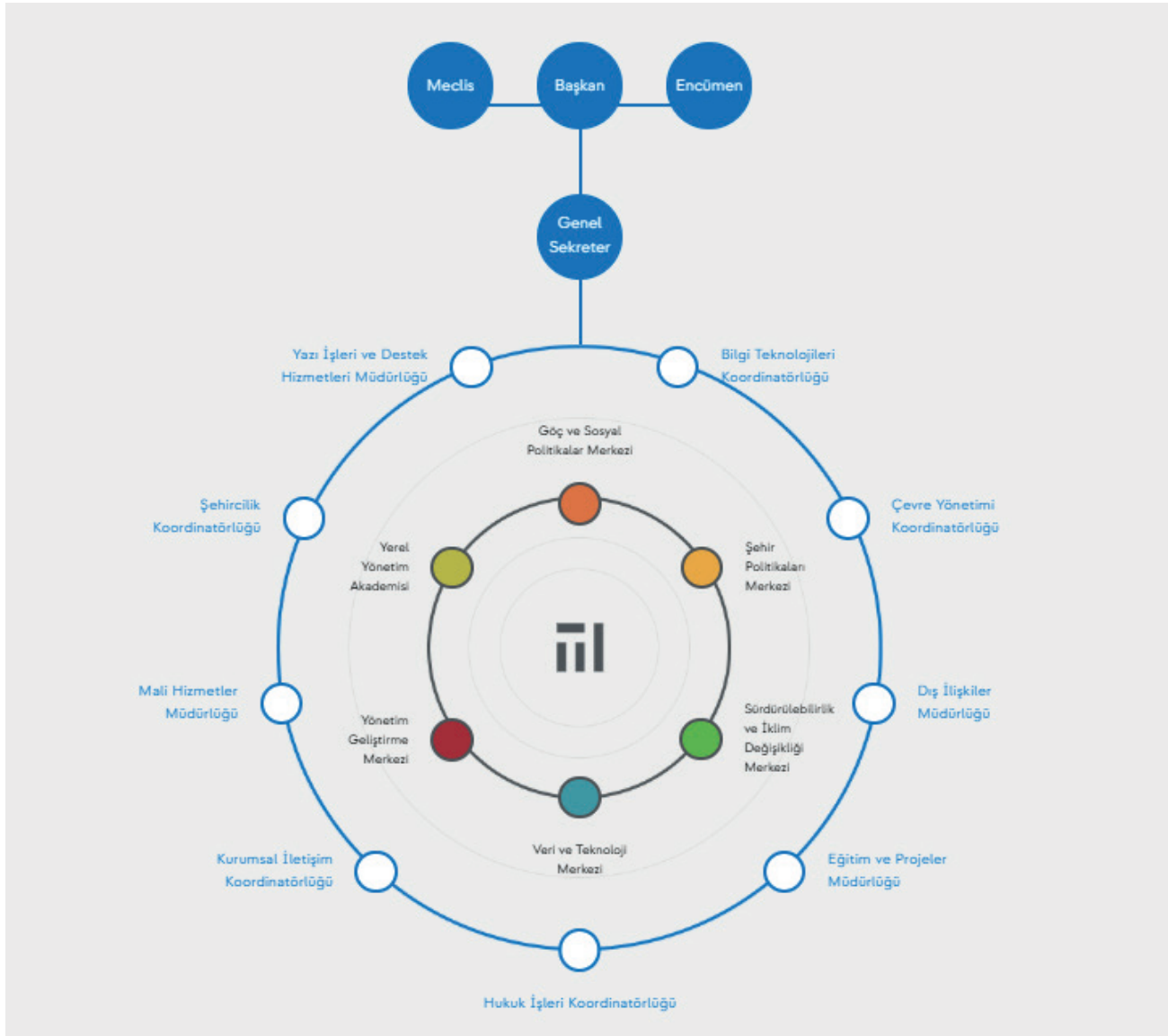
Marmara Belediyeler Birliği Olağan 1. Meclis Toplantısı'na kadar olan süreçte Lüleburgaz Belediye Başkanı Sn. Murat GERENLİ MBB Encümen Üyesi olarak görev yapmıştır.

1. Meclis Toplantısı'nda Sn. Murat Gerenli yerine Sn. Ercan Özalp Encümen Üyesi olarak seçilmiştir.

1.3.3. KURUMSAL YAPI

MBB; başkan, genel sekreter, müdürler, memurlar ve işçilerden oluşan hiyerarşik bir yapıya sahiptir.

MBB hizmetlerinin yürütülmesi; MBB Başkanı adına, onun direktifi ve sorumluluğu altında mevzuat hükümlerine, MBB'nin amaç ve politikalarına, stratejik planına ve yıllık programlarına uygun olarak Genel Sekreter tarafından sağlanır.

1.3.4. BİLGİ VE TEKNOLOJİ KAYNAKLARI

MBB'nin bilgi ve teknoloji kaynakları; donanım, kullanılan programlar, yazılım, operasyonlar ve gelişim faaliyetleri başlıkları altında incelenmiştir.

1.3.4.1. DONANIM

MBB bilgi ve teknoloji altyapısı; bilgisayar donanımı, iletişim araçları, ofis teçhizatları, kamera, fotoğraf makinesi vb. malzemelerin sayıları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Donanım Türü	Sayı
Masaüstü Bilgisayar	46
Mini Bilgisayar	5
Dizüstü Bilgisayar	31
Sunucu	7
Yazıcı	10
IP Telefon	40
Dijital Fotokopi Makinesi	2
Fotoğraf Makinesi	5
Kamera	2
TV	9
LED Ekran	8
Projeksiyon Cihazı	3
Yaka Mikrofonu	3
Telsiz Mikrofön	1
Ses Mikseri	1
Ses Kayıt Cihazı	11
Faks Cihazı	2
Güvenlik Kamerası	26

1.3.4.2. PROGRAMLAR

MBB'nin faaliyetlerinin etkin, hızlı ve daha verimli bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla ihtiyaç duyulan bilgisayar programları geliştirilmiş ve uygulamaya konulmuştur.

Kullanılan Programlar	Kullanıcı Birimleri
Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)	Tüm Birimler
Toplu Elektronik Posta Gönderme Programı	Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü
SMS Programı	Bilgi Teknolojileri Koordinatörlüğü
Eğitim Takip Sistemi	Eğitim ve Projeler Müdürlüğü
Personel Özlük Programı	İnsan Kaynakları Müdürlüğü
Muhasebe Programı	Mali Hizmetler Müdürlüğü
Proje Başvuru Sistemi	Bilgi Teknolojileri Koordinatörlüğü
Tez Destek Başvuru Sistemi	Şehir Planlama Koordinatörlüğü
Güvenlik Kontrol Takip Programı	Bilgi Teknolojileri Koordinatörlüğü
Üyelik Takip Sistemi	Yazı İşleri Müdürlüğü
Online Etkinlik Platformu	Tüm Birimler
Kurum İçi Mesajlaşma Yazılımı	Tüm Birimler
Arşiv Yönetim Sistemi	Yazı İşleri ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü

1.3.5. İNSAN KAYNAKLARI

Marmara Belediyeler Birliğinde; 1'i 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu hükümleri çerçevesinde başka kurumlardan görevlendirilmiş olan toplam 29 memur ile hizmet alımı kapsamında çalışan 26 personel olmak üzere toplam 55 personel görev yapmaktadır. Personel ile ilgili bilgiler aşağıda yer almaktadır.

MBB PERSONELİNE İLİŞKİN BİLGİLER

Personelin Cinsiyet Durumuna Göre Dağılımı

23

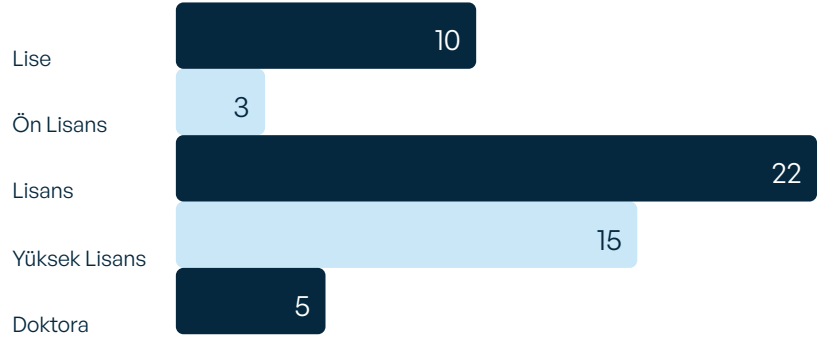
Erkek Çalışan
Sayısı

32

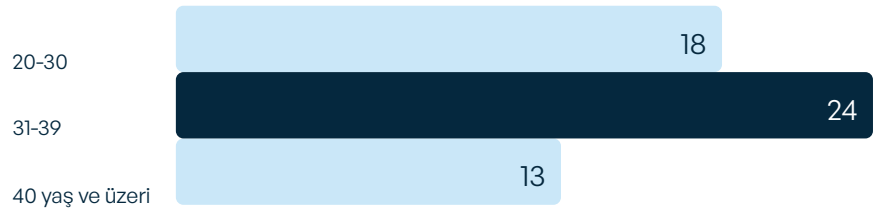
Kadın Çalışan
Sayısı

Toplam 55

Personelin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Personelin Yaş Durumuna Göre Dağılımı

2. AMAÇ VE HEDEFLER

2.1. STRATEJİK AMAÇLAR

STRATEJİK AMAÇ 1

Üye Belediyelerin İş Birliği ve Kurumsal Kapasite Gelişimini Desteklemek

HEDEF 1.1. Öğrenme Programları Geliştirmek

HEDEF 1.2. Belediyelerin Ulusal ve Uluslararası Düzeyde İş Birliklerini ve Ağlarını Geliştirmek

HEDEF 1.3. Belediyeler Arası İş Birliği ve Birbirinden Öğrenmeyi Desteklemek

HEDEF 1.4. Ulusal ve Uluslararası İyi Uygulamaları Paylaşmak ve Yaygınlaştırmak

STRATEJİK AMAÇ 2

Üye Belediyelerin Gelirlerini Artırmaya ve Etkin Bütçe Yönetimine Yönelik Çalışmalar Yapmak

HEDEF 2.1. Gelirlerin ve Harcamaların Etkin Yönetilmesine İlişkin Çalışmaları Desteklemek

HEDEF 2.2. Sürdürülebilir Çevre ve Kent Yönetimine Dair Bilinç Oluşturmak

STRATEJİK AMAÇ 3

Yerel Yönetimler ve Şehircilik Alanında Bilgi ve Politika Üretmek

HEDEF 3.1. Yerel Yönetimler ve Şehircilik Alanında Bilimsel Araştırmaları Desteklemek

HEDEF 3.2. Yerel Yönetimler ve Şehircilik Alanında Araştırma Yapmak, Politika ve Mevzuat Önerileri Geliştirmek

HEDEF 3.3. Yerel Demokrasi ve Sürdürülebilir Çevre ve Kentlere Dair Bilinç Oluşturmak

STRATEJİK AMAÇ 4

Marmara Denizi Ekosisteminin İyileştirilmesine ve Marmara Bölgesi'nin Gelişimine Katkı Sağlayacak Çalışmalar Yapmak

HEDEF 4.1. Marmara Bölgesi'nin Gelişimine Katkı Sağlayacak Analizler Yapmak ve Politikalar Geliştirmek

HEDEF 4.2. Marmara Denizi'nin Korunması ve Temizliğine İlişkin Bilgi Altyapısını ve Toplumsal Farkındalığı Güçlendirmek

HEDEF 4.3. Bölgesel Verileri Toplamak, Paylaşmak, Veriye Dayalı Karar Alma Süreçlerini Desteklemek

STRATEJİK AMAÇ 5

MBB'nin Kurumsal Kapasitesini Geliştirmek

HEDEF 5.1. İnsan Kaynağı Yetkinliklerini Geliştirmek

HEDEF 5.2. Kurumsal Sürdürülebilirlik ve Kapsayıcılığı Geliştirmek

HEDEF 5.3. Gelir ve Giderleri Etkin Yönetmek

HEDEF 5.4. Ulusal ve Uluslararası Düzeyde İş Birlikleri Geliştirmek

3. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

3.1. MALİ BİLGİLER

3.1.1. BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI VE TEMEL MALİ TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

MBB'NİN MALİ DURUMU

2024 Mali Yılı Kesin Hesapları, Meclis'in 2025 yılı Olağan 1. Toplantısı'nda görüşülerek kabul edilmiştir. MBB 2025 Yılı Kesin Hesabı, MBB Meclisi'nin 2026 yılı Olağan 1. Toplantısı'nda Meclis'in onayına sunulacaktır.

MBB'nin 2025 yılı sonu itibarıyla mali tabloları aşağıda gösterilmiştir.

2025 Yılı Gider Bütçe ve Gerçekleşmesi (TL)

EKO. KOD	BÜTÇE GİDERİNİN TÜRÜ	BÜTÇE	GERÇEKLEŞME	ORAN
1	PERSONEL GİDERLERİ	31.718.793,82	30.691.162,00	96,76%
2	SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	2.155.662,50	2.155.662,50	100,00%
3	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	166.197.961,62	152.552.254,43	91,79%
5	CARİ TRANSFERLER	13.637.866,03	10.120.286,85	74,21%
6	SERMAYE GİDERLERİ	2.700.000,00	192.000,00	7,11%
9	YEDEK ÖDENEK	83.873,05	0,00	0,00%
TOPLAM		216.494.157,02	195.711.365,78	90,40%

2025 Yılı Gelir Bütçe ve Gerçekleşmesi (TL)

EKO. KOD	BÜTÇE GİDERİNİN TÜRÜ	BÜTÇE	GERÇEKLEŞME	ORAN
3	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	1.050.000,00	8.268.792,31	787,50%
4	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	10.220.005,06	3.047.114,42	29,82%
5	DİĞER GELİRLER	192.430.000,00	261.543.623,12	135,92%
TOPLAM		203.700.005,06	272.859.529,85	133,95%

MARMARA BELEDİYELER BİRLİĞİ 2025 YILI KAPANIŞ BİLANÇOSU (TL)

AKTİF		PASİF	
1 DÖNEN VARLIKLAR	251.867.084,22	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	2.960.173,57
10 HAZIR DEĞERLER	197.115.398,66	32 FAALİYET BORÇLARI	956.328,47
102 BANKA HESABI	187.443.688,00	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	956.328,47
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI(-)	0	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	1.649.366,86
104 PROJE ÖZEL HESABI	9.671.710,66	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.457.161,00
105 DÖVİZ HESABI	0	333 EMANETLER HESABI	192.205,86
12 FAALİYET ALACAKLARI	47.567.823,51	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	354.478,24
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	301.099,32
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	47.567.823,51	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	53.378,92
14 DİĞER ALACAKLAR	0	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	511.617,54
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	0	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	511.617,54
15 STOKLAR	0	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	511.617,54
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	0	5 ÖZ KAYNAKLAR	259.233.046,38
16 ÖN ÖDEMELER	1.143.757,16	50 NET DEĞER	61.486.607,28
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0	500 NET DEĞER/SERMAYE HESABI	61.486.607,28
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	113.539.008,90
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	1.143.757,16	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	113.539.008,90
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	6.040.104,89	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	0
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	6.040.104,89	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI	0
2 DURAN VARLIKLAR	10.837.753,27	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	84.207.430,20
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	9.916.233,73	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	84.207.430,20
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SE	9.916.233,73		
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	921.519,54		
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	343.398,45		
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	4.500.358,21		
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-3.922.237,12		
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0		
260 HAKLAR HESABI	874.296,65		
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-874.296,65		
AKTİF TOPLAMI	262.704.837,49	PASİF TOPLAMI	262.704.837,49

3.2. PERFORMANS SONUÇLARI

STRATEJİK AMAÇ 1: Üye Belediyelerin İş Birliği ve Kurumsal Kapasite Gelişimini Desteklemek

STRATEJİK HEDEF	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	BİRİM	2025 HEDEFLENEN	2025 GERÇEKLEŞEN	PERF.	AÇIKLAMA
SH 1.1 Öğrenme Programları Geliştirmek	Tespit Edilen İhtiyaçlara Göre Planlanan Öğrenme Programlarının Gerçekleşme Oranı	%	80	128	160%	2025 yılı tespit edilen ihtiyaçlara göre gerçekleştirilmesi hedeflenen eğitim saati 3000 saat iken üye belediyelerden gelen yoğun talepler nedeniyle 3841 saatlik eğitim gerçekleştirilmiştir.
	Tasarlanan Özgün Öğrenme Programı Sayısı	Sayı	3	3	100%	Yerel Diploması 101, Sokaklar Dönüşüyor ve Evde Erken Çocukluk isimli öğrenme programları düzenlenmiştir.
	Öğrenme Programlarının Katılımcılarının Memnuniyet Oranı	%	85	90	106%	Belirlenen hedefin üzerinde bir gerçekleştirmeye ulaşılmıştır.
	Öğrenme Programlarıyla Ulaşılan Üye Belediye Oranı	%	70	85	121%	Belirlenen hedefin üzerinde bir gerçekleştirmeye ulaşılmıştır.
	Etki Analizi Gerçekleştirilen Öğrenme Programı Sayısı	Sayı	3	3	100%	Sokaklar Dönüşüyor ve Evde Erken Çocukluk programlarının sonunda değerlendirme toplantıları gerçekleştirilmiş, uygulamalara ilişkin nitel ve nicel veriler toplanmıştır. NUMA Projesi kapsamında yürütülen Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik eğitimlerinin çıktılar ve belirlenen KPI'lar ise raporlaştırılmıştır.
SH 1.2 Belediyelerin Ulusal ve Uluslararası Düzeyde İş Birliklerini ve Ağlarını Geliştirmek	Belediyelerin MBB Aracılığıyla Geliştirdiği İş Birliği Sayısı	Sayı	10	68	680%	Platform duyuruları, açık çağrılar ve bire bir sağlanan danışmanlıklar aracılığıyla belediyelerin iş birlikleri geliştirmesi desteklenmiştir. 2025 yılı özelinde İNŞA (İklim Nötr Şehirler Ağı) Programı kapsamında 55 belediye ağı dahil edilerek iş birliği geliştirilmiştir. Söz konusu program nedeniyle belirlenen hedefin oldukça üzerinde bir gerçekleştirmeye ulaşılmıştır.
	Belediyelerin İş Birliklerini ve Ağlarını Geliştirmeye Yönelik Etkinlik Sayısı	Sayı	6	7	117%	MARUF25 kapsamında gerçekleşen dört ağ kurma etkinliğinde, belediyelerin üye olabilecekleri ağlar, katılabilecekleri uluslararası kent etkinlikleri ve uluslararası programlar tanıtılmıştır. YYA tarafından gerçekleştirilen Yerel Diploması 101 eğitimi kapsamında uluslararası kuruluşlar, kent ağları ve etkinliklere odaklanan 2 modül yer almıştır. Ayrıca NEB Türkiye ağı kapsamında belediyelerin iş birliklerini geliştirmeye yönelik bilgilendirme semineri düzenlenmiştir.
	Belediyelerin İş Birliklerini ve Ağlarını Geliştirmeye Yönelik Duyuru Sayısı	Sayı	20	23	115%	Belediyelerin iş birliklerini artırmak amacıyla MBB web sitesinde, platformlarında ve ilgili kanallarında ulusal ve uluslararası kuruluşlar, ağlar, etkinlikler, ödülleri, eğitimler ve iş birliği fırsatlarına yönelik duyurular yapılmıştır.
SH 1.3 Belediyeler Arası İş Birliği ve Birbirinden Öğrenmeyi Desteklemek	Mentor ve Menti Havuzuna Kayıtlı Belediye Temsilcisi Sayısı	Sayı	200	275	138%	Belirlenen hedefin üzerinde bir gerçekleştirmeye ulaşılmıştır.
	Mentor Kapsamında Belediyeler Arası Yapılan Eşleşme Sayısı	Sayı	25	14	56%	Talep sayısının sınırlı olması ve nitelikli eşleşmeye öncelik verilmesi nedeniyle hedeflenen eşleşme sayısına ulaşılamamıştır.
	Tematik Olarak Geliştirilen Mentor Programı Sayısı	Sayı	4	2	50%	2025 yılında MARUF çağrılarının yoğunluğu nedeniyle ayrıca bir Mentor tematik çağrısına çıkmamıştır. Ancak mevcut eğitim ve projeler kapsamında mentor programları başlatılmış, bu nedenle belirlenen hedefe ulaşılamamıştır.
	Gerçekleştirilen Platform Toplantı Sayısı	Sayı	5	3	60%	MARUF25 kapsamındaki çalışmaların yoğunluğu nedeniyle belirlenen hedefe ulaşılamamıştır.
	Belediyelerin Fiziki Kaynaklarını Birbirleriyle Paylaşabilecekleri Online Platformun Faaliyete Geçme Oranı	%	20	0	0%	Proje henüz fikir aşamasında olup somut bir adım atılamamıştır.
SH 1.4 Ulusal ve Uluslararası İyi Uygulamaları Paylaşmak ve Yayınlamak	Paylaşılan İyi Uygulama Sayısı	Sayı	70	107	153%	Altın Karınca Ödülleri 2024-Ödül Alan Projeler raporu ile MARUF etkinliği kapsamında paylaşılan iyi uygulamalar ile belirlenen hedefin üzerinde bir gerçekleştirmeye ulaşılmıştır.

STRATEJİK AMAÇ 2: Üye Belediyelerin Gelirlerini Arttıramaya ve Etkin Bütçe Yönetimine İlişkin Çalışmalar Yapmak

STRATEJİK HEDEF	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	BİRİM	2025 HEDEFLLENEN	2025 GERÇEKLEŞEN	PERF.	AÇIKLAMA
SH 2.1 Gelirlerin ve Harcamaların Etkin Yönetilmesine İlişkin Çalışmaları Desteklemek	Düzenlenen Öğrenme Programı Sayısı	Sayı	5	7	140%	Belirlenen hedefin üzerinde bir gerçekleştirmeye ulaşılmıştır.
	Mali Hizmetler Platformu Yeni Katılımcı Sayısı	Sayı	35	42	120%	Belirlenen hedefin üzerinde bir gerçekleştirmeye ulaşılmıştır.
SH 2.2 Üye Belediyelerin Dış Kaynaklara Erişimini Desteklemek	Projelerle İlgili Düzenlenen Öğrenme Programı Sayısı	Sayı	3	4	133%	Proje Yönetimi, Kentsel İnovasyon için Avrupa Fonları, Yerel Diplomasi 101, Sürdürülebilir Ulaşımın Yol Haritası: Fizibilite, Finansman ve Erişilebilirlik isimli öğrenme programları düzenlenmiştir.
	Belediyelerin Yararlanabileceği Proje, Hibe ve Fonlara Yönelik Etkinlik Sayısı	Sayı	6	7	117%	MARUF25 kapsamında belediyelerin erişebileceği uluslararası fonları tanıtan Projeler Fonlarını Buluyor etkinliği düzenlenmiştir. YYA tarafından gerçekleştirilen Yerel Diplomasi 101 eğitimi kapsamında uluslararası fonlara odaklanan üç modül gerçekleştirilmiştir. Ayrıca uluslararası fonlar ve çağrılar kapsamında üç bilgilendirme etkinliği düzenlenmiştir.
	Belediyelerin Yararlanabileceği Proje, Hibe ve Fonlara İlişkin Duyuru Sayısı	Sayı	10	15	150%	Belediyelerin yararlanabileceği fonlar, hibeler, projeler ile belediyelerin gelirlerini arttırmaya yönelik ödüller ve programlar MBB web sitesinde, platformlarında ve ilgili kanallarında duyurulmuştur.

STRATEJİK AMAÇ 3: Yerel Yönetimler ve Şehircilik Alanında Bilgi ve Politika Üretmek

STRATEJİK HEDEF	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	BİRİM	2025 HEDEFLLENEN	2025 GERÇEKLEŞEN	PERF.	AÇIKLAMA
SH 3.1 Yerel Yönetimler ve Şehircilik Alanında Bilimsel Araştırmaları Desteklemek	Bilimsel Çalışmalardan Yararlanma Oranı	%	20	40	200%	Belirlenen hedefin üzerinde bir gerçekleşmeye ulaşılmıştır.
SH 3.2 Yerel Yönetimler ve Şehircilik Alanında Araştırma Yapmak, Politika ve Mevzuat Önerileri Geliştirmek	Yayın Sayısı	Sayı	6	2	33%	COP29'dan Notlar ve Türkiye'de Kent Konseyleri: Otuz Yıllık Deneyim ve Konseylerin Geleceği Araştırması yayınlanmış olup bölgesel raporlara ağırlık verildiği için belirlenen hedefe ulaşamamıştır.
SH 3.3 Yerel Demokrasi ve Sürdürülebilir Çevre ve Kentlere Dair Bilinç Oluşturmak	Yayın Sayısı	Sayı	20	17	85%	1 adet Kent dergisi ve 1 adet Urban yayını çıkarılmıştır. 2 adet Şehir & Toplum dergisi, 6 adet rapor ve 1 adet kitap yayınlanmıştır. Ayrıca 6 adet podcast yayını yapılmıştır.
	Çevre ve Şehircilik ile İlgili Düzenlenen Etkinlik Sayısı	Sayı	10	11	110%	Belirlenen hedefin üzerinde bir gerçekleşmeye ulaşılmıştır.
	Çevre ve Şehircilik ile İlgili Düzenlenen Etkinliklerin Katılımcı Sayısı	Sayı	8000	8901	111%	Belirlenen hedefin üzerinde bir gerçekleşmeye ulaşılmıştır.
	Marmara Uluslararası Kent Forumu'nun (MARUF) Katılımcı Memnuniyet Oranı	%	80	81	101%	1-3 Ekim 2025 tarihlerinde 8.000'den fazla katılımcının katkı sağladığı MARUF25'in katılımcı memnuniyet oranı belirlenen hedefe ulaşmıştır. Detaylı bilgi için https://mbb.bb/maruf25raporu linki incelenebilir.
	Avrupa Atık Azaltım Haftası Kapsamında Koordine Edilen Etkinlik Sayısı	Sayı	70	41	59%	2025 yılı Atık Azaltım Haftası'nın elektronik atık temasıyla kurgulanması; konunun teknik niteliğinin yanı sıra özel altyapı ve iş birliği gerektirmesi nedeniyle belediyeler tarafından düzenlenen etkinlik sayısının görece sınırlı kalmasına yol açmıştır. Elektronik atık yönetimi, diğer sıfır atık başlıklarına kıyasla daha niş bir uygulama alanı olarak öne çıkmıştır.

STRATEJİK AMAÇ 4: Marmara Denizi Ekosisteminin İyileştirilmesine ve Marmara Bölgesi'nin Gelişimine Katkı Sağlayacak Çalışmalar Yapmak

STRATEJİK HEDEF	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	BİRİM	2025 HEDEFLENEN	2025 GERÇEKLEŞEN	PERF.	AÇIKLAMA
SH 4.1 Marmara Bölgesi'nin Gelişimine Katkı Sağlayacak Analizler Yapmak ve Politikalar Geliştirmek	Yayınlanan-Paylaşılan Belge Sayısı	Sayı	3	4	133%	Marmara Bölgesi'nde Dayanıklı ve Sürdürülebilir Gıda Sistemleri Politika Belgesi, 50 Yıldır Marmara Denizi İçin Birlikte Çalıştay Raporu, Birlikte Konuşalım Çocuklar İçin Nasıl Bir Kent Raporu ve Birlikte Konuşalım Yaşlılar İçin Nasıl Bir Kent Raporu yayınlanmıştır.
SH 4.2 Marmara Denizi'nin Korunması ve Temizliğine İlişkin Bilgi Altyapısını ve Toplumsal Farkındalığı Güçlendirmek	Marmara Denizi ile İlgili Gerçekleştirilen Bilgilendirme Faaliyetlerine Katılan Kişi Sayısı	Sayı	2000	1951	98%	Marmara Denizi özelindeki çok sayıda etkinliğin yanı sıra Marmara Denizi Günü etkinlikleri katılımcıları ile birlikte belirlenen hedef büyük oranda gerçekleşmiştir.
	Marmara Denizi Günü Kapsamında Koordine Edilen Etkinlik Sayısı	Sayı	100	76	76%	8 Haziran Marmara Denizi Günü'nün 2025 yılında Kurban Bayramı haftasına denk gelmesi, belediyelerin idari takvimleri ve saha organizasyon kapasitesi üzerinde sınırlayıcı bir etki yaratmış; bu nedenle gerçekleştirilen etkinlik sayısı önceki yıllarla karşılaştırıldığında görece düşük kalmıştır. Bayram dönemine bağlı operasyonel yoğunluk ve izin süreçleri, planlanan faaliyetlerin daha sınırlı ölçekte yürütülmesine neden olmuştur
	Marmara Denizi Sözlüğüne Eklenen Terim Sayısı	Sayı	50	52	104%	Belirlenen hedefe ulaşılmıştır.
SH 4.3 Bölgesel Verileri Toplamak, Paylaşmak, Veriye Dayalı Karar Alma Süreçlerini Desteklemek	Marmara Bölgesi Veri Tabanı Dijital Platformunun Geliştirilme Oranı	%	20	15	75%	Marmara Bölgesi'ne yönelik ihtiyaç duyulan ve toplanması gereken verilerin belirlenmesi ve oluşturulacak veri setlerinin önceliklendirilmesi, data.marmara.gov.tr açık veri portalında yapılması gereken geliştirmelerin ve sunulacak imkanların belirlenmesine yönelik çalışmalar yapılmış, ancak belirlenen geliştirme ve araçlara yönelik yazılım mimarisinin oluşturulması süreci tamamlanamamıştır.
	Marmara Bölgesi Veri Tabanı Dijital Platformuna Gerçekleştirilen Ziyaret Sayısı	Sayı	-	-	-	İlgili platformun 2026 yılında yayına alınması planlandığı için ziyaret sayısı hedefleri 2026 yılı ve sonrası için belirlenmiştir.
	Marmara Bölgesi Veri Tabanı Dijital Platformundan İndirilen Veri Seti Sayısı	Sayı	-	-	-	İlgili platformun 2026 yılında yayına alınması planlandığı için ziyaret sayısı hedefleri 2026 yılı ve sonrası için belirlenmiştir.

STRATEJİK AMAÇ 5: Yerel Yönetimler ve Şehircilik Alanında Bilgi ve Politika Üretmek

STRATEJİK HEDEF	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	BİRİM	2025 HEDEFLENEN	2025 GERÇEKLEŞEN	PERF.	AÇIKLAMA
SH 5.1 İnsan Kaynağı Yetkinliklerini Geliştirmek	Mesleki Gelişim Haritası Oluşturma Oranı	%	20	0	0%	Proje fikir aşamasında olup herhangi bir somut adım atılamamıştır.
	Personele Yönelik Eğitimlerden Duyulan Memnuniyet Oranı	%	75	87	116%	Belirlenen hedefin üzerinde bir gerçekleşmeye ulaşılmıştır.
SH 5.2 Kurumsal Sürdürülebilirlik ve Kapsayıcılığı Geliştirmek	Etki Değerlendirme Yöntemleri Sisteminin Gerçekleşme Oranı	%	20	20	100%	Etki değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesine yönelik olarak çeşitli etkinliklerin etki değerlendirme raporları incelenmiş ve bu raporlarda etki değerlendirme için odaklanılan tema/konu/gösterge içerikleri derlenmiştir.
	Kurumsal Eylem Planlarının Gerçekleşme Oranı	%	90	93	103%	Belirlenen hedefe ulaşılmıştır.
SH 5.3 Gelir ve Giderleri Etkin Yönetmek	Tahakkuk-Tahsilat Oranı	%	75	85	113%	Belirlenen hedefin üzerinde bir gerçekleşmeye ulaşılmıştır.
	Gelir Bütçesi Gerçekleşme Oranı	%	90	134	149%	Önceki yıllara ait tahsil edilemeyen alacakların da büyük oranda tahsil edilebilmesiyle belirlenen hedefin üzerinde bir gerçekleşmeye ulaşılmıştır.
	Gider Bütçesi Gerçekleşme Oranı	%	85	90	106%	Belirlenen hedefin üzerinde bir gerçekleşmeye ulaşılmıştır.
	Dış Kaynak Kullanımının Toplam Kaynaklara Oranı	%	2	4	200%	Belirlenen hedefin üzerinde bir gerçekleşmeye ulaşılmıştır.
SH 5.4 Ulusal ve Uluslararası Düzeyde İş Birlikleri Geliştirmek	Ulusal Düzeyde Geliştirilen İş Birliği Sayısı	Sayı	100	101	101%	MBB, ortak çalışmalar yürütmek ve kurumsal kapasitesini geliştirmek amacıyla ulusal düzeyde faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları, özel sektör, yerel yönetimler, üniversiteler, yerel yönetim birlikleri, projeler ve merkezi yönetim kuruluşlarıyla iş birliği geliştirmiştir. MARUF25, iş birliği sözleşmeleri, ortak faaliyetler ve projeler kapsamında ulusal düzeyde iş birlikleri geliştirilmiştir.
	Uluslararası Düzeyde Geliştirilen İş Birliği Sayısı	Sayı	40	60	150%	MBB, ortak çalışmalar yürütmek ve kurumsal kapasitesini geliştirmek amacıyla uluslararası düzeyde faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları, özel sektör, yerel yönetimler, üniversiteler, yerel yönetim birlikleri, projeler ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği geliştirmiştir. MARUF25, iş birliği sözleşmeleri ve ortak faaliyetler ve projeler kapsamında uluslararası düzeyde iş birlikleri geliştirilmiştir.

4. FAALİYETLER

4.1. EĞİTİM HİZMETLERİ

MBB bünyesinde hizmet veren Yerel Yönetim Akademisi (YYA), şehircilik ve yerel yönetimler alanında özgün, uygulama odaklı ve etki yaratan öğrenme programları sunan bir akademidir. Veriden öğrenme, birbirinden öğrenme ve yaparak öğrenme yaklaşımlarıyla şekillenen YYA programları iki şekilde gerçekleştirilmektedir. Bunlar tüm üye belediyelere veya eğitim içeriği ile paralel olarak tüm kamuoyuna açık şekilde düzenlenen genel katılıma açık eğitimler ile üye belediyelerden gelen talepler doğrultusunda, talepte bulunan belediyeye özel olarak hazırlanan hizmet içi eğitimlerdir.

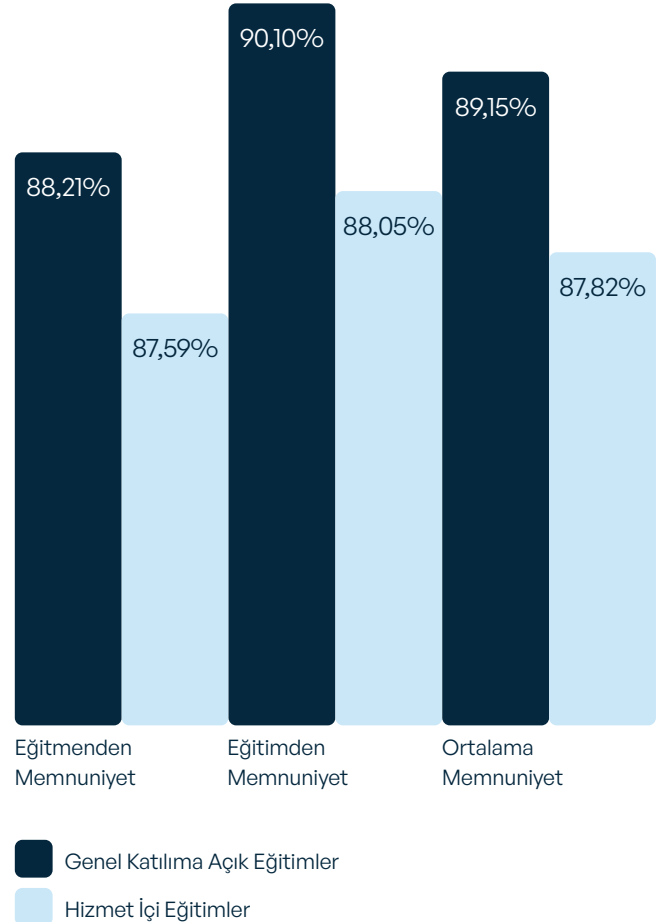
YYA'nın öğrenme çerçevesi, yerel yönetimlerde yasal temeller üzerine kurulan bilgi aktarımını, bunun ötesine geçerek yetenek geliştirme odağıyla bütünleştirir. Bu çerçevede öğrenme, bireysel, kurumsal ve kentsel yetenekler olmak üzere üç ana kategoride ele alınır. Bu kategoriler birbirinden bağımsız değil, yerel yönetimlerin etkili, kapsayıcı ve sürdürülebilir hizmet üretme kapasitesini güçlendiren, birbirini tamamlayan yetkinlik alanlarıdır. Yasal Temeller, Bireysel Yetenekler, Kurumsal Yetenekler ve Kentsel Yetenekler kategorileri, belediyelerin bu yetenek alanlarında kendilerini geliştirmelerini sağlayan fon ve hibe fırsatlarına yönelik düzenlenen bilgilendirme toplantıları ve etkinliklerden oluşan Destek kategorisi ile tamamlanır.

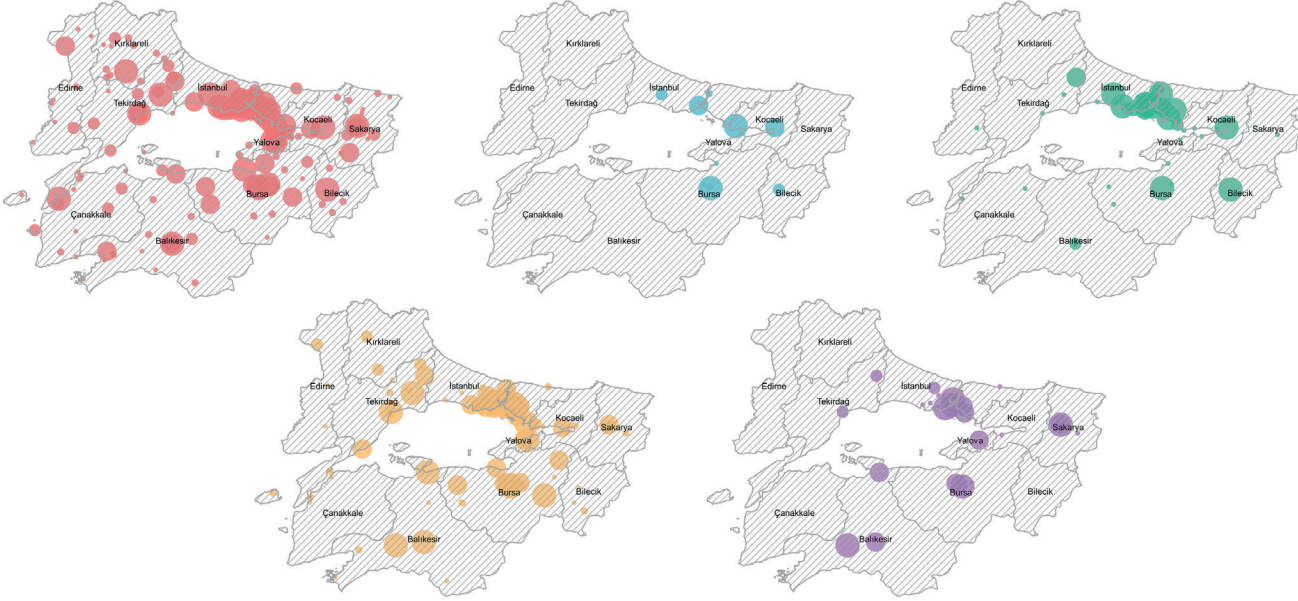
2025 yılında toplam 3841 saat eğitim düzenlenmiş ve beş kategoride 68 konu başlığında düzenlenen eğitimlerle 8.500'ü aşkın katılımcıya ulaşılmış, toplam 22.300 kişilik eğitim hizmeti verilmiştir.

Marmara Bölgesi'ndeki katılımcıların eğitim kategorilerine göre dağılımı incelendiğinde, 2025 yılında bölgeyi dolaşan eğitim programları kurgulanan Yasal Temeller eğitimlerinin tüm bölgeye ulaştığı görülmektedir. Bu kategoriyi, çoğunlukla başvuru yöntemiyle farklı belediyelerden katılımcıların seçilerek gerçekleştirilen Kentsel Yetenekler

kategorisi izlemiştir. Bireysel ve Kurumsal Yetenekler kategorileri ise 2025 yılında ağırlıklı olarak belediyelerden gelen özel talepler doğrultusunda, ilgili belediyeye özgü olarak tasarlanan hizmet içi eğitimlerden oluşmuştur. Hibe ve fonlar hakkında gerçekleştirilen bilgilendirme toplantılarına katılım ise, diğer kategorilere kıyasla görece sınırlı kalmıştır.

Eğitim Memnuniyet Oranları

Eğitilere Katılan Belediye Çalışanlarının Eğitim Kategorilerine Göre Dağılımı: Yasal Temeller (Kırmızı), Bireysel Yetenekler (Mavi), Kurumsal Yetenekler (Yeşil), Kentsel Yetenekler (Sarı) ve Destek (Mor)

YYA kapsamında yüz yüze, çevrim içi ve hibrit eğitim modelleri uygulanmaktadır. 2025 yılında genel katılıma açık eğitimler yoğunluklu olarak çevrim içi ve yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Daha uzun zamana yayılan üç eğitim hibrit olarak gerçekleştirilmiştir. Hizmet içi eğitimlerin tamamı yüz yüze gerçekleştirilmiştir.

2025 yılı içerisinde genel katılıma açık eğitimlerde 36, hizmet içi eğitimlerde 27 farklı eğitimciyle çalışılmış ve büyük çoğunluğu Kentsel Yetenekler kategorisinde olmak üzere 18 farklı kurumla iş birliği yapılmıştır. Bu kurumlar şunlardır: Dışişleri Bakanlığı Diploması Akademisi Başkanlığı, Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı, Arkki Türkiye, TÜBİTAK, BABLE Smart Cities, Bebek95, Bursa Belediyeler Birliği, EcoMuse, EIT Urban Mobility (Kentsel Hareketlilik) Türkiye Temsilcisi, Sabancı Üniversitesi, Fark Labs, Erişilebilir Her Şey, Global Designing Cities Initiative (Global Kent Tasarımı İnisiyatifi), İstanbul Kent Konseyi, Sivil Toplum Geliştirme

Merkezi (STGM), WRI-Türkiye, Trakya Belediyeler Birliği ve Türkiye Yangından Korunma ve Eğitim Vakfı (TÜYAK).

Eğitimler sonunda gerçekleştirilen memnuniyet anketlerine bakıldığında genel katılıma açık eğitimlerin memnuniyet oranının ortalama %89, hizmet içi eğitimlerin memnuniyet oranının ise %88 olduğu görülmektedir. İki farklı planlama modeliyle gerçekleştirilen eğitimlerin memnuniyet oranlarının birbirine yakın çıktığı gözlemlenmektedir.

4.1.1. HİZMET İÇİ EĞİTİMLER

Hizmet içi eğitimler, MBB üyesi belediyelerden gelen talepler doğrultusunda ilgili belediye için özel olarak hazırlanmış öğrenme programlarıdır. 2025 yılı içinde bu kategoride yüz yüze ve çevrim içi eğitimler gerçekleştirilmiş ve biri büyükşehir on dokuzu ilçe olmak üzere toplam 20 üye belediyeye eğitim planlanmıştır. Özellikle büyükşehirlerde gerçekleştirilen eğitimlere çevre il ve ilçelerden gelen katılım da eklendiğinde bu sayı 30'a çıkmaktadır. 2025 yılında düzenlenen hizmet içi eğitimlerle 3.400'den fazla katılımcıya ulaşılmıştır.

2025 yılı içerisinde düzenlenen hizmet içi eğitimlerde 41 farklı konu başlığında 23 farklı eğitmenle çalışılmıştır. En çok talep edilen eğitim başlıkları, Yasal Temeller kategorisinde Kamu İhale Mevzuatı ve Zabıta Gelişim Programı, Bireysel Yetenekler kategorisinde Diksiyon ve İletişim Becerileri, Kurumsal Yetenekler kategorisinde, Eğiticinin Eğitimi ve İletişim Temelli Kurumsal Yönetim ile Kentsel Yetenekler kategorisinde Dijital Dönüşüm ve Akıllı Şehirler başlıkları olmuştur.

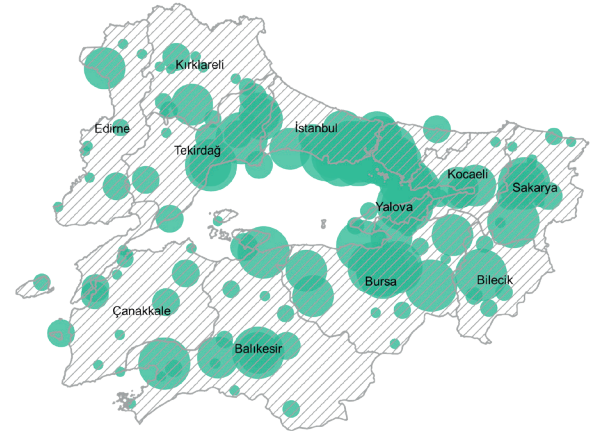
Gelen talepler doğrultusunda şekillendirilen hizmet içi eğitimlerin katılımcılarının Marmara Bölgesi'ndeki dağılımına bakıldığında, en çok talebin İstanbul, Kocaeli, Bursa, Bilecik ve Çanakkale belediyelerinden geldiği görülmektedir.

4.1.2. GENEL KATILIMA AÇIK EĞİTİMLER

Genel katılıma açık eğitimler, tüm üye belediyelere ve/veya eğitim içeriği ile paralel olarak tüm kamuoyuna açık şekilde düzenlenen eğitimlerdir. 2025 yılı içerisinde çevrim içi, yüz yüze ve hibrit olarak düzenlenen genel katılıma açık eğitimlerle 5000'den fazla katılımcıya ulaşılmıştır. Bu eğitimler kapsamında 27 farklı başlıkta 39 farklı eğitmenle çalışılmış ve 18 partnerle iş birliği yapılmıştır. Çevrim içi eğitimlere mümkün olduğunca katılımcı sınırlaması getirilmemiş, yüz yüze eğitimlerin bir kısmında başvuru yöntemi ile motivasyonuna bakılarak katılımcı listesi belirlenmiştir. Bu kapsamda sene boyunca toplam 12.800'ün üstünde başvuru alınmıştır. En yüksek katılımcıya sahip eğitimler sırasıyla Belediyelerde İhale Sistemi, Zabıta Gelişim Programı ve çevrim içi olarak gerçekleştirilen Yapay Zekâ 101 | Kentsel Politika Üretiminde Yapay Zekâ eğitimleri olmuştur.

Genel katılıma açık eğitimlerin katılımcılarının büyük bir kısmını Marmara Bölgesi'ndeki belediye çalışanları oluşturmaktadır. Katılımcılar, çalıştıkları belediyelere göre haritalandığında, 2025 yılında Marmara Bölgesi'nden 164 ve bölge dışından 115 belediye ile Türkiye'den toplam 279 farklı belediyenin çalışanlarının genel katılıma açık eğitimlerden faydalandığı görülmektedir. En çok katılım İstanbul, Bursa, Kocaeli, Balıkesir, Bilecik ve Tekirdağ'dan gerçekleşmiştir.

Genel Katılıma Açık Eğitimlere Katılan Belediye Çalışanlarının İl ve İlçelere Göre Dağılımı

Hizmet içi eğitimlere kıyasla genel katılıma açık eğitimlerin katılımcılarının Marmara Bölgesi'nde daha homojen bir yayılım gösterdiği söylenebilir.

YYA, genel katılıma açık eğitimler kapsamında, ulusal ve uluslararası düzeyde uzman kişi ve kurumlar ile iş birliği yaparak MBB üyesi belediyelerin ihtiyaçlarına yönelik özgün öğrenme programları oluşturur. Bu programlar, belediyelerin çalışma pratiklerinin ve ilgili konuların kesiştiği alanları analiz ederek modüllere ayrılır. 2025 yılında düzenlenen özgün öğrenme programları aşağıda paylaşılmıştır.

• Kentsel İnovasyon için Avrupa Fonları

MARUF on the Go kapsamında, BABLE Smart Cities iş birliğiyle düzenlenen eğitim, 31 Ocak 2025 tarihinde çevrim içi webinar formatında gerçekleştirilmiştir. Webinarda, Avrupa Birliği'nin kentsel inovasyon ve sürdürülebilir kalkınma alanlarında sunduğu hibe, sübvansiyon, kredi ve ödül gibi farklı finansman araçları tanıtılmış; Avrupa fonlama süreçleri, başarılı proje uygulamaları ve karşılaşılan engellerin aşılmasına yönelik stratejiler ele alınmıştır. Katılımcılar, projeler alanında uzman eğitmenlerin paylaştığı uygulamaya dönük bilgiler sayesinde yaklaşan fon çağrıları, ağ oluşturma fırsatları ve Avrupa fonlarına daha etkin erişim konusunda bilgi edinmiştir.

• Bina Yapımında Etik ve İnsan Hakları Sorunu

Prof. Dr. İoanna Kuçuradi'nin katkılarıyla 14 Şubat 2025 tarihinde gerçekleştirilen eğitim, yapı güvenliği ve afet yönetimi alanlarında yerel yönetimlerin kurumsal

kapasitesinin güçlendirilmesine yönelik planlanmıştır. Eğitim kapsamında, depremler ve diğer afetlerin yıkıcı etkileri başta olmak üzere, yapı çevre uygulamalarında risk ve dezavantaj oluşturan planlama, tasarım, üretim ve inşaat süreçleri insan hakları ve etik perspektifiyle ele alınmıştır. Yaşanan afetler, yapı güvenliği ve afet yönetimi alanlarında mevcut yaklaşımların gözden geçirilmesi gerektiğini ortaya koymuş; bu durumun yalnızca doğal afetlerin etkileriyle değil, aynı zamanda önlenemez insan kaynaklı unsurlarla da ilişkili olduğu değerlendirilmiştir. Eğitim sürecinde, yapı güvenliği ve afet yönetimi konularının yalnızca teknik ve mühendislik boyutlarıyla değil, etik sorumluluklar ve insan hakları çerçevesinde bütüncül bir yaklaşımla ele alınması gerektiğinin altı çizilmiştir. Yapı denetimi, ruhsatlandırma ve uygulama süreçlerinde insan odaklı karar alma mekanizmalarının benimsenmesinin önemi vurgulanmıştır. Proje onayı, ruhsat verme, yapı ruhsatı ve iskân süreçlerinde görev alan profesyonellere yönelik olarak gerçekleştirilen eğitim, alanında uzman belediye çalışanlarının katkılarıyla tamamlanmıştır.

• Yerel Diplomasi 101

"Marmara'nın Yerel Diplomasi Analizi: Yerel Yönetimlerin Küresel Bağlantıları" isimli rapor kapsamında ortaya çıkarılan ihtiyaçlar doğrultusunda bir öğrenme programı hazırlanmıştır. Program, üye belediyelerin dış ilişkiler alanında görev yapan temsilcilerinin yerel diplomasi alanındaki yetkinliklerini artırmayı amaçlamaktadır.

Söz konusu program; Dışişleri Bakanlığı Diplomasi Akademisi Başkanlığı, Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı ve TÜBİTAK iş birliğiyle tasarlanmış ve 19-20-21 Şubat 2025

tarihlerinde hibrit formatta düzenlenmiştir. Öğrenme programı, Marmara Bölgesi'ndeki belediyelerin dış ilişkiler, strateji geliştirme ve yazı işleri gibi yerel diplomasi alanında çalışan birimlerinde görev yapan 37 temsilcinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Program kapsamında katılımcıların; Türkiye'nin dış politikasının temel ilkeleri, uluslararası projeler ve fon kaynaklarına erişim, kardeş şehir ilişkileri, uluslararası kuruluşlar ve kent ağlarıyla iş birlikleri, küresel gündemler, uluslararası etkinlikler ve ödüller ile protokol kuralları gibi başlıklarda bilgi ve yetkinliklerinin artırılması hedeflenmiştir. Program süresince edinilen bilgi ve becerilerin, belediyelerin uluslararası görünürlüğüne ve etki kapasitesini artıracak stratejilerin geliştirilmesine katkı sunması amaçlanmıştır.

• Yapay Zekâ 101 | Kentsel Politika Üretiminde Yapay Zekâ

Yerel yönetimlerin yapay zekâ alanındaki farkındalık ve kapasitesini artırmak amacıyla 25 Mart 2025 tarihinde çevrimiçi olarak “Yapay Zekâ 101 | Kentsel Politika Üretiminde Yapay Zekâ” başlıklı öğrenme programı düzenlenmiştir. Program, yerel yönetimlerin üretken yapay zekâ teknolojilerini kentsel politika üretimi ve hizmet sunumu süreçlerinde nasıl kullanabileceğine dair temel bir çerçeve sunmayı ve belediyelerin bu alandaki dönüşümü stratejik, etik ve hukuki boyutlarıyla birlikte ele alabilmelerine katkı sağlamayı amaçlamıştır. Eğitimde, yapay zekânın temel kavramları, kentsel hizmetlerde kullanım alanları ve belediye hizmetlerini dönüştürme potansiyeli ele alınmıştır.

Program süresince, dünyada özellikle belediyecilik alanında hayata geçirilen yapay zekâ temelli uygulama ve projeler üzerinden iyi örnekler paylaşılmış, yapay zekâ kullanımına ilişkin yasal düzenlemeler, etik sorumluluklar, veri güvenliği ve olası önyargılar gibi kritik başlıklar tartışılmıştır. Ayrıca belediye çalışanları açısından yapay zekâ okuryazarlığının önemi vurgulanarak, bu alanda kurumsal kapasitenin nasıl geliştirilebileceğine yönelik değerlendirmelere yer verilmiştir.

Eğitim programı, Oxford Üniversitesinden Dr. Emre Eren Korkmaz ve Brüksel Vrije Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden Doç. Dr. Tuba Bircan tarafından yürütülmüş, yerel yönetimlerin dijital dönüşüm sürecine yapay zekâ perspektifinden katkı sunmayı hedefleyen bütüncül bir öğrenme çerçevesi ile tamamlanmıştır.

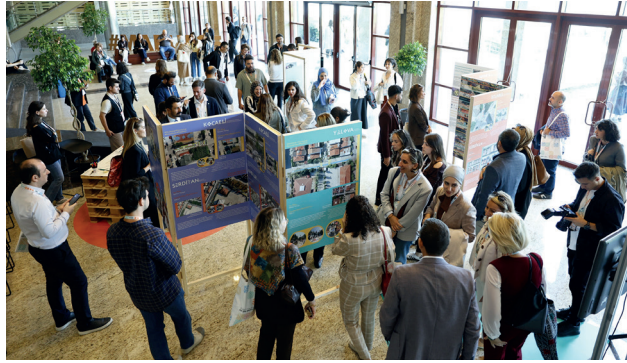
• Sokaklar Dönüşüyor

Kent sokaklarını, çocuklar ve bakım verenleri başta olmak üzere insanlar için güvenli ve erişilebilir alanlara ve yaşayan kamusal mekânlara dönüştürme amacıyla tasarlanan 'Sokaklar Dönüşüyor' programının dördüncü edisyonu, tasarlanan yeni kimliğiyle Nisan 2025'te açık çağrıya çıkmış ve 8 Nisan'da bir bilgilendirme webinarı ile programa ve başvuruya dair detaylar paylaşılmıştır. 29 Nisan'da başlayan programa Bursa Büyükşehir Belediyesi, Yalova, Eyüpsultan, İzmit, Kapaklı, Karacabey, Saray, Sındırgı, Şarköy ve Tuzla belediyeleri 'Pilot', Bahçelievler ve İnegöl Belediyeleri 'Yaygınlaştırıcı', Antalya Muratpaşa Belediyesi ise 'Gözlemci' Belediye olarak katılmaya hak kazanmıştır. 12 sokak dönüşümü üzerine kurgulanan programda mayıs-temmuz ayları boyunca içinde birçok eğitim ve atölye çalışmasını içeren ve gününbirlik, prova ve kalıcı dönüşüm uygulamalarını kapsayan bir öğrenme programı düzenlenmiştir. Gerçekleştirilen çevrim içi öğrenme programlarını, sahada uygulamalı veri toplama programları ve yine yüz yüze gerçekleştirilen Tasarım Atölyeleri izlemiştir. Öğrenme programlarına her belediyenin farklı birimlerinden oluşturulan proje ekipleri katılım göstermiştir. Bir önceki dönemin mezunları ile Mentor kapsamında bir araya getirilen yeni dönem ekipleri deneyim ve bilgi paylaşımında bulunmuştur.

Program sonunda belediye ekiplerinin birlikte çalışarak hazırladıkları tasarımlar Eylül ayında gerçek kent mekânında uygulamaya dönüştürülmüş ve MARUF on the Go kapsamında, Yalova, Kapaklı ve Eyüpsultan Belediyeleri tarafından 3 prova ile Bursa Büyükşehir ve Tuzla Belediyeleri tarafından 2 kalıcı uygulama açılışı gerçekleştirilmiştir. Ekim ayında düzenlenen MARUF25 kapsamında, 2022 yılından bu yana yürütülen program çerçevesinde dönüştürülen sokakların yer aldığı bir sergi düzenlenmiş; bugüne kadarki tüm dönem mezunları, dünyanın farklı coğrafya ve ölçeklerinde çalışan sokak dönüştürücülerle bir ağ kurma etkinliğinde bir araya getirilmiştir.

Program, Superpool ve Global Designing Cities Initiative (Global Kent Tasarımı İnisiyatifi) iş birliğinde yürütülmüştür.

SOKAKLAR DÖNÜŞÜYOR

• Evde Erken Çocukluk

Evde Erken Çocukluk, hayata eşit bir yerden başlamak için belediyeden alınabilecek ilk hizmeti geliştirmeyi hedefleyen uygulama odaklı bir öğrenme programıdır. Bilimsel veriler ışığında erken çocukluk gelişimine yönelik aile odaklı erken müdahale programları geliştiren Bebek95 iş birliği ile belediyelerin yoksulluğa bağlı riskler altında büyüyen çocukların gelişimini destekleyecek ev ziyareti temelli programlar geliştirmesi yönünde destek sağlamak amacıyla tasarlanan program, beceri geliştirme odaklı eğitimleri, saha çalışmalarını ve süpervizyon desteğini içerir. Yerel yönetimlerin sosyal hizmetler alanındaki çalışmalarının erken çocukluk döneminde gerek

ekonomik gerek sosyal zorluklar ile karşı karşıya olan bakım verenleri ve çocukları önceliklendirecek şekilde planlamasına katkı sunulması amaçlanan programın ilk dönemi 2024 yılında başlamış, açık çağrı kapsamında 3 belediye (Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Sancaktepe Belediyesi ve Osmangazi Belediyesi) Temmuz 2025'te hamileliğin 7. ayından bebeğin 5. ayına kadar aileyi ev ziyaretleriyle desteklemeyi hedefleyen 0-5 ay modülünü tamamlamıştır. Aynı ekipler, devamında açılan 6-12 ay modülünü de Temmuz-Aralık 2025 döneminde başarıyla tamamlamıştır. Programın ilk döneminde 400'ün üzerinde aile ziyareti gerçekleştirilmiş, 300'ü aşkın anneye ulaşılmış ve 70'ten fazla anneye sürekli ziyaret gerçekleştirilmiştir. Program kapsamında Osmangazi Belediyesi bünyesinde bir Bebek95 birimi kurulmuştur.

Evde Erken Çocukluk'un ikinci dönem çağrısı 8 Aralık 2025 tarihinde yayımlanmış, 16 Aralık 2025'te yöneticilere yönelik yüz yüze, 23 Aralık 2025 tarihinde ise uygulayıcılara yönelik çevrim içi Evde Erken Çocukluk Bilgilendirme Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

• Kadına Şiddetle Mücadelede Belediyelerin Rolü

Türkiye'de mahalli idarelerin kadına yönelik şiddetle mücadele konusundaki hukuki yükümlülüklerinin ortaya konulması, CEDAW gibi uluslararası sözleşmelerin öneminin vurgulanması, yerel yönetimlerin bu alandaki rol ve sorumluluklarının detaylandırılması ve yerel yönetimlerin yetkili bulundukları yerleşim yerlerinde kadına yönelik şiddetle mücadele kapasitelerinin güçlendirilmesi amacıyla 14 Mayıs 2025 tarihinde çevrim içi 'Kadına Şiddetle Mücadelede Belediyelerin Rolü' eğitimi düzenlenmiştir. Eğitim kapsamında; mahalli idarelerin kadına yönelik şiddetle mücadeledeki rolü ile belediyelerin kadınlar ve çocuklar için konukevi açma, toplumsal

cinsiyete dayalı şiddeti önlemeye ve ele almaya yönelik eğitim ve farkındalık programları düzenleme ve mağdurlara destek hizmetleri sunma yükümlülüklerine yönelik bilgilendirme yapılmış; ayrıca yerel yönetimlerin kadın sivil toplum kuruluşları ve diğer paydaşlarla iş birliği içinde geliştirebileceği önlemlere ilişkin yol haritası paylaşılmıştır.

• Yerel Yönetimler için Katılım 102

Avrupa Yerel Demokrasi Haftası etkinlikleri kapsamında 15-16 Mayıs 2025 tarihlerinde çevrim içi olarak Yerel Yönetimler İçin Katılım 102 öğrenme programı düzenlenmiştir. Bu öğrenme programı, yerel yönetimlerin katılımcı süreçleri etkili ve sürdürülebilir biçimde tasarlayabilmelerine katkı sunmak ve teori ile pratiği bir araya getiren etkileşim temelli bir öğrenme alanı oluşturmak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yerel Yönetimler İçin Katılım 102 programında; katılım düzeyi, hedef grup ve uygulama ölçeği gibi belirleyici unsurlar doğrultusunda uygun yöntemlerin seçimine ilişkin bir

çerçeve sunulmuştur. Bu doğrultuda, etkin süreç yönetimini destekleyen farklı katılımcı yöntemlere yer verilmiş; teorik çerçevenin ardından karar alma süreçlerinin farklı aşamalarında kullanılan yöntemlere ilişkin pratik uygulamalar vaka analizi yoluyla ele alınmıştır. Yerel

yönetimlerin sunduğu hizmetlerin değerlendirilmesinde kullanılabilecek yöntemlere ilişkin bilgilendirme yapılmış ve iyileştirmeye ihtiyaç duyulan alanların belirlenmesine yönelik uygulamalı içerikler paylaşılmıştır. Bu kapsamda, katılım süreçlerinin değerlendirme ve iyileştirme aşamalarına odaklanılmış; değerlendirme ve geri bildirim süreçlerinde sivil toplumun üstlenebileceği roller ile sürecin izlenmesine ilişkin farklı perspektifler ele alınmıştır.

Program, İstanbul Kent Konseyi ve Sivil Toplum Geliştirme Merkezi iş birliğiyle gerçekleştirilmiştir.

• **Sürdürülebilir Ulaşımın Yol Haritası: Fizibilite, Finansman ve Erişilebilirlik**

EIT Urban Mobility RIS Education Programı desteğiyle hayata geçirilen Yeni Nesil Kentsel Hareketlilik Akademisi (NUMA) Projesi ve MARUF on the Go kapsamında düzenlenen 10 tematik buluşmanın ilki olan bu webinar, 22 Temmuz 2025 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Webinar da kapsayıcı hareketlilik modelleri, sürdürülebilir ulaşım altyapılarının planlanması, yatırım ve fizibilite analizleri, finansman mekanizmaları ile uluslararası deneyimler ele alınmış, kentsel hareketliliğe ilişkin kapsamlı ve bütüncül yaklaşımlar paylaşılmıştır. Katılımcılar, alanında uzman ve farklı ülkelerden yabancı konuşmacıların sunduğu güncel araştırma bulguları, stratejik yatırım yöntemleri ve politika önerileri aracılığıyla kentsel hareketliliğin geleceğine dair derinlemesine bilgi edinme fırsatı bulmuştur.

• **Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik**

EIT Urban Mobility RIS Education Programı desteğiyle hayata geçirilen Yeni Nesil Kentsel Hareketlilik Akademisi (NUMA) Projesi ve MARUF on the Go kapsamında, 26-27 Ağustos 2025 tarihlerinde iki gün süren yüz yüze öğrenme programı düzenlenmiştir. Program, MBB üyesi belediyelerde sürdürülebilir kentsel hareketlilik alanında kurumsal kapasiteyi güçlendirmeyi amaçlayan modüler bir eğitim olarak kurgulanmış; atölye çalışmaları ve interaktif oturumları bir araya getirerek katılımcılara bütüncül ve uygulama odaklı bir öğrenme deneyimi sunmuştur. Etkinlik kapsamında sürdürülebilir kentsel hareketlilik politikaları, yeşil dönüşüm stratejileri ve enerji verimliliği gibi başlıklar ele alınmış; katılımcılar uygulamalı çalışmalar aracılığıyla kendi kentlerine yönelik çözüm önerilerini geliştirme imkânı bulmuştur.

4.1.3. MBB KURUM İÇİ EĞİTİMLER - ÖĞREN MOLASI

EIT Urban Mobility RIS Education Programı desteğiyle hayata geçirilen Yeni Nesil Kentsel Hareketlilik Akademisi (NUMA) Projesi ve MARUF on the Go kapsamında düzenlenen 10 tematik buluşmanın ilki olan bu webinar, 22 Temmuz 2025 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Webinar da kapsayıcı hareketlilik modelleri, sürdürülebilir ulaşım altyapılarının planlanması, yatırım ve fizibilite analizleri, finansman mekanizmaları ile uluslararası deneyimler ele alınmış, kentsel hareketliliğe ilişkin kapsamlı ve bütüncül yaklaşımlar paylaşılmıştır. Katılımcılar, alanında uzman ve farklı ülkelerden yabancı konuşmacıların sunduğu güncel araştırma bulguları, stratejik yatırım yöntemleri ve politika önerileri aracılığıyla kentsel hareketliliğin geleceğine dair derinlemesine bilgi edinme fırsatı bulmuştur.

4.2. ORGANİZASYONLAR

4.2.1. MARMARA URBAN FORUM (MARUF25)

Marmara Belediyeler Birliği (MBB) tarafından iki yılda bir düzenlenen Marmara Urban Forum (MARUF), kentlerin geleceğine dair sorunları ve çözümleri farklı disiplinler, sektörler ve coğrafyalar arasında buluşturan uluslararası bir kent platformudur. İki 2019 yılında “Çözüm Üreten Kentler” mottosuyla düzenlenen forumun bu yıl dördüncüsü 1-3 Ekim tarihleri arasında İstanbul’da Haliç Kongre Merkezi’nde gerçekleştirilmiştir.

Derinleşen konut krizinden afetlere, çatışmalardan zorla yerinden edilmelere, gelir eşitsizliklerinden iklim krizine uzanan çoklu krizler çağı yaşanmaktadır. Dünyanın farklı coğrafyalarında eş zamanlı olarak ortaya çıkan bu krizler, toplumlarda güvensizlik ve belirsizliği artırmış; birlikte yaşama imkânlarını önemli ölçüde daraltmıştır. Kentler, kucaklayan bir yaşam alanı olmaktan ziyade, yaşam mücadelesinin yoğunlaştığı mekânlara dönüşmüştür. Bu süreçte, eşitsizliklere çözüm üretmekte yetersiz kalan yönetim yapıları; adil, kapsayıcı ve hesap verebilir kentsel yaşam talebine yeterli karşılık verememektedir.

Öte yandan, tarihsel olarak benzeri az görülmüş bir imkânlar dönemine girilmiş, teknolojik gelişmeler, bilimsel bilgi üretimi ve kaynaklara erişim olanakları güçlenmiş; kültürel çeşitlilik ve ortak miras kentleri besleyen önemli unsurlar hâline gelmiştir. Ancak bu imkânlar, kendiliğinden adil ve kapsayıcı sonuçlar üretmemiştir. İnşa etmek kadar yıkmak, dayanışma kadar çatışma, birlikte yaşamak kadar dışlayıcı pratikler de mümkün olmuştur. Bu çerçevede, Marmara Belediyeler Birliği’nin yerel demokrasi ve daha iyi bir kentsel yaşam arayışına dayanan kurumsal birikiminden ve bu eşiği tarif eden düşünsel referanslardan ilhamla kıyı, bir sınırdan öte; değişen, yeniden şekillenen ve belirsizlikle birlikte imkânları da barındıran bir geçiş alanı olarak ele alınmıştır. Forum, “Tüm Mümkünlerin Kıyısında / On the Shore of All Possibilities” çerçevesiyle düzenlenmiş ve katılımcılara tek boyutlu bir konferans deneyiminden öte, etkileşimli bir keşif alanı sunmuştur.

MARUF25 programı, kentlerin geleceğine dair dört temel soruya odaklanmıştır:

- Yerel demokrasinin benimsendiği, katılımcı, güvenilir ve hesap verebilir yapılara sahip adil kentler nasıl mümkün?
- Afetlere, iklim krizine, çatışmalara ve ekonomik kırılganlıklara karşı dayanıklı kentler nasıl mümkün?
- Eşitsizlikleri bertaraf eden, bakım veren, güvenli ve kapsayıcı kentler nasıl mümkün?
- Farklılıkları kucaklayan, dayanışma içinde birlikte yaşama imkânı sunan kentler nasıl mümkün?

Bu çerçevede forumun içeriği, katılımcıların farklı biçimlerde dahil olabilecekleri üç temel katılım modu etrafında tasarlanmıştır:

- Zihninle Katıl: Kavramsal keşifler ve düşünsel oturumlar
- Uygulayarak Katıl: Atölyeler, üretim süreçleri, ortak eylemler
- Duyularınla Katıl: Sanat, performans, kent deneyimi ve kültürel etkileşimler

Bu yaklaşımla forumun çok boyutlu yapısı, 3 mod, 4 akış, 34 konu altında yer alan 200'ün üzerinde etkinlik ile somutlaşmıştır. MARUF25, klasik bir forumdan öte, kentlerin geleceğine dair fikirlerin konuşulduğu ve deneyimlendiği çok boyutlu bir öğrenme ve üretim alanı haline gelmiştir.

MARUF25'in partnerleri arasında yer alan 150'nin üzerinde paydaşın üçte ikisini Türkiye'deki kuruluşlar oluştururken üçte biri ise farklı ülkelerden paydaşlar ve uluslararası kuruluşlardan oluşmuştur. Merkezi yönetim, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve özel sektör partnerler, üniversiteler, yerel yönetim birlikleri, ulusal ve uluslararası projeler gibi pek çok farklı sektörden paydaşlar da MARUF25 partnerleri arasındadır. Dünyada kentleşme ve kent forumları konusunda başı çeken UN-Habitat'ın yanı sıra UNDP, UN Women, UNICEF gibi BM kurumlarına ek olarak Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, CDP, ICLEI, WWF, WRI, Global Covenant of Mayors for Energy and Climate, British

Council, GIZ, EIT Urban Mobility, Time Use Initiative foruma destek veren uluslararası partnerlerden bazılarıdır.

Türkiye'den Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı İklim Değişikliği Başkanlığı, AFAD, TBB, İSTKA gibi kamu kurumlarının yanı sıra İKSV, TESEV, Urban.koop, MAD, Türkiye Tasarım Vakfı, Sıfır Atık Vakfı, Yeşilay gibi farklı alanlarda çalışma yürüten pek çok kuruluş MARUF25'e katkı sağlamıştır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Bursa Büyükşehir Belediyesi başta olmak üzere Marmara Bölgesi'ndeki belediyeler; Milano Politeknik Üniversitesi, Oxford Brookes Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi gibi Türkiye'den ve dünyadan üniversiteler de forumun partnerleri arasında yer almıştır.

MARUF25'te 3 gün boyunca 50 ülkeden 500'ün üzerinde konuşmacının yer aldığı, "Zihninle Katıl", "Uygulayarak Katıl" ve "Duyularınla Katıl" modları altında 21 etkinlik türünde 211 oturum gerçekleştirilmiş; oturumlar toplamda 8000'den fazla katılımcı tarafından takip edilmiştir. Ayrıca forumun üç gün ile sınırlı kalmaması adına düzenlenen MARUF on the Go kapsamında Marmara Bölgesi'nde 6 ilde, 56 farklı noktada ve 43 partnerin katılımıyla; atölyelerden çalıştaylara, podcast'lerden ideathonlara uzanan 22 etkinlik gerçekleştirilmiş ve sürekli bir öğrenme, üretme ve paylaşım ekosistemi oluşturulmuştur.

4.2.1.1. MARUF25 KAPSAMINDA EV SAHİPLİĞİ YAPILAN ULUSLARARASI ETKİNLİKLER

1-3 Ekim 2025 tarihlerinde MBB tarafından İstanbul'da düzenlenen MARUF25 kapsamında üç farklı uluslararası etkinlik ile özel iş birliği yürütülerek bu etkinliklere ev sahipliği yapılmıştır.

Güneydoğu Avrupa Kadın Belediye Başkanları Forumu

Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri Ağı (NALAS) tarafından UN-Women iş birliğiyle düzenlenen "Güneydoğu Avrupa Kadın Belediye Başkanları Forumu" 2025 yılında MARUF kapsamında gerçekleştirilmiştir.

MARUF25 Hakkında Özet Bilgiler:

3

gün

20

paralel
oturum

27

stant

150+

partner

8000+

toplam katılımcı

500+

konuşmacı

50

konuşmacıların geldikleri
toplam ülke

211

etkinlik

10

sergi

30

kent
atölyesi

4

kent ritmi
performansı

17

B2B
görüşme

22

MARUF
On the Go Etkinliği

9

kollektif
çalışma

21

kent
rotası

15

bağ kurma
etkinliği

6

film
gösterimi

Konuşmacı Cinsiyet Dağılımı

%57

kadın

%43

erkek

Konuşmacıların Yerli-Yabancı Dağılımı Oranı

%75

yerli

%25

yabancı

İlk kez 2019 yılında düzenlenen forum, yıllar içerisinde kadın belediye başkanlarını, belediye meclis üyelerini, yerel yönetim birliklerini ve yerel düzeyde cinsiyet eşitliğinin geliştirilmesini destekleyen profesyonelleri bir araya getiren bir geleneğe dönüşmüştür. MARUF25 kapsamında beşinci kez düzenlenen forumda, Güneydoğu Avrupa'dan kadın belediye başkanları ve seçilmiş temsilciler iki gün boyunca yerel düzeyde kadın liderlerin yaşadıkları zorlukları, kadın temsiliyetini güçlendirmeye yönelik çözüm önerilerini ve iyi uygulamaları paylaşmıştır. Forum, seçilmiş kadın temsilcilerin birbirleriyle tanışarak ağ kurmaları, fikir alışverişinde bulunmaları, birbirlerine ilham vermeleri için fırsat sunmuştur.

CIVICSHIP Forum

MARUF25 kapsamında Urban.koop ve Stiftung Mercator iş birliğinde CIVICSHIP Forum düzenlenmiştir. 2 Ekim boyunca gerçekleşen forum kapsamında yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri bir araya gelerek iki sektör arasında iş birliğinin geliştirilmesi için çözüm önerilerini tartışmıştır. Forumun ilk etkinliği olan “Yerel Yönetimler İçin Birbirinden Öğrenme ve Kardeş Şehir Programları” başlıklı ağ kurma etkinliğinde, şehirler arası iş birliğinin günümüz kentsel yönetiminde ve diplomasideki artan rolü ele alınmıştır. Belediye başkanlarının ve şehirler için birbirinden öğrenme araçları sunan kuruluşların temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşen oturumda, kentlerin deneyimleri üzerinden bilgi paylaşımı, ortak kaynak kullanımı ve küresel sorunlara birlikte çözüm üretme potansiyelleri

tartışılmıştır. Şehir eşleştirme yaklaşımının kültürel etkileşim, sürdürülebilirlik, sosyal kapsayıcılık ve dirençlilik alanlarında nasıl somut iş birliği modelleri sunduğu örneklerle aktarılmıştır. Belediye başkanlarının ve şehirler için birbirinden öğrenme araçları sunan kuruluşların temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşen oturumda, kentlerin deneyimleri üzerinden bilgi paylaşımı, ortak kaynak kullanımı ve küresel sorunlara birlikte çözüm üretme potansiyelleri tartışılmıştır. Şehir eşleştirme yaklaşımının kültürel etkileşim, sürdürülebilirlik, sosyal kapsayıcılık ve dirençlilik alanlarında nasıl somut iş birliği modelleri sunduğu örneklerle aktarılmıştır.

“İyi Uygulamalar ve Perspektifler: THE:PLACE Programı” oturumunda, farklı şehirlerin uygulamaları aracılığıyla, kültürel üretimden katılımcı yönetişime, sosyal kapsayıcılıktan kentsel dönüşüme uzanan geniş bir alanda hayata geçirilen başarılı modeller tanıtılmıştır. Panel hem yerel hem de uluslararası düzeyde ortaya çıkan bu deneyimlerin nasıl ortak öğrenme fırsatları sunduğuna odaklanılmış; kentler arası etkileşimi güçlendirecek iyi uygulama örneklerini tartışmaya açmıştır. Ardından, “Kentler İçin Sivil Toplum İş Birliğini Yeniden Düşünmek” başlıklı buluşmada, kentlerin geleceğinde sivil toplumun oynayacağı rol ve yeni iş birliği biçimleri konuşulmuştur. Ulusal ve uluslararası uzmanların katılımıyla gerçekleşen oturumda, sivil toplum kuruluşlarının kentsel yönetim süreçlerine nasıl daha etkin biçimde dahil olabileceği, belediyelerle birlikte ortak çözümler üretme kapasitesinin nasıl artırılabilirliği ele alınmıştır. Oturum, demokratik katılımı güçlendiren, yenilikçi ve sürdürülebilir iş birliği modellerini öne çıkararak geleceğin kentsel ortaklıklarına dair vizyoner bir perspektif sunmayı hedeflemiştir. Son olarak “Kentsel Mekanda İş Birliklerini Yeniden İnşa Etmek” atölyesinde, sınırlı kaynaklara sahip kurgusal bir ortamda rol yapma yoluyla sivil toplum kuruluşları ile yerel otoriteler arasında yeni iş birliği türleri geliştirmek amaçlanmıştır. Daha iyi kentler için verimli iş birliklerini hedefleyen, sürdürülebilir, etkisi yüksek ve somut çıktılar üretecek fikirler ortaya çıkarmak üzere katılımcılarla interaktif bir atölye yürütülmüştür.

UN-Habitat Uzman Grup Toplantıları: Yeterli Konut İçin Metropolitan Planlama ve Finansman

UN-Habitat iş birliğiyle MARUF25 kapsamında “Yeterli Konut İçin Metropolitan Planlama ve Finansman” konusunda uzman grup toplantıları ve oturumlar düzenlenmiştir. “Yeterli Konut İçin Metropol

Planlama ve Finansman” Uzman Grup Toplantısı’nın temel amacı, yeterli konuta evrensel erişimi sağlayabilecek kamu politikalarının metropol ölçeğinde geliştirilmesi ve optimize edilmesi için kapsamlı bir analiz ortaya koymayı hedefleyen stratejik bir diyalog ortamı oluşturmaktır. Bu kapsamda, Türkiye’den ve dünyadan uzmanlar bir araya gelerek yeterli konuta erişimi sağlayabilecek kamu politikalarının metropol yönetim stratejileriyle nasıl bütünleştirilebileceğini

tartışmıştır. Toplantılarda, yeterli konutun yedi temel unsuru olan kullanım hakkı güvencesi, temel hizmetlere erişim, ödenebilirlik, yaşanabilirlik, erişilebilirlik, konum ve kültürel uygunluk ele alınmıştır. Farklı bakış açılarının paylaşıldığı oturumlarda, eşitliği, sürdürülebilirliği ve kentsel toplulukların refahını önceleyen bir yaklaşım çerçevesinde metropol konut politikalarının geliştirilmesini teşvik edecek yenilikçi stratejiler aktarılmıştır. Metropollerde yaşanan barınma krizlerine karşı yeterli konut sağlanması için gerekli planlama araçları yuvarlak masa etrafında tartışılmıştır. Benzer şekilde, sürdürülebilir konut politikalarının hayata geçirilmesi ve erişilebilir konut çözümlerinin sunulması için gerekli finansman çözümlerine odaklanılmıştır. Arazi finansmanı mekanizmaları, konut erişilebilirliğini artırmaya yönelik araçlar, arazi değer artışını yakalama yöntemleri ile maliyet ve faydaların adil dağılımını içeren yenilikçi finansman modelleri ve araçlarını metropol ölçeğinde incelenmiştir.

4.2.2. MARMARATHON: İKİ MİNİK KENTLİ

MARUF on the Go kapsamında düzenlenen bir ideathon olan Marmarathon programı, Birlik'in kültürel belleğinde önemli bir yere sahip olan 1979 tarihli "İki Minik Kentli" kitabından ilhamla gerçekleştirilmiştir. Çocukların kentle kurduğu ilişkiden ve kent deneyimlerinden yola çıkan etkinlik, çocuk odaklı yaratıcı üretim süreçlerini desteklemeyi amaçlamıştır.

Üç güne (18-19-22 Ağustos) yayılan ideathon sürecinde yazarlar, çizerler, kent araştırmacıları ve çocuk alanında çalışan uzmanlardan oluşan ekipler tarafından kent yaşamını çocukların bakış açısıyla ele alan özgün hikâyeler geliştirilmiştir. Süreç boyunca yaratıcı atölyeler, mentorluk görüşmeleri ve ortak üretim oturumları gerçekleştirilmiştir.

Etkinlik sonunda ortaya çıkan çocuk kitabı çalışmaları ön jüri tarafından değerlendirilmiş; Marmara Urban Forum (MARUF) kapsamında 2 Ekim 2025 tarihinde düzenlenen Marmarathon: "İki Minik Kentli" Büyük Finali'nde çalışmalar jüriye sunulmuştur. Marmarathon sürecinde üretilen içerikler MARUF etkinlik alanında sergilenerek çocukların kent deneyimlerinden beslenen yaratıcı üretimlerin daha geniş bir paydaş kitlesiyle buluşturulması sağlanmıştır.

4.2.3. SUYLA BÜTÜNLEŞEN MARMARA: KİYİ KENTİMİN ÖYKÜSÜ ATÖLYELERİ

MARUF on the Go kapsamında, Temmuz ve Ağustos aylarında Arkki Türkiye ve Türkiye Tasarım Vakfı iş birliğinde, Marmara Bölgesi'ndeki 7 şehirden 10 belediyenin (Bandırma, Eyüpsultan, Fatih, Gebze, Gelibolu, Mudanya, Pendik, Şarköy, Üsküdar ve Yalova belediyeleri) ev sahipliğinde 'Suyla Bütünleşen Marmara: Kıyı Kentimin Öyküsü' atölyeleri düzenlenmiştir. Atölyelere, Marmara Bölgesi'nde yaşayan 8-14 yaş aralığında toplam 122 çocuk katılım sağlamıştır. Atölyeler kapsamında çocuklar, deniz ekosistemine duyarlı bir perspektifle suyla bütünleşen, kapsayıcı ve doğayla uyumlu kıyı kentlerine yönelik yenilikçi fikirler geliştirmiş, bu fikirler atölye sonunda yerel yönetim temsilcileriyle paylaşılmıştır. Atölye çıktıları arasında yer alan çizgi romanlara, MARUF kapsamında düzenlenen "Kıyı Kentimin Öyküsü" sergisinde yer verilmiştir. Atölyeler, belediye ekiplerinin çocuk katılımı odaklı yaklaşımlar ve yenilikçi fikirler konusunda kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesine katkı sağlamıştır.

4.2.4. STREET FIGHTERS: MÜZAKERE YOLUYLA SOKAK DÖNÜŞÜMÜ OYUNU ATÖLYESİ

MARUF on the Go kapsamında, Temmuz ve Ağustos aylarında Arkki Türkiye ve Türkiye Tasarım Vakfı iş birliğinde, Marmara Bölgesi'ndeki 7 şehirden 10 belediyenin (Bandırma, Eyüpsultan, Fatih, Gebze, Gelibolu, Mudanya, Pendik, Şarköy, Üsküdar ve Yalova belediyeleri) ev sahipliğinde 'Suyla Bütünleşen Marmara: Kıyı Kentimin Öyküsü' atölyeleri düzenlenmiştir. Atölyelere, Marmara

Bölgesi’nde yaşayan 8-14 yaş aralığında toplam 122 çocuk katılım sağlamıştır. Atölyeler kapsamında çocuklar, deniz ekosistemine duyarlı bir perspektifle suyla bütünleşen, kapsayıcı ve doğayla uyumlu kıyı kentlerine yönelik yenilikçi fikirler geliştirmiş, bu fikirler atölye sonunda yerel yönetim temsilcileriyle paylaşılmıştır. Atölye çıktıları arasında yer alan çizgi romanlara, MARUF kapsamında düzenlenen “Kıyı Kentimin Öyküsü” sergisinde yer verilmiştir. Atölyeler, belediye ekiplerinin çocuk katılımı odaklı yaklaşımlar ve yenilikçi fikirler konusunda kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesine katkı sağlamıştır.

4.2.5. GÖNÜLLÜ YEREL DEĞERLENDİRME: SKA RAPORLAMADAN EYLEME WEBİNARI

Filistin Yerel Yönetimler Birliği (APLA), Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) iş birliğiyle yürüttüğü “Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik Programı” kapsamında 14 Ocak 2025 tarihinde MBB’yi ziyaret etmiştir. Filistin’den belediye başkanları ve üst düzey yöneticilerin yer aldığı heyet ziyareti kapsamında, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının yerelleşmesi, şeffaflık, sosyal hesap verebilirlik, yerel kurumlar arasında etkili ortaklıklar, yerel yönetimlere yönelik eğitimler ve birbirinden öğrenme programları gibi alanlarda iş birlikleri görüşülmüştür.

Görüşmeyi takiben 19 Haziran 2025 tarihinde, MBB, APLA ve SDG Cities Global Initiative iş birliğiyle, MARUF on the Go etkinlik serisi kapsamında “Gönüllü Yerel Değerlendirme: SKA Raporlamadan Eyleme” webinarı gerçekleştirilmiştir. Kentlerin VLR deneyimlerine odaklanan etkinlikte, Ramallah Belediyesi, İstanbul Planlama

Ajansı, Fatih Belediyesi ve Niş Üniversitesi temsilcileri gönüllü değerlendirme süreçlerindeki deneyimlerini, karşılaştıkları zorlukları, iyi uygulamalarını ve raporların farklı belediyelerin çalışmalarına etkilerini aktarmıştır. Küresel ölçekte karşı karşıya kalınan iklim krizi, eşitsizlikler ve hızlı kentleşme gibi sorunların yerel düzeyde nasıl ele alınabileceği ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının nasıl yerelleştirilebileceği tartışılmıştır.

4.2.6. MARMARA’NIN RİTMİ

Marmara’nın Ritmi, MBB ve İstanbul Planlama Ajansı ortaklığında gerçekleştirilen, Marmara Bölgesi’nin ekonomik, sosyal, çevresel ve kültürel açıdan kritik konularına odaklanarak yerel yönetimler bağlamında bölgenin mevcut durumunu ve potansiyellerini ortaya koymayı amaçlayan etkinlik ve yayın programıdır. Program kapsamında planlanan çok paydaşlı buluşmaların açılış toplantısı 7 Temmuz 2025 tarihinde Bursa Büyükşehir Belediyesi ve Bursa Planlama Ajansı’nın ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. Yerel yönetimler başta olmak üzere akademi, sivil toplum ve özel sektör temsilcilerini bir araya getiren program panelin ardından mekânsal, ekonomik, toplumsal, ekolojik ve kültürel dinamiklerim masaya yatırıldığı çalıştay ile devam etmiştir. Marmara Bölgesi’nin mevcut durumu, potansiyelleri ve iş birliği fırsatlarının ele alındığı çalıştay kapsamında üretilen çıktılar ve Marmara Bölgesi üzerine çalışan araştırmacıların özgün çalışmaları yayında bir araya getirilecektir. Hazırlanacak yayın ile yerel yönetimlerin karar alma süreçlerine doğrudan katkı sunan, bütüncül ve yol gösterici bir başvuru kaynağı oluşturulması hedeflenmektedir.

4.2.7. BİRLİKTE KONUŞALIM: ÇOCUKLAR İÇİN NASIL BİR KENT?

“Yaş dostu kentler” ana çatısı altındaki serinin ikincisi “Birlikte Konuşalım: Çocuklar İçin Nasıl Bir Kent?” etkinliği düzenlenmiştir. Yerel yönetim çalışanları, çocuklar ve bakım verenlerinin buluşturulduğu etkinlik ile çocukların kentsel yaşamdaki ihtiyaçlarının görünür kılınması ve bu ihtiyaçlara yönelik katılımcı, kapsayıcı ve sürdürülebilir çözümler üretmek amaçlanmıştır. Program, Friedrich Naumann Vakfı Türkiye Ofisi (FNF Türkiye), İnsan Hakları Akademisi (İHA) iş birliği ve Arkki Türkiye program partnerliğiyle gerçekleştirilmiştir.

4.2.8. BİRLİKTE KONUŞALIM: YAŞLILAR İÇİN NASIL BİR KENT?

“Yaş dostu kentler” ana başlığı altında bir sosyal diyalog platformu oluşturmanın amaçlandığı serinin üçüncü ve son etkinliği “Birlikte Konuşalım: Yaşlılar İçin Nasıl Bir Kent?”, 65 yaş üstü bireylerin ve yerel yönetim temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşmiştir. Program ile yaşlı bireylerin kent yaşamına ilişkin deneyimlerini ve kentsel hizmetlerle ilgili beklentilerini uygulamacı ve karar alıcılarla doğrudan paylaşabilmeleri amaçlanmıştır. Program, Friedrich Naumann Vakfı Türkiye Ofisi (FNF Türkiye) ve İnsan Hakları Akademisi (İHA) iş birliği ve 65+ Yaşlı Hakları Derneği program partnerliğiyle düzenlenmiştir.

4.2.9. ŞEHİR KONUŞMALARI

Şehir Konuşmaları, kentlere ilişkin güncel meselelerin akademik bilgi, saha deneyimi ve yerel yönetim uygulamaları çerçevesinde ele alındığı bir tartışma ve bilgi paylaşımı platformudur. Program kapsamında; iklim değişikliği, kamusal mekân, hava kirliliği ve kentsel dönüşüm gibi kent politikalarının farklı boyutlarına odaklanan oturumlar düzenlenmiştir.

2025 yılında ilk kez “Araştırmalar Merceğinde Şehir Konuşmaları” üst başlığıyla gerçekleştirilen Şehir Konuşmaları serisinde MBB tarafından tez desteğine hak kazanan doktora tezleri ve akademik araştırmaların bulguları paylaşılmış, uygulayıcılar ve yerel yönetim temsilcileriyle birlikte değerlendirilmiştir. Bu çerçevede düzenlenen etkinliklerle, bilimsel bilginin yerelde politika geliştirme süreçlerine katkı sunması hedeflenmiştir.

Araştırmalar Merceğinde Şehir Konuşmaları: Alternatif Bir Kentsel Dönüşüm Mümkün Mü?

İstanbul’daki kentsel dönüşüm süreçlerinin sürdürülebilirlik perspektifiyle ele alındığı yüz yüze gerçekleştirilen Araştırmalar Merceğinde serisinin 12 Şubat 2025 tarihindeki ilk programında Dr. Ufuk Yeğenoğlu Sezgen tarafından yürütülen doktora çalışmasının bulguları paylaşılmış; kentsel dönüşüm projelerinin mevcut uygulama pratikleri, güçlü ve zayıf yönleriyle Prof. Dr. Celal Abdi Güzer ile birlikte değerlendirilmiştir. Oturumda, alternatif ve çok girdili dönüşüm modellerinin geliştirilmesine yönelik yaklaşımlar tartışılmıştır.

Şehir Konuşmaları: Kendine Ait Bir Kent

Şehir & Toplum dergisinin “Kendine Ait Bir Kent – 2” başlıklı sayısı odağında Doç. Dr. Eda Beyazıt ile çevrim içi olarak 17 Şubat 2025 tarihinde gerçekleştirilen oturumda, kadınların kentsel yaşam ve kamusal alandaki hareketliliği, toplumsal cinsiyet perspektifiyle ele alınmış; kadınların ulaşım deneyimleri ve kentsel mekânla kurdukları ilişkiler değerlendirilmiştir.

Araştırmalar Merceğinde Şehir Konuşmaları: Hava Kirliliği ve Kentsel Doku

Marmara Bölgesi ve İstanbul özelinde hava kirliliği, kentsel yoğunluk ve yerel iklim ilişkisi ele alınan ve 8 Nisan 2025 tarihinde çevrim içi olarak Doç. Dr. Çağdaş Kuşçu Şimşek ve Dr. Derya Arabacı ile gerçekleştirilen oturumda akademik araştırmalar ışığında, kentsel dokunun hava kalitesi üzerindeki etkileri değerlendirilmiş; kentleşme süreçlerinin çevresel sonuçları tartışılmıştır.

Araştırmalar Merceğinde Şehir Konuşmaları: Kamusal Mekânı Kim Tasarlar?

Kamusal mekân tasarım süreçleri akademik ve uygulamalı boyutlarıyla ele alınan 20 Mayıs 2025 tarihinde çevrim içi program kapsamında Dr. İdil Akyol Koçhan’ın doktora çalışmasının bulguların yanı sıra uygulama deneyimleri üzerinden tasarımcılar ile kamu kurumları arasındaki iş birliği, iletişim ve beklenti yönetimi süreçleri Prof. Dr. Ebru Firidin Özgür ve Ali Faruk Göksu ile değerlendirilmiştir.

Araştırmalar Merceğinde Şehir Konuşmaları: Isınan Kentler, Artan Riskler

Prof. Dr. Hüseyin Toros, Prof. Dr. Günay Can, Dr. Merve Yılmaz ve Dr. Ümit Şahin’in katılımıyla sıcak hava dalgalarının kentler üzerindeki etkileri ve sağlık risklerinin ele alındığı 24 Haziran 2025 tarihindeki çevrim içi programda İstanbul özelinde yapılan akademik çalışmaların bulguları paylaşılmış; kırılgan gruplar, mekânsal farklılıklar ve yerel yönetimlerin bu risklere karşı geliştirebileceği politika araçları değerlendirilmiştir.

4.2.10. NEB TÜRKİYE CO-LEARN & CONNECT ETKİNLİĞİ

Avrupa Birliği tarafından çevresel, sosyal ve kültürel dönüşümün desteklenmesi amacıyla geliştirilen New European Bauhaus (NEB - Yeni Avrupa Bauhaus) Aracı kapsamında düzenlenen etkinlik 7 Temmuz 2025 tarihinde MBB’de gerçekleştirilmiştir. Etkinlik, Ufuk Avrupa’da Türkiye İçin Teknik Destek Projesi çerçevesinde TÜBİTAK ve Yıldız Teknik Üniversitesi Teknopark iş birliğinde hayata geçirilmiştir. Sürdürülebilirlik, kapsayıcılık ve estetik eksenlerinde disiplinler arası etkileşimi güçlendirmeyi amaçlayan program, farklı sektörlerden uzmanları, kurum temsilcilerini ve paydaşları bir araya getirerek ortak fikir üretimi, başarılı uygulamaların paylaşımı ve yeni proje fikirlerinin geliştirilmesine zemin hazırlamıştır. Etkinlikte, Avrupa Komisyonu temsilcisi tarafından NEB değerleri ve destek mekanizmalarına ilişkin bilgiler çevrim içi olarak katılımcılara aktarılmıştır. Avrupa’dan ilham veren uygulamaların aktarıldığı deneyim paylaşımı paneli, 21 kurumun NEB ile ilişkili projelerini sunduğu pitching oturumu ve “Türkiye NEB Uzmanlık Haritalaması” atölyesi gibi zengin içerikli oturumlarla devam eden etkinlik, katılımcıların bireysel ve kurumsal düzeyde NEB ilkeleriyle bağ kurmasına olanak sağlamıştır. Böylece etkinlik, NEB yaklaşımının Türkiye’de daha etkili ve yaygın uygulanmasına yönelik çok paydaşlı iş birlikleri için güçlü bir temel oluşturmuştur.

4.2.11. STRATEJİK İNOVASYON AÇIK ÇAĞRISI BİLGİLENDİRME WEBİNARI

EIT Kentsel Hareketlilik tarafından duyurulan stratejik inovasyon çağrısının kapsamı, öncelikli temaları, başvuru kriterleri ve değerlendirme süreçleri hakkında kapsamlı bilgi sunmak amacıyla, EIT Urban Mobility Türkiye Temsilciliği iş birliğiyle bir bilgilendirme webinarı gerçekleştirilmiştir. Webinar kapsamında, çağrının hedefleri ve beklenen çıktıları aktarılmış; özellikle yerel yönetimlerin bu çağrıya nasıl dahil olabileceği, uygun ortaklık yapılarını nasıl kurabileceği ve başvuru sürecinde dikkat edilmesi gereken hususlar detaylı biçimde ele alınmıştır. Katılımcıların sorularının yanıtladığı etkileşimli bölümle desteklenen webinar, 11 Temmuz 2025 tarihinde çevrim içi formatta düzenlenmiştir.

4.2.12. UFUK AVRUPA PROGRAMI NEW EUROPEAN BAUHAUS ARACI 2025 ÇAĞRILARI BİLGİLENDİRME WEBİNARI

Ufuk Avrupa (Horizon Europe) Programı kapsamında açılan New European Bauhaus (NEB - Yeni Avrupa Bauhaus) çağrılar hakkında kapsamlı bilgi sunmak ve yerel yönetimlere başvuru süreçlerinde rehberlik etmek amacıyla TÜBİTAK iş birliğiyle bir bilgilendirme webinarı gerçekleştirilmiştir. Webinar kapsamında, çağrılarının hedefleri, öncelikli temaları, uygun başvuru sahipleri, başvuru takvimi ve değerlendirme süreçleri detaylı biçimde ele alınmış, NEB yaklaşımının estetik, sürdürülebilirlik ve kapsayıcılık ilkeleri doğrultusunda sunduğu fırsatlar aktarılmıştır. Katılımcıların sorularının yanıtladığı etkileşimli bölümle desteklenen webinar, 14 Ağustos 2025 tarihinde çevrim içi formatta düzenlenmiştir.

4.2.13. YÖNETİCİLER İÇİN EVDE ERKEN ÇOCUKLUK ÖĞRENME PROGRAMI BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

Evde Erken Çocukluk Öğrenme Programı'nın yeni dönem başvuru süreci öncesinde, belediyelerde karar verici konumda bulunan yöneticilerin programın kapsamı, çalışma modeli ve kurumsal sorumluluk alanlarına

ilişkin bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla 16 Aralık 2025 tarihinde MBB Hızır Bey Çelebi Salonu'nda Yöneticiler İçin Evde Erken Çocukluk Öğrenme Programı Bilgilendirme Toplantısı düzenlenmiştir.

Toplantıya, 17 farklı üye belediyeden çoğunluğu müdür ve birim sorumlusu olmak üzere toplam 33 yönetici katılım sağlamıştır. Toplantı kapsamında, erken çocukluk döneminin bireyin yaşamındaki belirleyici rolü ile programın temel yaklaşımını oluşturan ev ziyaretleri temelli aile rehberliği modeli ele alınmış, uygulamanın belediyelerde nasıl yapılandırıldığına, belediyelerden beklenen kurumsal sorumluluklara ve birimler arası eşgüdüm ihtiyacına ilişkin bilgilendirme yapılmıştır. Ayrıca, pilot uygulamalardan elde edilen deneyimler paylaşılmış ve yeni dönemde programa başvurmayı düşünen belediyeler için yol gösterici değerlendirmelerde bulunulmuştur.

4.2.14. İLHAN TEKELİ TEZ ÖDÜLLERİ TÖRENİ

İlhan Tekeli Şehircilik Kültürü Vakfı (İTŞKV) tarafından düzenlenen 2024 Yılı İlhan Tekeli Tez Ödülleri, 19 Aralık 2025 Cuma günü MBB ev sahipliğinde yapılan törenle sahiplerini bulmuştur. Şehircilik ve yerel yönetim alanlarında bir önceki yıl hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin değerlendirildiği ödül programı, Türkiye genelinde akademik üretimi teşvik etmeyi ve şehircilik kültürünü güçlendirmeyi amaçlamıştır.

Programda İTŞKV Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Murat Güvenç, İTŞKV Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Metin Şenbil ve MBB Genel Sekreteri M. Cemil Arslan açılış konuşmalarını gerçekleştirmiştir. Açılışın ardından, 2024 yılı tez ödülleri sürecine ilişkin sunum, İTŞKV Tez Ödülleri Komitesi'nden Doç. Dr. Zeynep Aslı Gürel tarafından gerçekleştirilmiştir. İTŞKV Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Tanyel Özelçi Eceral'ın moderatörlüğünde gerçekleştirilen değerlendirme panelinde; İstanbul Teknik Üniversitesinden Prof. Dr. Aliye Ahu Gülümser ve Prof. Dr. Ayşe Sema Kubat, ODTÜ'den Prof. Dr. Emine Yetişkul, Bursa Teknik Üniversitesinden Doç. Dr. Ersan Koç ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesinden Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe Tezer değerlendirme sürecine ilişkin görüş ve deneyimlerini paylaşmıştır. Program, İTŞKV Onursal Başkanı Prof. Dr.

İlhan Tekeli'nin kapanış konuşmasıyla sona ermiştir. Gün sonunda katılımcılar, poster sergisinde ödöl alan tezlerin içeriklerini yakından inceleme fırsatı bulmuştur.

4.2.15. EVSEL KATI ATIK TARİFELERİ ÇALIŞMA VE DEĞERLENDİRME TOPLANTISI

Evsel katı atık maliyetlerinin hesaplanması, tarifelerin belirlenmesi, tarife raporlarının hazırlanması ve tarifiede işaret edilen ücretlerin tahsili konusunda karşılaşılan güçlüklerin tespit edilmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla MBB tarafından 15 Ocak 2025 tarihinde Bursa Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde Bursa Merinos Kongre ve Kültür Merkezi'nde "Evsel Katı Atık Tarifeleri Çalışma ve Değerlendirme Toplantısı" gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu toplantıya MBB üye belediyelerinin evsel katı atık yönetiminden sorumlu birimlerinin yanı sıra su ve kanalizasyon idarelerinin tahsilat ve abone işleri ile ilgili birimleri katılım sağlamıştır.

4.2.16. ADİL GEÇİŞ İÇİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMASI: AMAÇ MI? ARAÇ MI?

15-17 Mayıs 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilen IFAT Eurasia Fuarı kapsamında MBB tarafından "Adil Geçiş için Sürdürülebilirlik Raporlaması: Araç mı? Amaç mı?" başlıklı bir oturum düzenlenmiştir. Sürdürülebilirlik raporlamasının adil geçiş sürecindeki rolü ve uygulamaya yönelik temel başlıkların ele alındığı oturumda sürdürülebilirlik raporlamasını daha etkin, kapsayıcı ve adil hale getirmenin yolları tartışılarak örnek uygulamalar, karşılaşılan zorluklar ve çözüm önerileri üzerinden fikir alışverişı yapılmıştır.

4.2.17. YEŞİL VE ERİŞİLEBİLİR: HERKES İÇİN KAMUSAL ALAN ATÖLYESİ

16-17 Aralık 2025 tarihlerinde İstinye Üniversitesinde düzenlenen 2. Disiplinlerarası Öğrenci Sempozyumu kapsamında MBB tarafından "Yeşil ve Erişilebilir: Herkes İçin Kamusal Alan" başlıklı bir atölye gerçekleştirilmiştir. Atölyede, kentlerin sürdürülebilirlik hedefleri ve kamusal alanların erişilebilirliği ele alınmıştır.

4.2.18. MARMARA'NIN YEREL DİPLOMASİ ANALİZİ RAPOR LANSMANI

"Marmara'nın Yerel Diplomasi Analizi: Yerel Yönetimlerin Küresel Bağlantıları" raporunun lansmanı MBB tarafından 12 Şubat 2025 tarihinde çevrim içi olarak düzenlenmiştir. Marmara Bölgesi'nde dış ilişkiler konusunda belediyeler tarafından yürütülen çalışmaları ortaya çıkarmak, dış ilişkiler konusundaki kurumsal, yasal ve finansal kapasite, ihtiyaç ve sorunları tespit etmek ve bu sorunların üstesinden gelmek için atılabilecek adımları içeren politika önerileri geliştirmek amacıyla hazırlanan raporun bulguları, MBB ekibi tarafından paydaşlarla paylaşılmıştır. Ardından Sabancı Üniversitesinden Prof. Dr. Senem Aydın Düzgüt ve Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesinden Prof. Dr. Savaş Zafer Şahin rapor çıktılarını değerlendirerek yerel diplomasi alanında görüşlerini aktarmıştır.

4.3. MARMARA DENİZİ

4.3.1. 50 YILDIR MARMARA DENİZİ İÇİN BİRLİKTE: MARMARA DENİZİ EYLEM PLANI ÖZEL TOPLANTISI

MBB'nin 50. Yıl çalışmaları kapsamında Marmara Denizi odağında düzenlenen bir dizi çalışmanın ilki olarak 19 Şubat 2025 tarihinde Bursa Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi'nde "50 Yıldır Marmara Denizi İçin Birlikte: Marmara Denizi Eylem Planı Özel Toplantısı" gerçekleştirilmiştir. 2021 yılında Marmara Denizi'ni etkisi altına alan aşırı mülaj vakasında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının öncülüğünde hayata geçirilen ve 22 maddeden oluşan Marmara Denizi Eylem Planı'nın bileşenlerinin büyük bir çoğunluğunda önemli ilerlemelerin kaydedildiği ancak Marmara Denizi Havzası içerisinde yer alan evsel/kentsel atıksu arıtma tesislerinin ileri biyolojik atıksu arıtma tesislerine dönüştürülmesine işaret eden hususlarda beklenen gelişmenin sağlanamadığı bilinmektedir. Bu nedenle, Marmara Denizi'ne kıyısı olan 5 büyükşehir (Balıkesir, Bursa, İstanbul, Kocaeli, Tekirdağ) ve 2 ilin (Çanakkale, Yalova) ileri biyolojik atıksu arıtma tesisi dönüşümlerine ilişkin mevcut durumları MBB tarafından düzenlenen toplantıda değerlendirilerek güçlükler ve ihtiyaçlar çerçevesinde gelecek projeksiyonları ele alınmıştır.

4.3.2. 50. YIL MARMARA DENİZİ ÖZEL OTURUMU

MBB 2025 Yılı I. Olağan 103. Meclis Toplantısı kapsamında "50. Yıl Marmara Denizi Özel Oturumu" 12 Mayıs 2025 tarihinde Üsküdar Bağlarbaşı Kültür Merkezi'nde düzenlenmiştir. Programda, Marmara Denizi'nin karşı karşıya olduğu çevresel sorunlar uzmanlar tarafından farklı açılardan ele alınmıştır. MBB ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Bozbey ve ev sahibi Üsküdar Belediye Başkanı Sinem Dedetaş'ın açılış konuşmalarıyla başlayan programda, İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri Enstitüsü Öğretim Üyeleri Prof. Dr. Cem Gazioğlu ve Prof. Dr. Nuray Çağlar tarafından "Marmara Denizi'nde Kirliliğin Kronolojisi", İstanbul Üniversitesi Su Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Saadet Karakulak tarafından "Balıkçılık ve Su Ürünleri Faaliyetlerinin Marmara Denizi ile Etkileşiminin Tarihsel Boyutu", İstanbul Teknik Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. İzzet Öztürk tarafından "Marmara Denizi ile ilgili Atıksu Arıtma Altyapısına Tarihsel Bir Bakış" ve Bandırma Onyedil Eylül Üniversitesi Denizcilik Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Sarı tarafından "Marmara Denizi'nde Güncel Ekolojik Sorunlar ve Mülaj Tehlikesi" konulu sunumlar gerçekleştirilmiştir.

4.3.3. 8 HAZİRAN MARMARA DENİZİ GÜNÜ ETKİNLİKLERİ

Marmara Denizi Eylem Planı kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan Marmara Denizi Bütünleşik Stratejik Planında Marmara Denizi'nin korunmasına yönelik toplumsal farkındalığın artırılmasının önemine vurgu yapılmakta ve MBB koordinasyonunda 8 Haziran'da Marmara Denizi farkındalık etkinlikleri yapılması hususu yer almaktadır. MBB de Türkiye Çevre Haftası'nın bir parçası olarak 8 Haziran'ı Marmara Denizi Günü ilan etmiştir. Bu kapsamda 2025 yılı için 8 Haziran Marmara Denizi Günü teması "Ekosistem Restorasyonu" olarak belirlenmiştir. 2022'den bu yana Marmara Bölgesi'ndeki belediyelerin yanı sıra sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, özel sektör ve her yaşta yerel halkın katılımıyla kutlanan Marmara Denizi Günü etkinlikleri öncesinde 21 Mayıs 2025

tarihinde çevrim içi bilgilendirme webinarı gerçekleştirilmiştir.

"Ekosistem Restorasyonu" teması ile düzenlenen Marmara Denizi Günü kapsamında 8 Haziran'ın Kurban Bayramı'na denk gelmesi sebebiyle

2025 yılında 3 Haziran tarihinde MBB koordinasyonunda belediyeler, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, kent konseyleri ve üniversitelerin gönüllü iş birliğinde ve kent sakinlerinin katılımıyla başta İstanbul, Kocaeli, Balıkesir, Bursa, Tekirdağ, Yalova ve Çanakkale'de olmak üzere çevre illerde de onlarca farklı noktada #MarmaraHepimizin mesajı ile 70 paydaş tarafından toplam 76 etkinlik hayata geçirilmiştir. Ekosistem Restorasyonu temasına uygun şekilde kıyı ve dip temizliği, yapay resif ve balıklandırma çalışmaları, deniz dibi temizleme dalışları, fidan ve tohum dağıtımı, orman temizliği, doğa yürüyüşleri, farkındalık atölyeleri, açık hava sergileri ve çevre temalı sanat performanslarına kadar uzanan etkinlikler ve söyleşiler düzenlenmiş; etkinlikler dijital etkinlik haritasına işlenerek sosyal medya üzerinden #MarmaraDeniziGünü ve #MarmaraHepimizin etiketleriyle paylaşılmıştır.

4.3.4. MARMARA'NIN NEFESİ BELGESEL GÖSTERİMİ

Marmara Denizi Günü etkinlikleri kapsamında 16 Haziran 2025 tarihinde MBB Hızır Bey Çelebi Salonunda “Marmara’nın Nefesi” Belgesel Gösterimi ve Söyleşi programı gerçekleştirilmiştir. Kültür ve Turizm Bakanlığının desteğiyle hazırlanan, bilimsel danışmanlığını İstanbul Üniversitesi’nden deniz biyoloğu Doç. Dr. Nur Eda Topçu’nun, proje danışmanlığını ise Gazeteci Coşkun Aral’ın üstlendiği belgesel ile Marmara Denizi’nde sığ sularda yaşayan mercan türlerinin güncel durumu ve bu ekosistemin korunması için yürütülen çalışmalara odaklanılmıştır. Büyükada, Sivriada, Marmara Adası, Erdek ve Avşa çevresinde gerçekleştirilen çekimlerde, TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi, TÜDAV, ODTÜ Deniz Bilimleri Enstitüsü ve İstanbul Üniversitesi’nin katkılarıyla elde edilen görüntülere yer verilen belgeselin gösteriminin ardından düzenlenen söyleşide ise belgeselin yapımcısı Müge Aral’ın moderasyonunda yönetmen Sibel Göloğlu, Marmara Su Altı Merkezi’nden dalgıç Berhan Taşdelen, dalgıç ve su altı kameraman Serço Eksiyen deneyimlerini izleyicilerle paylaşmıştır.

4.3.5. İKİ İÇ DENİZİN HİKAYESİ: MARMARA VE BALTİK

MARUF25 kapsamında düzenlenen “İki İç Denizin Hikayesi: Marmara ve Baltık” başlıklı oturumda Marmara Denizi ve Baltık Denizi örnekleri üzerinden iç deniz ekosistemleri ele alınmıştır. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, Cambridge Üniversitesi, HELCOM ve TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi’nden uzmanlar iç deniz ekosistemlerinin karşılaştığı sorunlar ve çözüm yolları ile yönetim süreçleri üzerine değerlendirmelerini ve tecrübelerini paylaşmıştır.

4.3.6. PLAY MARMARA DENİZİ

MARUF kapsamında hayata geçirilen ve bölgesel dinamiklerden gıda sistemlerine kadar geniş bir yelpazede çeşitli konulara odaklanan Play Marmara ciddi oyunu 2025 yılında 2021’de olduğu gibi Marmara Denizi odağında gerçekleştirilmiştir. Play Marmara Denizi oyunu Marmara Denizi’ndeki biyoçeşitlilik, kirlilik, kentleşmenin oluşturduğu baskı ve balıkçılık faaliyetleri gibi pek çok başlığa odaklanarak deniz ekosisteminde sürdürülebilirliğin nasıl mümkün kılınabileceğine dair ortak karar alma süreçlerini ve olası sonuçları MARMOD Projesi verilerine dayanarak bölgedeki karar alıcılar, uzmanlar ve ilgililerin katkıları ile ortaya koymuştur. Marmara Denizi’nin insan eliyle yapılan müdahaleler sonucunda değişen ekosistemine odaklanan Play Marmara Denizi kapsamında belediye başkanları, uzmanlar ve katılımcılar olmak üzere 3 oyun oturumu gerçekleştirilmiştir.

4.3.7. MARMARA DENİZİ SÖZLÜĞÜ

Marmara Denizi Sözlüğü MBB tarafından Marmara Denizi’ni daha anlaşılabilir kılmak ve MBB çalışmalarının bağlamını vurgulamak üzere ilgili kaynaklar derlenerek Marmara Denizi Sözlüğü geliştirilmiştir. MBB internet sayfasında yayınlanan ve güncellenen sözlük kapsamında 292 terime yer verilmektedir.

Marmara Denizi Sözlüğü: <https://www.marmara.gov.tr/tr/marmara-denizi-sozlugu>

4.4. PLATFORMLAR

MBB bünyesinde üye belediyelerin ilgili birim yönetici ve çalışanlarından oluşan platformlar hem uzmanlaşma ve birlikte üretme hem de eğitim programları ve belediyelere ilişkin sorunları tespit ederek çözüm önerilerinin merkezi yönetime ulaştırılması noktasında önemli işlevler görmektedir. MBB platformları çok sayıda kişinin aktif katılımıyla sürekli ve sistemli çalışmalar yürütmektedir.

4.4.1. BİLGİ TEKNOLOJİLERİ PLATFORMU

Bilgi Teknolojileri Platformu, MBB üyesi belediyelerin bilgi işlem yöneticileri ve çalışanları arasında bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunmak ve ortak sorunlara çözüm bulmak amacıyla kurulmuştur.

Çağımızın bilgi çağı olması ve teknolojinin yoğun kullanımını gerektirmesinden dolayı, günlük yaşam ve iş hayatı değişmiş, doğru ve sistematik bilgiye erişme ihtiyacı daha da belirginleşmiştir. Bilgi teknolojisinin amacı edinilen bu doğru bilgiyi toplamak, depolamak, korumak, işlemek ve kullanıcının hizmetine sunmaktır. Bu hizmeti sağlarken de gerek yazılım gerekse de donanım alanında sorunlarla karşılaşmakta veya kullanılan yazılım ve donanımın geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. MBB Bilgi Teknolojileri Platformu gerek kamu sektörü gerekse özel sektörle iş birliği halinde ilgili kişi ve kurumları bir araya getirmek, gerekli eğitimleri sağlamak ve paydaşlarıyla istişarede bulunarak teknolojiye gelişimleri yakından takip etmek gibi görevleri yürütmektedir.

4.4.2. ÇEVRE PLATFORMU

Çevre Platformu; çevre yönetimi, atık yönetimi, iklim değişikliği, enerji verimliliği, yenilenebilir enerji ve binalarda enerji performansı yönetimi konularında fikir alışverişinde bulunmak, iyi uygulama örneklerini paylaşmak ve karşılaşılan güçlüklerle yönelik çözüm önerileri geliştirmek üzere üye belediyelerin çevre koruma ve kontrol, temizlik işleri, sıfır atık yönetimi ve iklim değişikliği konularında çalışan birimlerinin bir araya gelmesiyle oluşmaktadır.

2014-2024 yılları arasında İstanbul, Doğu Marmara, Güney Marmara ve Trakya alt bölgeleri ölçeğinde yapılan platform 2025 yılı itibarıyla tematik çalışma grupları ölçeğinde faaliyetlerini sürdürmektedir. Güncel gelişmeler ışığında yeniden ele alınan Çevre Platformu'nun çalışma stratejisi; Ekosistem Hizmetleri ve Sağlığı, Hava Kalitesi, İklim Değişikliği, Sıfır Atık ile Su ve Atık Su Yönetimi olmak üzere 5 tema üzerine kurgulanmıştır.

2025 yılı boyunca Çevre Platformu üyeleri arasında iş birliği, bilgi ve tecrübe paylaşımına yönelik programlar düzenlenmiş; uluslararası etkinlikler ile proje, fon ve ödül başvuruları konusunda platform üyelerine yönelik duyuru ve bilgilendirmeler yapılmıştır.

4.4.3. GÖÇ PLATFORMU

Göç Platformu, MBB üye belediyelerinin göçmen ve mültecilerle ilgili çalışmalarda bulunan birimlerinin temsilcilerinden teşekkül etmektedir. Göç Platformu kapsamında yerel yönetimler arasında göç, iltica, uyum, birlikte yaşam, kente aidiyet gibi belediyelerin hizmet alanını da kapsayan konularda koordinasyon sağlamak, bilgi ve tecrübe paylaşımına zemin hazırlamak ve yerel yönetimlerin talep ve ihtiyaçları doğrultusunda ortak politika belirlenmesine yönelik faaliyetlerde bulunmak amaçlanmaktadır.

2025 yılı boyunca göç konusundaki etkinlikler ile hibe, fon ve ödül çağrıları konusunda Göç Platformu üyelerine yönelik duyuru ve bilgilendirmeler yapılmış, üyelerin ulusal ve uluslararası tematik iş birlikleri ve projeler için partner arayışlarına destek olunmuş ve üyelerle bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunulmuştur.

4.4.4. HUKUK PLATFORMU

Hukuk Platformu, MBB üyesi belediyelerin hukuk müşavirlerini, hukuk işleri müdürlerini ve avukatlarını periyodik olarak gerçekleştirdiği toplantılarla bir araya getirmektedir. Hukuk Platformu toplantılarında, yerel

yönetimlerin ve MBB'nin görev alanına giren konularda inceleme yapmakta, mevzuat ve uygulamadan kaynaklanan sorunları belirleyerek çözüm önerileri sunmaktadır. Belediyelere yönetilen davaları ve bu davaları yürütürken karşılaştıkları problemleri ve nihai mahkeme kararlarını paylaşarak emsal oluşturacak şekilde bilgi ve deneyim aktarımında bulunmaktadır. Ayrıca yerel yönetimlerin tabi olduğu güncel mevzuatın değerlendirmesini yapmakta ve mevzuata ilişkin çalışmaları takip ederek, belediyelerin sorunlarını ileten öneri ve teklifler hazırlamakta ve ilgili mecralarda sunmaktadır.

Hukuk Platformu, 26 Şubat tarihinde imar hukuku seminer ve istişare toplantısı ile bir araya gelmiştir. İki bölümden oluşan toplantıda belediye uyumsuzluklarında idari ve adli yargıda karşılaşılan uygulama sorunları değerlendirilmiştir. Toplantının İmar Hakkı Transferi: Hukuki Niteliği ve Türk Hukukundaki Görünümü başlıklı ilk oturumunda, imar hakkı transferi kavramı, ortaya çıkışı, amacı, özellikleri, olası sorunları, olumlu yönleri ile eleştiriye konu yönleri uluslararası örneklerle kapsamlı bir şekilde ele alınmıştır. Çeşitli önerilerde bulunularak gelecek perspektifi üzerinde değerlendirmelerde bulunulmuş ve imar hakkı transferinin Türk hukukundaki yansıması ve yerel yönetimlere etkisi değerlendirilmiştir. İmar Hukukunda Yıkım ve İmar Para Cezaları konu başlığında, 3194 sayılı İmar Kanunu m.32 ve m.42 çerçevesinde örnek yapı tatil tutanakları, m.42-ç hesaplama yöntemleri ayrıntılı bir biçimde açıklanmış

ve uygulamada karşılaşılan bu konulara yönelik güncel yargı kararları katılımcılarla birlikte tartışılarak serbest istişarede bulunulmuştur. Toplantının ikinci oturumunda, Kamulaştırma Hukuku- Kamulaştırmaz El Atmalar konu başlıklarında, kamulaştırma olasılıkları, sona erdirme amaçlı irtifak kamulaştırmaları ayrıntılı biçimde açıklanarak yerel yönetimlerin aldığı kamulaştırma kararları değerlendirilmiştir. Bir diğer konu başlığı olarak Belediyelerde Alt İşverenlik Uygulaması anlatılmış ve belediye şirketlerindeki, işçi istihdamı yargı kararları, uygulama örnekleriyle ele alınmıştır. Belediye hukukçularının karşılaştığı sorunları ve bunlara ilişkin çözüm önerileri alanında uzman hukuk profesyonelleriyle istişare edilmiştir.

Hukuk Platformu bünyesinde, 22 Ekim tarihinde Kamulaştırma ve Kamulaştırmaz El Atmalar Çalışma Komisyonu kurulmuştur. İstanbul ilçe belediyeleri hukukçularından teşekkül eden çalışma komisyonunun ilk toplantısında, 1956 Öncesi Kamulaştırmaz Fıili El Atmalar, 1956-1983 Dönemi Kamulaştırmaz Fıili El Atmalar, 1983 Sonrası Kamulaştırmaz Fıili El Atmalar ve Nispi Yargılama Harçları, Kamulaştırmaz Hukuki El Atmalar, 2942 sayılı Kanundaki Geçici Maddelere Göre İmar Uygulamaları ve Bedele Dönüştürme, Kamulaştırma Kanununda Yapılan Değişikliklerin ve AYM Kararlarının Tablo Haline Getirilmesi, Kamulaştırma ve Kamulaştırmaz El Atma Davalarında Yargılama Süreci ve Bu Süreçte

Bilirkişilerin Rolü, Faiz Hesaplaması, Taşınmazın Değerinin Belirlendiği Tarih, Harçlar Ve Vekalet Ücreti ve Kamulaştırmalar ve Kamulaştırmaz El Atmaların Teorik Alt Yapısı temel başlıklarında istişarelerde bulunularak uygulamada yaşanan sorunlar ve bunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmiştir. Komisyonun periyodik olarak gerçekleştirmeyi planladığı toplantılar neticesinde belediye hukukçularına yol gösterecek bir rehber çalışmanın ortaya çıkması hedeflenmiştir.

4.4.5. İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM PLATFORMU

İnsan Kaynakları ve Eğitim Platformu, MBB üyesi belediyelerin insan kaynakları ve eğitim birimlerindeki yönetici ve çalışanların bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunabilecekleri ve uygulamada karşılaşılan sorunlara ortak çözüm bulabilecekleri bir platform olarak tasarlanmıştır.

Mahalli İdareler, halkın ihtiyaçlarına çözüm bulmak için müracaat ettiği öncelikli kuruluşlardır. Ekonomik ve teknolojik gelişmelerin çok hızlı bir şekilde değişim arz ettiği günümüzde halkın farklı alanlardaki istek ve taleplerinin eksiksiz bir şekilde karşılanabilmesi için esnek bir yönetim modeline sahip olunması gerekmektedir. Mahalli idarelerde etkin ve verimli insan kaynakları yönetiminin, buna bağlı olarak da sürdürülebilir hizmet içi eğitim modellerinin uygulanabilir olması esnek yönetim modeline geçişin en önemli adımlarından biridir. Bu anlayış çerçevesinde İnsan Kaynakları ve Eğitim sorumlularının belirli aralıklarla bir araya gelerek karşılıklı tecrübe ve bilgi paylaşımında bulunması gerek uygulamadan gerekse mevzuattan kaynaklanan durumların tespit edilerek bunlar için çözüm yolları aranması platformun belli başlı amaçları arasındadır.

4.4.6. KURUMSAL İLETİŞİM PLATFORMU

Kurumsal İletişim Platformu; MBB üyelerinin, bağlı kuruluşlarının ve şirketlerinin stratejik iş hedefleri doğrultusunda tüm iletişim süreçlerinin entegre bir

şekilde yönetilmesi için belediyelerin basın danışmanları, sosyal medya uzmanları, kurumsal iletişim ve halkla ilişkiler yöneticilerinden oluşmaktadır. Kurumsal itibar yönetimi, lider iletişimi, kriz yönetimi, gündem yönetimi, kurumsal sponsorluklar, etkinlik yönetimi, medya ilişkileri, iç iletişim planlaması, kurumsal sosyal sorumluluk çalışmaları, marka, kurumsal kimlik, pazarlama iletişimi, dijital iletişim alanlarında iş stratejilerinin etkin bir şekilde oluşturulması için eğitim ve çalıştaylar düzenlemektedir.

4.4.7. KÜLTÜR SANAT PLATFORMU

Kültür Sanat Platformu, üye belediyelerin kültür sanat faaliyetlerine ilişkin yöneticilerinden oluşmaktadır. 2017 yılından beri faaliyet gösteren platform kültür politikalarının belirlenmesi, merkezi yönetim ile yerel yönetim ilişkilerinin güçlendirilmesi, kültür sanat yöneticilerinin niteliklerinin geliştirilmesine yönelik eğitimler ve seminerler düzenlenmesi gibi çalışmalar yürütmektedir. Platform, yaptığı çalıştaylarda kültür sanat yöneticilerinin görüşlerine ve paylaştıkları verilere yer vermek suretiyle raporlar yayınlamaktadır.

Bu Platform; bölgenin kültür varlıklarının korunması, geleneksel ve evrensel müziğin çeşitli türlerinin dinletilmesi, sergiler, defileler, film gösterimleri, güzel sanatlar, beceri kazandırma ve meslek edindirme ve tiyatro gibi belediyenin hizmet sunduğu alanlarda gerekli bilginin ve iyi uygulama örneklerinin paylaşıldığı bir platformdur.

4.4.8. KÜTÜPHANE VE BİLGİ MERKEZLERİ PLATFORMU

Kütüphane ve Bilgi Merkezleri Platformu, üye belediyeler arasında bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunmak, kütüphanelerin ortak sorunlarına çözüm bulmak ve geliştirmek amacıyla kurulmuştur.

Kütüphane ve Bilgi Merkezleri Platformu bu amaçla; kütüphanecilik ve kütüphane yönetimi alanındaki gelişmeleri değerlendirmek, Marmara Bölgesi'ndeki Belediyelere bağlı kütüphane ve bilgi evleri sayılarını tespit etmeye

yönelik olarak veri analiz ve raporlama çalışmaları yapmak, kütüphane ve bilgi evlerinde çalışan personele yönelik olarak eğitim ve seminer planları yapmak, kütüphanelerin ortak sorunları hakkında istişarelerde bulunmak, iyi kütüphane örneklerini paylaşmak gibi faaliyetleri yürütmektedir.

4.4.9. MALİ HİZMETLER PLATFORMU

Mali Hizmetler Platformu, üye belediyelerin mali hizmetler birimlerindeki yönetici ve/veya birim yöneticileri tarafından görevlendirilen uzmanların bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunabilmelerinin yanı sıra mevzuat ve uygulamadan kaynaklanan sorunları belirleyerek bunlara ilişkin çözüm önerileri sunmak ve iyi uygulama örneklerini paylaşmak amacıyla kurulmuştur.

Bilindiği gibi kamu idarelerin mali süreçlerinin yönetilmesi oldukça yoğun, detaylı ve değişken bir mevzuat çerçevesinde yapılmaktadır. Mali saydamlığın, hesap verebilirliğin sağlanması, kaynakların etkili ve verimli bir şekilde kullanılması konularında da ilgili yöneticilere önemli görev ve sorumluluklar yüklenmiştir. Mali Hizmetler Platformunun, tüm bu süreçlerin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi ve belediyelerin mali yapılarının güçlendirilmesi konusunda belediyelere katkı sağlaması hedeflenmektedir.

4.4.10. ŞEHİR PLANLAMA PLATFORMU

Şehir Planlama Platformu, üye belediyelerin akıllı şehir, altyapı, coğrafi bilgi sistemleri, deprem, emlak, etüt proje, fen işleri, harita, imar, kamulaştırma, kentsel dönüşüm, kentsel tasarım, koruma ve kültürel miras, park ve bahçeler, ulaşım, şehir planlama, kırsal planlama, yapı kontrol gibi alanlarda faaliyet gösteren birim yöneticileri ve uzmanlarından oluşmaktadır.

Platform ile üye belediyelerin, şehir planlama alanındaki meseleleri birlikte sorgulaması ve sorunlara birlikte çözüm araması amacıyla ilgili konularda çalıştaylar, atölyeler, eğitimler ve ortak projelere zemin hazırlayacak çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bilgi ve deneyim paylaşımını sağlayacak yayın çalışmaları hazırlanmaktadır.

12 Aralık 2024'te Resmî Gazete'de yayınlanan Köy Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile imar

ve şehircilik alanında İmar Hakkı Aktarımı'nın uygulanması meselesi gündeme gelmiştir. Bu kapsamda Şehir Planlama Platformu üyelerine yönelik olarak 12 Şubat 2025'te gerçekleştirilen webinar'da İstanbul Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Şevkiye Şence Türk'ün sunumu ile İmar Hakkı Aktarımı'nın ortaya çıkışı, yeni kanun öncesi imar planlarındaki uygulamaları ve kanun ile gelen değişiklikler tartışılmıştır.

Şehir Planlama Platformu, uzmanlık alanlarına ve kentsel çalışma ölçeklere göre farklı alt gruplar halinde faaliyet göstermektedir.

4.4.11. SOSYAL HİZMETLER PLATFORMU

Sosyal Hizmetler Platformu, üye belediyelerin sosyal hizmet alanında çalışan birimlerinin temsilcilerinden oluşmakta; tüm kent sakinlerinin iyilik halini destekleyen ve yaşam kalitesi yüksek kentlerin gelişimine katkı sağlayan adil, kapsayıcı ve katılımcı sosyal hizmet modellerini teşvik etmek için çalışmalar yürütmektedir. Platform, üyeleri arasında koordinasyonu sağlamak ve bilgi ile deneyim paylaşımına zemin hazırlamaktadır.

Platform kapsamında, bakım hizmetleri, çocuk ve aile refahı, engelli hizmetleri, yaşlı bakımı, sosyal yardım ve haklara ve hizmetlere erişim gibi belediyelerin hizmet alanıyla kesişen konularda üyelerin kurumsal kapasitelerini güçlendirmeye yönelik çeşitli faaliyetler yürütülmektedir. Bu bağlamda, üyelerin sosyal hizmet sunumuna ilişkin talep ve ihtiyaçları belirlenmekte ve bu ihtiyaçlara yönelik ortak çözümler geliştirilmekte; yerel, ulusal ve küresel gelişmeler takip edilerek ulusal ve bağlı olunan uluslararası mevzuatla uyumlu yerel politikalar geliştirilmesine katkı sağlanmaktadır.

2025 yılı boyunca sosyal hizmet alanındaki güncel çalışmalar ve etkinlikler ile proje, fon ve ödül başvuruları konusunda platform üyelerine yönelik duyuru ve bilgilendirmeler yapılmış, üyelerin uluslararası tematik iş birlikleri ve projeler için partner arayışlarına destek olunmuştur. Mentor Programı kapsamında, Sosyal Hizmetler Platformu üyeleri arasında iş birliği, bilgi ve tecrübe paylaşımına yönelik programlar düzenlenmiştir.

4.4.12. YEREL DİPLOMASİ PLATFORMU

Yerel Diplomasi Platformu, Marmara Bölgesi'ndeki yerel yönetimler arasında yerel diplomasi bilincinin yaygınlaştırılmasına katkıda bulunmak, deneyim ve bilgi paylaşımına zemin hazırlamak, iyi uygulamaları yaygınlaştırmak ve koordinasyonu sağlamak amacıyla kurulmuştur. Bu çerçevede MBB üye belediyelerinin yurt dışındaki yerel yönetimler ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği ve ortaklık anlayışının geliştirilmesi suretiyle yerel diplomasinin etkin bir araç olarak kullanılmasını teşvik etmek hedeflenmektedir. 2025 yılında Yerel Diplomasi Platformu üyelerinin katılımıyla bilgilendirme toplantıları, rapor sunumları ve eğitimler gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede 12 Şubat 2025 tarihinde "Marmara'nın Yerel Diplomasi Analizi: Yerel Yönetimlerin Küresel Bağlantıları" raporunun lansmanı çevrim içi olarak düzenlenmiş; yerel yönetimlerin uluslararası ilişkiler alanındaki mevcut durumunu ve ihtiyaçlarını ortaya koyan bulgular platform üyeleriyle paylaşılmıştır.

Platform kapsamında ayrıca Yerel Diplomasi 101 Öğrenme Programı düzenlenmiştir. Program çerçevesinde belediye temsilcilerine diplomatik temsil, protokol ve nezaket kuralları, Türkiye'nin temel dış politika ilkeleri, kardeş şehir ilişkileri, uluslararası kuruluşlar ve kent ağlarıyla ilişkiler, uluslararası projeler ve fonlar gibi konularda eğitimler verilmiştir.

Yerel Diplomasi Platformu aracılığıyla belediyeler, uluslararası eğitim, etkinlik, ödül ve proje fırsatları hakkında düzenli olarak bilgilendirilmiştir. 2025 yılı boyunca platform üyeleriyle toplam 45 duyuru paylaşılmıştır. Paylaşılan duyurular sayesinde belediyeler, yeni iş birlikleri geliştirme, uluslararası etkinliklere katılma, uluslararası ödül ve proje başvuruları yapma ve küresel ağlara katılma imkânı bulmuştur.

4.5. PROJELER

2025 yılında MBB'nin ana başvuran olduğu veya ortakları arasında yer aldığı, 17 ülkeden 66 partnerin dahil olduğu 17 proje başvurusu hazırlanmıştır. Başvuruda yapılan hibe ve fon programları; Ufuk Avrupa, British Academy, Climate-KIC, NetZeroCities City Expert Support Facility, DUT, EIT RIS EDUCATION, IMPETUS, ISTKA, CASCADE (Pathways2Resilience), İsveç Konsoloslugu Fonu, The Canada Fund for Local Initiative) ve Turkish-German Climate Cooperation Strengthening Civil Society for Climate Change olmuştur. Söz konusu başvurulardan 10'u olumsuz sonuçlanmış, 2'si olumlu sonuçlanmış, kalan başvuruların sonuçları ise 2025 yılı sonu itibarıyla henüz açıklanmamıştır.

2025 yılı içerisinde MBB, toplam 15 projede aktif olarak yer almıştır. Bu projelerden 4'ü 2025 yılı içerisinde tamamlanmış, 1'i 2025 yılında başlayıp aynı yıl içerisinde tamamlanmış, 4'ü ise 2025 yılında başlamış ve halen devam etmektedir. Diğer projeler ise önceki yıllarda başlamış ve 2025 yılı boyunca sürdürülmüştür. Söz konusu projeler aşağıda detaylarıyla açıklanmıştır.

4.5.1 RESLOG-TÜRKİYE: YEREL YÖNETİŞİMDE REZİLYANS PROJESİ

2018-2025 yılları arasında MBB, Türkiye Belediyeler Birliği, Çukurova Belediyeler Birliği ve İsveç Yerel Yönetimler ve Bölgeler Birliği iş birliğinde "Yerel Yönetişimde Rezilyans" (RESLOG) Projesinin Türkiye ayağı yürütülmüştür. İsveç Uluslararası Kalkınma Ajansı (SIDA) tarafından finanse edilen ve 2018 yılında başlayan RESLOG Projesi, Suriye göç krizinden önemli ölçüde etkilenen Türkiye ve Lübnan'da, yerel yönetim sistemlerinin rezilyans (dayanıklılık), barışçılık ve kapsayıcılık ilkeleri çerçevesinde hem yerleşik topluluklar hem de göçmenler için kapsayıcı temel hizmetler sunmasını desteklemeyi amaçlamaktadır. RESLOG Türkiye Projesi 2022-2024 dönemini kapsayan ikinci döneminde "birlikte yaşamayı

desteklemek" amacıyla hem belediyeleri hem de sivil toplumu ve hemşehrileri desteklemeye yönelik çalışmalar yürütülmüştür. 2025 yılında RESLOG Projesi pilot belediyeleri, akademisyenler, sivil toplum kuruluşları ve uluslararası kuruluşların katılımıyla 4 toplantıdan oluşan "Göç Diyalogları" isimli bir seri ile Suriye'de meydana gelen gelişmelerin yerele etkisi incelenmiştir. 24 Ocak 2025 tarihinde düzenlenen "Göç Diyalogları-Akademi Buluşması" MBB ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. Proje 2025 yılı Mayıs ayında sona ermiştir.

4.5.2 ORTAKLAŞA: KÜLTÜR, DİYALOG VE DESTEK PROGRAMI

Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen, İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı'nın (İKSV) yürütücülüğünde, MBB'nin iştirakinde gerçekleşen ve yerel düzeyde kapsayıcı ve katılımcı kültür politikalarının oluşturulmasını teşvik etmek amacıyla 2023 yılında başlatılan program, 2025 yılında tamamlanan 9 proje ve "Adil Kültürel İş Birliği İçin Yol Haritası" başlıklı bir politika metni ile sonuçlanmıştır.

Kültür-sanat alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları, yerel yönetimler ve bağımsız kültür-sanat profesyonellerine ulaşmayı ve ortak projeler geliştirmelerini hedefleyen projenin hibe programı kapsamında üç yıl

boyunca 13 projeye toplamda 1,3 milyon avro hibe desteği sağlanmıştır. 44 kültür-sanat profesyoneli istihdam edilmiş, 6 kültür-sanat mekânı dönüştürülmüş, 22 mekân yeniden kültür-sanat etkinliklerine ev sahipliği yapmıştır. Projeler kapsamında 16 çalıştay düzenlenmiş, 6 kültür politikası belgesi, 6 protokol, 4 kitap, bir rehber ve bir araştırma raporu yayımlanmıştır. Festivaller, sergiler, çocuk ve kent bienali, konserler ve kültür-sanat günleri aracılığıyla 5.000'i çocuk yaklaşık 50.000 kişi kültür-sanat aracılığıyla bir araya gelmiştir.

Başarısı sebebiyle Avrupa Komisyonu tarafından yeniden finanse edilmeye hak kazanan Ortaklaşa: Kültür, Diyalog ve Destek Programı, İKSV yürütücülüğü, Culture Action Europe ortaklığı ve MBB iştirakinde 2026-2028 yılları arasında ikinci fazıyla devam edecektir.

4.5.3 ENERJİ DÖNÜŞÜMÜ İÇİN AB: BATI BALKANLAR VE TÜRKİYE'DE BELEDİYE BAŞKANLARI SÖZLEŞMESİ PROJESİ

Enerji Dönüşümü İçin AB: Batı Balkanlar ve Türkiye'de Belediye Başkanları Sözleşmesi Projesi (EU4 Energy Transition Covenant of Mayors in the Western Balkans and Türkiye - EU4ETTR), Batı Balkanlar ve Türkiye'de enerji dönüşümünü sağlamayı ve iklim değişikliğiyle mücadele etmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda proje, Batı Balkanlar ve Türkiye'deki Belediye Başkanları Sözleşmesi'ne taraf olan şehirleri enerji ve iklim hedefleri kapsamındaki taahhütlerini yerine getirmeleri konusunda desteklemektedir. Proje kapsamında Türkiye'den iki pilot belediye olarak Bağcılar Belediyesi ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi seçilmiştir. Proje süresince seçilen pilot belediyelere "Sürdürülebilir Enerji ve İklim Planı" (SECAP) geliştirmeleri için danışmanlık hizmeti verilmiş, teknik destek ve kapasite desteği sağlanmıştır. Projenin Türkiye ayağını Litvanya'dan Merkezi Proje Yönetimi Ajansı (CPMA) yürütmüştür. MBB, Çok Düzeyli Yönetişim Platformunun (MLGP) oluşturulmasında yer almış, 2023 yılı boyunca test sürecinin koordinatörlüğünü yürütmüştür. MBB, ayrıca projenin Yerel Yönlendirme Komitesi'nde ve tüm çalışma gruplarında yer almıştır. Projenin kapanış toplantısı 13 Haziran 2025 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

4.5.4 BEURS: AVRUPA BİRLİĞİ BURSLARI PROJESİ

MBB, Avrupa Kalkınma Fonu tarafından finanse edilen ve International Centre for Migration Policy Development (ICMPD) koordinasyonunda 2023-2026 döneminde yürütülen Avrupa Birliği Bursları (European Union Scholarships – BEURs) projesinin partnerleri arasındadır. Proje kapsamında Türkiye'de geçici koruma altındaki Suriyeli öğrencilerin, uluslararası koruma altındaki öğrencilerin ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı öğrencilerin yükseköğretime erişimlerinin iyileştirilerek kendi kendilerine yeterliliklerinin sağlanması ve istihdama erişim ve sosyal uyum süreçlerinin desteklenmesi hedeflemektedir. MBB, İstanbul ve Bursa'da okuyan öğrencilere burs dağıtımından sorumludur.

2025 yılında 2. dönemin ikinci taksit ve 3. dönemin ilk taksit burs ödemeleri gerçekleştirilmiştir ve MBB AB Burs Ofisi tarafından bursiyerlere yönelik aktiviteler düzenlenmiştir. ICMPD koordinasyonunda ve MBB AB Burs Ofisinin takibinde yürütülen bu aktiviteler kapsamında 18 Şubat 2025 tarihinde MBB ev sahipliğinde ve Mülteciler Derneği

yürütücülüğünde 'Geleceğe Hazırlık: Bursiyerlerin İstihdam Edilebilirliğini Arttırma Atölyesi', 4 Eylül 2025 tarihinde 'İstanbul Öğrenci Rotası: Şehre Ait Olmak' MARUF on the Go etkinliği ve 1 Ekim 2025 tarihinde ise MARUF25 kapsamında 'Şehirde Karşılaşmalar: Gençlik Buluşması' Kent Atölyesi düzenlenmiştir. MARUF25 boyunca dört bursiyer gönüllü olarak destek sağlamıştır.

Burs çağrısı, üniversiteler, belediyeler ve sivil toplum kuruluşları aracılığıyla 15 Eylül-1 Kasım 2025 tarihleri arasında duyurulmuştur. Çağrı dönemi kapsamında 16 Ekim 2025 tarihinde çevrim içi AB Bursları Bilgilendirme Toplantısı düzenlenmiş, değerlendirme sürecinin tamamlanmasının ardından 17 Aralık 2025 tarihinde bursiyerlere yönelik çevrim içi oryantasyon toplantısı gerçekleştirilmiştir.

4.5.5 EYR-EDI: DİJİTAL MÜDAHALELER YOLUYLA GENÇLERİN DEPREME KARŞI DAYANIKLILIKLARININ ARTIRILMASI PROJESİ

MBB'nin ortağı olduğu, Marmara Üniversitesi koordinatörlüğünde Messina Üniversitesi (İtalya), Humak Uygulamalı Bilimler Üniversitesi (Finlandiya), Harran Üniversitesi ve Sosyal Uyum ve Girişimcilik Derneği (UYUM) iş birliğinde yürütülen “Gençlerin Depreme Dayanıklılıklarının Dijital Müdahaleler Yoluyla Artırılması” (Enhancing Youth Resilience to Earthquakes through Digital Interventions) Projesi teknolojiye ve akademik bilgilerden yararlanarak gençlerin dayanıklılığını güçlendirmeyi, deprem hazırlığı ve müdahale stratejileri konusunda etkili bir şekilde bilgilendirilmelerini ve aktif katılımlarını sağlamayı amaçlamaktadır. AB tarafından Erasmus+ Programı kapsamında Mart 2024-2025 yılları arasında desteklenen proje kapsamında gençlerin deprem bilinci ve dayanıklılığını artırmaya yönelik dijital içerikler ve yenilikçi öğrenme araçları geliştirilmiştir. Projenin kapanış toplantısı 29 Mayıs 2025 tarihinde MBB ev sahipliğinde

gerçekleştirilmiş ve “Dayanıklı Gelecekler İnşa Etmek: Dijital ve Topluluk Temelli Çözümler” başlıklı bir panel oturumu düzenlenmiştir. Düzenlenen yaygınlaştırma faaliyetiyle proje çıktıları yerel yönetimler, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve gençlerden oluşan katılımcılarla paylaşılmıştır.

4.5.6 MACRO CLEAN: MAKROALG PATLAMALARI İÇİN ARAŞTIRMA, TEMİZLİK METODOLOJİLERİ, EKONOMİK DEĞERLEME VE PİLOT UYGULAMA PROJESİ

The (Interreg VI B) NEXT Black Sea Basin Programme - First Call for Proposals (Karadeniz Havzasında Sınır Ötesi İşbirliği Programı – İlk Teklif Çağrısı) kapsamında yürütülen “Research, Cleaning Methodologies, Economic Valorization and Pilot Application for Macroalgal Blooms (MACRO CLEAN)” - “Makroalg Çoğalmaları için Araştırma, Temizlik Yöntemleri, Ekonomik Değerlendirme ve Pilot Uygulama Projesi” Karadeniz Bölgesi’nde makroalglerin ekonomik olarak değerlendirilmesi ve insan faaliyetlerinin ötrofikasyon ve makroalg patlamaları üzerindeki etkilerini önlemeye yönelik pilot uygulamaların geliştirilmesini hedefleyen uluslararası bir iş birliği projesidir. Avrupa Birliği tarafından desteklenen ve MBB’nin ortağı olduğu projede Türkiye’den Sinop Üniversitesi, Gürcistan’dan Batum Devlet Üniversitesi ve Bulgaristan’dan Shumen Üniversitesi proje ortakları arasında yer almaktadır. Projesi kapsamında makroalglerin araştırılmasına yönelik kapsamlı bir metodoloji geliştirilmesi, laboratuvar altyapısının iyileştirilmesi, makroalg kullanımına yönelik fizibilite planları oluşturulması, paydaşların bilinçlendirilmesi ve yenilikçi temizleme süreçlerinin teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, Karadeniz’in ekolojik sağlığını korumak ve ekonomik sürdürülebilirliğini desteklemek için ortak ülkeler arasında bilgi ve kaynak paylaşımını teşvik edilerek yenilikçi ve sürdürülebilir çözümler geliştirilmesine yönelik faaliyetler yürütülmektedir. 2025 yılı içerisinde “Makroalg Güncel Eğilimler ve Fırsatlar Analizi Raporu” ile “Makro Alg Temizleme ve Toplama Yöntem ve Teknolojileri Raporu”nun hazırlık süreci yürütülmüş, Fransa’da ve Çin’de saha ziyaretleri ve uzmanlarla görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

4.5.7 ECHO: ENERJİ TOPLULUKLARI MÜKEMMELİYET MERKEZLERİ - ENERJİ İNOVASYON EKOSİSTEMLERİNİN KATALİZE EDİLMESİ PROJESİ

ECHO Projesi, Türkiye, Yunanistan, Portekiz, İspanya, İrlanda ve Almanya'dan paydaşların bir araya gelmesiyle oluşturulan uluslararası bir konsorsiyum tarafından yürütülmektedir. Konsorsiyum, Türkiye'den Yıldız Teknik Üniversitesi, TÜBİTAK ve Yıldız Teknopark gibi akademi ve inovasyon ekosisteminin önemli aktörlerinin yanı sıra, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve enerji üreticilerini içermektedir. Proje, Enerji Toplulukları ve yenilikçi enerji hizmetleri için Mükemmeliyet Merkezleri kurmayı amaçlamaktadır. Bu merkezler, inovasyon ekosistemlerini destekleyerek, kapasite geliştirerek ve yerel paydaşları güçlendirerek enerji dönüşümünü hızlandıracaktır. Proje, dörtlü sarmal modelini benimseyerek akademi, sanayi, yerel-merkezi yönetim ve sivil toplumu bir araya getirmektedir. Bu çerçevede MBB, belediyelerin dörtlü sarmal yapıya aktif katılımını sağlayarak yerel yönetim boyutunu temsil etmekte, enerji topluluklarına ilişkin bilgi ve kapasite geliştirilmesine katkı sunmaktadır.

2025 yılında MBB, Yunanistan'ın Yanya ve Portekiz'in Lizbon kentlerinde gerçekleştirilen Genel Kurul toplantılarına katılarak proje ortakları ve paydaşlarla bir araya gelmiştir. Bu toplantılar kapsamında düzenlenen teknik geziler aracılığıyla, farklı ülkelerde hayata geçirilen enerji topluluklarını yerinde inceleme ve iyi uygulamaları değerlendirme fırsatı elde edilmiştir. Ayrıca MBB, belediyelerin kapasite geliştirme ihtiyaçları doğrultusunda eğitim programlarının içeriklerinin şekillendirilmesi ve yaygınlaştırılması süreçlerinde aktif rol üstlenmiştir. Belediyelerin enerji dönüşümündeki rolleri, enerji toplulukları ve yenilikçi enerji hizmetlerine ilişkin bilgi ve farkındalık düzeylerinin artırılması hedefiyle yürütülen bu çalışmalar, projenin yerel etki yaratma kapasitesini desteklemiştir. MARUF25 kapsamında projenin yaygınlaştırma faaliyeti olarak "Modern Prometheus: Enerji Politikalarını Yeniden Düşünmek" başlıklı oturum, 1 Ekim 2025 tarihinde, ECHO Projesi partnerliğinde gerçekleştirilmiştir.

4.5.8 NUMA: YENİ NESİL KENTSEL HAREKETLİLİK AKADEMİSİ PROJESİ

Yeni Nesil Kentsel Hareketlilik Akademisi (NUMA) Projesi, asıl adıyla NextGen Urban Mobility Academy, Batı Attika Üniversitesi, Ardem Proje ve EcoMuse Danışmanlık ortaklığında Ocak-Aralık 2025 tarihleri arasında yürütülmüştür. Proje, Avrupa Yenilik ve Teknoloji Enstitüsü'nün (EIT) bir girişimi olan EIT Urban Mobility tarafından desteklenmiştir. Atina ve İstanbul'daki kentsel hareketliliğe odaklanan NUMA Projesi, bilgi üçgeni yaklaşımıyla eğitim, araştırma ve iş dünyasını bir araya getirerek, kentlerin aktif katılımıyla uzun vadeli yenilikçilik kapasitesini artırmayı amaçlamıştır. Proje kapsamında belediye çalışanları ve üniversite öğrencilerine yönelik eğitim programları geliştirilmiş, paydaş etkinlikleri düzenlenmiş ve kadınların kentsel hareketliliğe katılımı teşvik edilmiştir. Proje kapsamında 2025 yılı boyunca, proje ortakları arasında koordinasyonu güçlendirmek amacıyla 10 proje toplantısı, yerel ve uluslararası aktörlerin sürece aktif katılımını sağlamak üzere 11 paydaş toplantısı gerçekleştirilmiş,

ayrıca hem Yunanistan'daki üniversite öğrencilerine hem de Türkiye'deki belediye çalışanlarına yönelik, farklı ihtiyaç ve yetkinliklere göre kurgulanmış iki ayrı öğrenme programı hayata geçirilmiştir. NUMA Projesi, proje ortakları arasında bilgi paylaşımını ve iş birliğini pekiştiren karşılıklı Atina-İstanbul çalışma ziyaretleriyle tamamlanmıştır.

4.5.9 CLEMM: MARMARA BELEDİYELERİNDE KANITA DAYALI İKLİM POLİTİKASI İÇİN ÖĞRENMEYİ BİRLİKTE TASARLAMAK

Institute of Development Studies (Birleşik Krallık), İstinye Üniversitesi ve Şişli Belediyesi ortaklığında yürütülen proje kapsamında, MBB, belediyelerin iklim politikalarını kanıta dayalı, katılımcı ve eşitlik odaklı bir yaklaşımla geliştirme ve kapasitelerini güçlendirmeye yönelik çalışmalar yürütmektedir. Proje, iklim ana akımlaştırmasını ve toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifini temel alarak, yerel yönetimlerin politika öğrenme ve uygulama süreçlerini desteklemeyi amaçlamaktadır. Proje kapsamında, ilk aşamada bir başlangıç çalıştay düzenlenmiş, proje partnerleri bir araya gelerek ortak hedefler doğrultusunda planlama çalışmaları gerçekleştirmiş ve saha ziyaretleri yapılmıştır. Bu süreçte, Marmara Bölgesi belediyelerinin iklim politikalarına yönelik mevcut durumlarının ortaya konulması hedeflenmiştir.

Projenin önemli bileşenlerinden biri olarak, belediyelerin iklim çalışmaları, iklim farkındalık düzeyleri ve cinsiyet eşitliği boyutundaki kapasitelerini tespit etmeye yönelik kapsamlı bir ihtiyaç analizi anketi hazırlanmıştır. Anket, MBB'nin platformları aracılığıyla belediyelere duyurulmuş ve yaygınlaştırılmıştır. Toplanan veriler doğrultusunda anket sonuçlarının analizi gerçekleştirilmiş; bulgular, belediyelerin kanıta dayalı politika üretiminde karşılaştıkları zorlukları ve ihtiyaç alanlarını görünür kılmıştır. Anket sonuçlarının paylaşılması ve birlikte değerlendirilmesi amacıyla 21 Kasım 2025 tarihinde düzenlenen Katılımcı Atölye Programı kapsamında, Marmara Bölgesi belediyelerinde iklim politikalarına ilişkin öğrenme

süreçleri ele alınmış, yerel düzeyde verinin kullanımı, kanıta dayalı uygulama kültürü, iklim politikalarının sosyal boyutları ve kırılgan grupların politika yapımı süreçlerine dahil edilmesine yönelik çalışmalar tartışılmıştır.

4.5.10 ADİL ŞEHİRLER İÇİN DAHA GÜÇLÜ SİVİL TOPLUM PROJESİ

Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen, WRI Türkiye ve MBB ortaklığında yürütülen Adil Şehirler İçin Daha Güçlü Sivil Toplum projesi ile herkes için adil şehirler oluşturmayı teşvik etmek ve karar alıcı kurumlar olarak belediyeler ile sivil toplum kuruluşlarının diyaloglarını artırma hedefiyle

hak temelli çalışan sivil toplum kuruluşları için kapsamlı bir kapasite geliştirme programı oluşturulması amaçlanmıştır. Bu kapasite geliştirme programı ile, proje kapsamında İstanbul ilinin sınırları içerisinde seçilen dört pilot ilçe belediyenin (Adalar, Sultanbeyli, Esenler ve Arnavutköy) ve bu ilçe sınırları içerisinde hak temelli faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının katılımcı, kapsayıcı ve adil politika ve uygulamalarını geliştirilmesi amaçlanmıştır, pilot ilçe belediyelerinin seçim kriterleri belirlenmiş ve nihai seçimler yapılmış, pilot ilçe sınırlarında içerisinde faaliyet gösteren 15 farklı STÖ ile birinci dönem Sosyal Kuluçka Programı tamamlanmıştır. İkinci Dönem Sosyal Kuluçka Programı için açılan çağrı sonucunda 15 yeni STÖ programa dâhil edilmiştir. İkinci dönem programının, Ekim 2025-Mayıs 2026 tarihleri arasında yürütülmesi planlanmaktadır.

4.5.11 FUCIN: GELECEĞİN VATANDAŞLARINI AVRUPA YEŞİL MUTABAKAT'INA DAHİL ETMEK-VATANDAŞLIĞIMIZIN HARİKA DOKUSU PROJESİ

İtalya Ulusal Araştırma Konseyi'nin ana başvuran olduğu ve MBB'nin de dahil olduğu yedi ortağın (Consiglio Nazionale delle Ricerche, INAK, K12 Vakfı, Istituto Tecnico Economico per il Turismo Marco Polo, Calenzano Belediyesi ve Bilimce Derneği) oluşturduğu proje konsorsiyumu tarafından hazırlanan, Erasmus+ KA2 "Okul Eğitimi Alanında İş Birliği Ortaklıkları" kapsamında desteklenen proje ile öğrenciler ve yerel politika yapımcılar arasında kurulacak iş birlikleri yoluyla aktif vatandaşlığın teşvik edilmesi, Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde sürdürülebilir ve yerel yeşil politikaların geliştirilmesi ve iyileştirilmesi hedeflenmektedir. Ekim 2023'te başlayan ve 30 ay sürecek proje kapsamında, 2025 yılı içerisinde Fevzi Çakmak Anadolu Lisesi 11. sınıf öğrencilerinin katılımıyla Beykoz Belediyesinin çevresel sürdürülebilirlik ve yerel üretim odaklı tesislerine yönelik iki ayrı teknik ziyaret gerçekleştirilmiştir. 16 Mayıs 2025 tarihinde Beykoz Belediyesi Fide ve Tohum Üretim Tesisi'ne düzenlenen ziyarette tesisin kuruluş amacı, yürüttüğü faaliyetler ile tarıma ve üreticiye sağladığı katkılar öğrencilere aktarılmış, tohum üretim süreci ve fidelerin yetiştirilme aşamaları uygulamalı örneklerle aktarılmıştır. 13 Haziran 2025 tarihinde Beykoz Belediyesi Topraksız Tarım Serası ve Hobi Bahçeleri ziyaret edilmiş, bu kapsamda tesislerin işleyişi, sürdürülebilir tarım uygulamaları ve Yeşil Mutabakat hedefleriyle ilişkisi öğrencilerle paylaşılarak, çevre dostu üretim modellerinin yerel düzeydeki etkileri vurgulanmıştır.

4.5.12 İNŞA: İKLİM NÖTR ŞEHİRLER AĞI

Şehirler Misyonu ile ilgili alanlarda faaliyet gösteren belediyeleri desteklemek ve aynı paydada buluşturmak amacıyla yola çıkan NetZeroCities'in Türkiye'deki Şehir Uzman Destek Mekanizması çağrısı kapsamında MBB'nin yapmış olduğu başvuru sonucunda kurulan İklim Nötr Şehirler Ağı (İNŞA), belediyelerin iklim nötrlük hedeflerine yönelik kapasite gelişimini, bilgi paylaşımını ve akran öğrenmesini desteklemek

amacıyla oluşturulmuş ulusal bir uygulama topluluğudur.

İNŞA kapsamında belediyeler iki ayrı kategoride yer almaktadır. Takipçi Kentler (Newcomers),

MBB tarafından yürütülen açık çağrı süreci sonucunda İNŞA'ya dâhil olmuş 44 belediyeden oluşmaktadır. Öncü Kentler (Accelerators) ise NetZeroCities kapsamında Misyon Şehir veya İkiz Şehir olarak belirlenen belediyeler arasından davet usulüyle ağa katılan 11 belediyeyi kapsamaktadır. Bu çerçevede İNŞA, Türkiye'den farklı ölçek ve bölgelerde toplam 55 belediyeyi ortak bir zeminde buluşturmaktadır. Program kapsamında belediyeler, mentorluk desteğinden, tematik öğrenme modüllerinden ve iklim nötr kent olma yolunda kurumsal eylem planı geliştirme konusunda verilecek desteklerden yararlanacaktır.

İNŞA'nın lansmanı, MARUF25 kapsamında gerçekleştirilmiş, böylece Türkiye'de iklim nötr dönüşüme yönelik ulusal iş birliği ve öğrenme topluluğunun temelleri atılmıştır. MARUF25 kapsamında, belediyelerin iklim kapasitesini geliştirmeye yönelik 25'ten fazla etkinliğin yanı sıra 3 ana etkinlik düzenlenmiştir: İklim Nötr Şehirler Ağı (İNŞA) Kuruluyor, İNŞA x CapaCITIES 2.0: İklim Nötr Şehirler için Üst Düzey Diyalog, İklim 101,5°: Geleceğin Kaynama Noktası. Bu etkinliklerde belediyelerin ilgili birimlerinden uzman ve üst düzey yöneticilerinin yanı sıra TÜBİTAK ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı gibi ulusal paydaşlar yer almıştır. MARUF25 sonrası dönemde Takipçi Kentler ve Öncü Kentler için özel olarak tasarlanacak öğrenme programının hazırlıkları başlamış, bu kapsamda 29 Kasım 2025 tarihinde Öncü Kentler'e yönelik çevrim içi İhtiyaç Analizi Atölyesi düzenlenmiştir.

4.5.13 AGROSHIELD: GÜNEY MARMARA HAVZASI'NDA KURAKLIĞA KARŞI TARIMSAL RİSK DEĞERLENDİRMESİ VE DAYANIKLILIK STRATEJİLERİ

MBB, Avrupa Birliği Ufuk Avrupa Programı kapsamında yürütülen CLIMAAX Projesi'nin ikinci alt hibe çağrısı çerçevesinde destek almaya hak kazanan AGROSHIELD Projesi ile Güney Marmara Bölgesinde tarımsal kuraklık risklerinin yerel ölçekte değerlendirilmesini ve iklim değişikliğine uyum kapasitesinin güçlendirilmesini hedeflemektedir.

2025 yılında tamamlanan Faz I kapsamında, CLIMAAX'ın ortak metodolojisi doğrultusunda bölgeye ilişkin tarımsal kuraklık risk ve kırılganlık analizi gerçekleştirilmiş ve Faz I Teknik Raporu hazırlanmıştır. Bu çıktılar sonraki aşamalarda yapılacak yüksek çözünürlüklü yerel analizler için temel oluşturmuştur. Proje bulguları CLIMAAX Workshop'unda uluslararası paydaşlarla paylaşılmış, iklim riski, tarımsal dayanıklılık ve yerel uyum politikaları arasındaki ilişki görünür

kılınmıştır. Faz I çıktıları ve yaklaşımı MARUF25 kapsamında kamuoyu ve yerel yönetim temsilcilerine sunulmuştur. İlerleyen aşamalarda, Faz I çıktıları temel alınarak yerel ölçekte detaylandırılmış risk analizleri yürütülmesi, paydaş katımlı çalıştaylarla uyum seçeneklerinin değerlendirilmesi ve pilot ilçeler için Toplum Tabanlı Uyum Eylem Planlarının (CAAPs) hazırlanması hedeflenmektedir.

4.5.14 NEUROTECHEU: BEYİN VE TEKNOLOJİ AVRUPA ÜNİVERSİTESİ (İKİNCİ EVRE)

NeurotechEU, nöroteknoloji alanında eğitim, araştırma ve inovasyonu bütüncül bir yaklaşımla ele alan ve sekiz Avrupa üniversitesinden oluşan bir Avrupa Üniversiteleri Konsorsiyumudur. Türkiye’den Boğaziçi Üniversitesi’nin dahil olduğu konsorsiyum kapsamında, akademik bilgi üretiminin toplumsal faydaya dönüştürülmesi ve araştırma çıktılarının karar alma süreçleriyle ilişkilendirilmesi hedeflenmektedir.

MBB, NeurotechEU çerçevesinde akademi ile yerel yönetimler arasında bağ kuran bir paydaş olarak sürece katkı sunmaktadır. Bu kapsamda Marmara Bölgesi’ne yönelik bir SWOT analizi gerçekleştirilmiş, analiz sonuçları NeurotechEU toplantılarında değerlendirilerek Boğaziçi Üniversitesi proje ekibiyle paylaşılmıştır. Ayrıca, NeurotechEU Konsorsiyumu bünyesindeki üniversite öğrencilerinin MBB’de staj yapmasına imkân tanıyacak staj programı sürecine dâhil olunmuştur. MARUF25 kapsamında düzenlenen Akıllı Şehirler ve İnovasyon: Üniversite-Yerel Yönetim Buluşması ağ kurma etkinliğiyle akademi ve yerel yönetimler bir araya getirilmiş, etkinlik sonrasında NeurotechEU’nun yerel iş birliklerinin güçlendirilmesine yönelik temaslar kurulmuş ve süreç sonunda İSBK ile NeurotechEU partnerliği sağlanmıştır.

4.5.15 GÜVENLİ OKUL SOKAKLARI PROJESİ

Üsküdar Belediyesi’nin ana başvuran, Superpool ve MBB’nin de partner olduğu ve EIT Climate-KIC tarafından Sürdürülebilir Şehirler Hareketlilik Çağrısı kapsamında fonlanan Güvenli Okul Sokakları projesi, okul çevrelerini ve çevresindeki sokakları çocuk güvenliğini ve bağımsız hareketliliği önceliklendiren alanlara dönüştürmeye odaklanmaktadır. Yol genişliği, şerit sayısı, trafik işaretleri, kaldırım durumu, hız sınırları ve trafik yoğunluğu gibi temel trafik ve çevresel faktörleri değerlendirerek, çocukların günlük yolculuklarını güvenli ve kendi başlarına gerçekleştirebilmelerini sağlamayı amaçlamaktadır. Ayrıca, sağlıklı ve aktif hareketliliği teşvik etmede sokak tasarımının kritik rol üstendiği gerçeğinden yola çıkarak proje sürecinde yapılan çalışmalarda doğa temelli çözümler de kullanılacaktır. Bu tarz yeşil müdahaleler yalnızca hava kalitesini ve kentsel serinlemeyi artırmakla kalmayacak, aynı zamanda biyoçeşitliliği ve yaşam kalitesini de iyileştirerek sokakları yürüme ve bisiklet kullanımı için daha cazip hale getirecektir. İklim duyarlı ve çocuk dostu kentsel tasarımı entegre eden bu proje hem çocuklar hem de daha geniş toplum için sürdürülebilir, kapsayıcı ve canlı kamusal alanlar yaratmayı hedeflemektedir. Proje kapsamında 2025 yılında Üsküdar’da bulunan 13 okul sahası analiz edilmiş, bunlar arasından 5 sokak müdahale için seçilmiştir.

4.6. DİĞER FAALİYETLER

4.6.1. MENTOR - DEĞİŞİM VE PAYLAŞIM PROGRAMI

Belediyeler arası iş birliği geliştirmeyi amaçlayan Mentor Programı, belediyelerin kurumsal kapasitelerini ve personel yetkinliklerini artırmayı hedeflemektedir. Program kapsamında, belediyeler arasında uzmanlık talepleri ve uzmanlık alanlarına göre eşleştirmeler yapılarak çevrim içi veya yüz yüze toplantılar organize edilmektedir. Mentor, planlama, çevre, ulaşım, göç, afet yönetimi, finans, insan kaynakları, dış ilişkiler, projeler ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları gibi geniş bir tema yelpazesi sunmaktadır. Program kapsamında, ağırlıklı olarak Marmara Bölgesindeki belediyeler arasında eşleştirme yapılmakla birlikte, talepler doğrultusunda ulusal ve uluslararası düzeyde eşleştirmeler de yapılabilmektedir.

Mentor Programı kapsamında iki temel yöntem uygulanmaktadır. Birinci yöntem, yıl boyunca açık tutulan mentor ve menti havuzları üzerinden yapılan başvurular yoluyla yürütülmektedir. Programa katılmak isteyen belediye çalışanları, uzmanlık alanlarını ve taleplerini içeren formlar aracılığıyla Mentor uzman havuzuna başvuruda bulunur. Uzmanlık desteği talep eden belediye personeli de ilgili talep formlarını doldurarak sürece dahil olur. Uzmanlık talepleri ve sunulan uzmanlıklar MBB tarafından eşleştirildikten sonra, belediyeler çevrim içi veya yüz yüze toplantılar aracılığıyla bir araya getirilir. İlk toplantının ardından, belediyeler süreci MBB koordinasyonunda ya da kendi aralarında sürdürebilirler. İhtiyaç halinde, belirli bir süre için personel değişimi talepleri de yapılabilir.

2025 yılı içerisinde bu yöntemle; Şişli Belediyesi ile Bandırma Belediyesi ikiz şehirler, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi yerel eşitlik eylem planı hazırlık süreci, Bursa Büyükşehir Belediyesi ile Gebze Belediyesi kırsal kalkınma, Pendik Belediyesi ile Kırklareli Belediyesi ise atık toplama tesisleri başlıklarında eşleştirilmiştir.

İkinci yöntem ise, MBB'nin ana çalışma alanları çerçevesinde yürüttüğü öğrenme programları ve projeler kapsamında başlatılan tematik Mentor toplantıları yoluyla uygulanır. 2025 yılında bu kapsamda; İNŞA Programı çerçevesinde Bursa Büyükşehir Belediyesi ile Varşova Belediyesi, Sokaklar Dönüşüyor Programı kapsamında ise Serdivan Belediyesi, Tuzla Belediyesi ve Şarköy Belediyesi; Nilüfer Belediyesi, Bursa Büyükşehir Belediyesi ve Saray Belediyesi; Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, Yalova Belediyesi ve Eyüpsultan Belediyesi; Maltepe Belediyesi, Kapaklı Belediyesi, İznik Belediyesi ve Karacabey Belediyesi bir araya getirilmiştir.

MBB kolaylaştırıcılığında yürütülen Mentor Programı kapsamında, iklim, ikiz şehirler, yerel eşitlik eylem planı, kırsal kalkınma, atık yönetimi ve sokak dönüşümleri başlıklarında toplam 14 eşleşme gerçekleştirilmiş, 1'i uluslararası olmak üzere toplam 21 belediye sürece dahil olmuştur.

4.6.2. LİSANSÜSTÜ TEZ DESTEK PROGRAMI

MBB Bilimsel Çalışmaları Destekleme Yönetmeliği kapsamında, 2016 yılından bu yana kentsel ve çevresel sorunlara çözüm üretmeyi amaçlayan akademik araştırmaların desteklenmesi amacıyla Lisansüstü Tez Destek Programı yürütülmüştür. Bu program kapsamında 2025 yılı haziran ayı itibarıyla 5 doktora ve 5 yüksek lisans tezi desteklenmeye başlanmıştır. Doktora tezlerinin her biri 60.000 TL, yüksek lisans tezlerinin her biri ise 25.000 TL tutarında destek almıştır.

Desteklenen tez konuları aşağıda yer almaktadır:

DOKTORA

- Farklı Ölçekteki Mekânsal Verilerin Entegrasyonuna Bağlı Havza Temelli Taşkın Risk Analizi
- Forecasting the Demographic Future of Türkiye By Probabilistic Projections
- Kentsel Sürdürülebilirlik İçin Küçülme Stratejilerine Dayalı Bir Çıkış Alternatifi: İstanbul Örneğinin Analizi / A Sustainable Urban Way Out Alternative Based Upon Degrowth Strategies: Analysis of Istanbul Case

- Kentsel Dönüşümde İnşaat Yıkım Atıklarından Cephe Elemanı Üretimine Yönelik Model Önerisi
- Mekânsal Planların Ötesinde Bir Araç: Plan Notları

YÜKSEK LİSANS

- Mekânsal Zekâ Yöntemleriyle Yeni Nesil Hareketlilik Kapsamında Ulaşım Hizmetlerinin Sürdürülebilir Yönetimi: İstanbul-Kocaeli Toplu Ulaşım Örneği
- Etik Değer Bilgisi Işığında Mimarlık
- Kent Planlama Pratiğinde Tarım İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri Yer Seçimi Kriterleri Üzerine Bir Deneme: Bursa Örneği
- Mikro Hareketlilik ve Kentsel Güvenliğin Bisiklet ve E-skuter Üzerinden İncelenmesi
- Development of Disaster Resilience Index in Hierarchical Spatial Structure: Examples From Eastern Marmara, Kocaeli and Gebze / Hiyerarşik Kademelenmede Afetlere Karşı Dirençlilik Endeksinin Geliştirilmesi: Doğu Marmara, Kocaeli ve Gebze Örnekleri

4.6.3. AVRUPA ATIK AZALTIM HAFTASI (EWWR)

Avrupa Atık Azaltım Haftası (European Week for Waste Reduction – EWWR), sürdürülebilir kaynak ve atık yönetimi hakkında bilinçlendirme eylemlerinin uygulanmasını teşvik etmeyi amaçlayan bir girişimdir. MBB, 2020 yılından beri Avrupa Atık Azaltım Haftası’nın Türkiye koordinatörlüğünü yürütmektedir. EWWR projesi; atık azaltma, ürünün yeniden kullanımı ve maddesel geri dönüşüm stratejileri hakkında farkındalık yaratmayı 2009’dan beri temel amaç edinmiştir. Bu amacı gerçekleştirmek için EWWR katılımcıları tarafından yapılan çalışmalar ön plana çıkarılarak dört temel faaliyet teması (Azalt -Reduce-, Yeniden kullan -Reuse-, Geri dönüştür -Recycle- ve Avrupa’yı temizleyelim -Let’s Clean up Europe-) odağında teşvik sağlanmakta ve iletişim araçları ile paydaş kapasiteleri güçlendirilmektedir.

Yerel yönetimler, kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları ile vatandaşlar dahil olmak üzere geniş bir kitleyi bir hafta boyunca sürdürülebilir kaynak ve atık yönetimi konusuna dahil olmaya ve bu konuda farkındalık artırıcı faaliyetler uygulamaya teşvik eden EWWR kapsamında MBB, tüm tanıtım ve duyuru çalışmalarını üstlenmenin yanı

sıra EWWR katılımcıları tarafından önerilen uygulamaların kaydını, doğrulamasını ve koordinasyonunu sağlamaktadır. Türkiye’den projeye yönelik tüm başvurular MBB koordinasyonunda kabul edilmekte olup belediyeler ve ilgili tüm başvuru sahipleri, sistem üzerinden İngilizce olarak etkinlik girişlerini sağlayabilmektedirler.

EWWR 17. dönem kampanyası 2025 yılında “Elektronik Atıklar” teması ve “İsrafı Kapat, Faydayı Aç” sloganı ile 22-30 Kasım 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Atık azaltımı, yeniden kullanım ve geri dönüşüme ilişkin bilinçlendirme ve farkındalık artırma amacıyla 33 ülkeden 34 koordinatörün çabasıyla toplamda 13.107 faaliyet, EWWR kapsamında düzenlenmiştir. 2025 yılında MBB koordinatörlüğünde Türkiye’den 26 farklı kurum ve girişim tarafından 41 etkinlik gerçekleştirilmiştir. Türkiye’deki eylem geliştiricileri, elektronik atık yönetimi, atık azaltma, yeniden kullanım ve geri dönüşüm prensiplerinin yaygınlaştırılmasına yönelik geniş çaplı bir dizi faaliyet yürütmüştür. Bu faaliyetler, belediyelerden üniversitelere, sivil toplum kuruluşlarından şirketlere kadar farklı sektörlerden paydaşların katılımıyla zenginleşmiştir. EWWR kapsamında çevre bilinci oluşturmaya yönelik dijital atık azaltma kampanyaları, e-atık geri dönüşüm ve yeniden kullanım atölyeleri, seminerler ve sanatsal sergiler ile yerel düzeyde elektronik atık toplama kampanyaları, geri dönüşüm tesis gezileri, yaratıcı yeniden kullanım atölyeleri ve geniş çaplı bilgilendirme etkinlikleri düzenlenmiştir.

Kentlerde E-Atık Yönetimi: İsrafı Kapat, Faydayı Aç

EWWR kapsamında, MBB tarafından 26 Kasım 2025 tarihinde, “Kentlerde E-Atık Yönetimi: İsrafı Kapat, Faydayı Aç!” başlıklı bir webinar gerçekleştirilmiştir. Elektrikli ve elektronik atıkların çevreye ve ekonomiye etkileri konusunda farkındalık oluşturmaya amaçlayan etkinlikte, belediyelerin ve elektronik atık alanında çalışan girişimlerin yenilikçi yaklaşım ve uygulamalarına yer verilmiştir. Program kapsamında Beylikdüzü Belediyesi, Kadıköy Belediyesi, Küçükçekmece Belediyesi, Pendik Belediyesi ve Gemlik Belediyesi ile Pulsesecond ve Elektronik Atıkların Geri Dönüşümünü Destekleme Derneği temsilcileri yürüttükleri çalışmalara ilişkin bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunmuştur.

4.6.4. İŞ BİRLİĞİ YAPILAN ULUSLARARASI ETKİNLİKLER

Romanya Uluslararası Partner Kuruluşlar Konferansı

MBB, 24-26 Şubat 2025 tarihlerinde Romanya Komünler Birliği (Association of Communes of Romania-ACoR) tarafından ilk kez Bükreş'te düzenlenen Uluslararası Partner Kuruluşlar Konferansı'nda partner olarak yer almıştır. Konferansa Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi (CEMR) ve dünyadan belediye birliklerinin üst düzey yetkililerinin yanı sıra 300'ün üzerinde belediye başkanı katılmıştır. Dayanıklı ve sürdürülebilir toplulukların inşasında yerel yönetimlerin önemine odaklanan konferansta, MBB Genel Sekreteri M. Cemil Arslan tarafından yerellik ilkesi ve Türkiye'de yerel yönetimlerin idari ve finansal yetkileri üzerine bir konuşma gerçekleştirilmiştir.

CEMR Eş Başkanı ve Karlsruhe Bölge Başkanı Christoph Schnaudigel, CEMR Genel Sekreteri Fabrizio Rossi, Avrupa Birliği Bölgeler Komitesi (CoR) Üyesi ve Terespol Belediye Başkanı Krzysztof Iwaniuk'un yanı sıra Çin, Fransa, Avusturya, Almanya, Moldova, Sırbistan, Ukrayna, Fas gibi pek çok farklı ülkeden belediye başkanları ve yerel liderlerin konuşmacılar arasında yer aldığı konferansta partner kuruluşların temsilcileri, yerel yönetimlerin rolünün önemi ve kapasitelerinin güçlendirilmesi konusunda ortak bir deklarasyon imzalamıştır.

Next Economies Summit

MBB, 12-14 Eylül 2025 tarihlerinde Türetim Ekonomisi Derneği ve Kadir Has Üniversitesi Enerji ve Sürdürülebilir Kalkınma Merkezi (CESD) tarafından İstanbul Kadir Has Üniversitesi'nde düzenlenen Next Economies Summit 2025'in partnerleri arasında yer almıştır. Dünya çapında sürdürülebilir ve adil ekonomilere geçişi hızlandırmayı hedefleyen uluslararası ağları, kurumları, liderleri, politika yapımcıları, yatırımcıları ve girişimcileri bir araya getirmiştir.

Konferans kapsamında MBB tarafından "Yerel Girişimlerle Gıda Egemenliği" başlıklı panel ile "Gıda Egemenliği İçin Ortak Eylem" başlıklı atölye düzenlenmiştir. Bu kapsamda, yerel yönetimlerin türetim ekonomisi alanındaki rolü ve politika geliştirme potansiyeli uluslararası düzeyde görünür kılınmıştır. Panelde, şehirlerde artan nüfus ve küresel gıda sistemlerindeki baskı karşısında, sağlıklı, erişilebilir ve yerel gıdaya ulaşmanın yolları tartışılmıştır. Yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve planlama kurumlarının gıda egemenliğini güçlendirmek amacıyla hayata geçirdiği kent tarımı, gıda kooperatifleri ve topluluk destekli tarım gibi somut uygulamalar aktarılmıştır. Gıda güvenliğini sağlarken sosyal dayanışmayı güçlendiren, yerel ekonomileri destekleyen ve ekolojik sürdürülebilirliği artıran girişimler paylaşılmıştır.

Urban Future Global Conference

MBB, 21-23 Mayıs 2025 tarihlerinde Polonya'nın Łódź şehrinde gerçekleştirilen Urban Future Global Conference'ın (Küresel Kentsel Gelecek Konferansı - UF) partnerleri arasında yer almıştır. Her yıl Avrupa'nın farklı bir şehrinde düzenlenen konferans, şehirleri daha sürdürülebilir, yaşanabilir ve ilham verici hale getirmeyi önemseyen kent paydaşlarını bir araya getirmektedir. 2025 yılında üç gün boyunca 2000'den fazla katılımcı ve 250'nin üzerinde konuşmacıya ev sahipliğı yapan UF25 kapsamında, MBB tarafından Türkiye'deki belediyelere ve kent paydaşlarına özel katılım imkânı sunulmuştur. Partnerlik kapsamında Marmara Bölgesi'nden belediyelerin konferansa katılımı desteklenmiş, sürdürülebilir ve yenilikçi kent çözümlerine yönelik uluslararası ağlara erişim güçlendirilmiştir.

Urban Future.

4.6.5. ULUSLARARASI ÜYELİKLER

MBB, 2025 yılında 4 uluslararası ağa üye olmuştur:

Avrupa Büyükşehirler Ağı (European Metropolitan Authorities – EMA)

MBB, 2025 yılında Avrupa Büyükşehirler Ağı'na (European Metropolitan Authorities – EMA) üye olmuştur. 2015 yılında Barselona Metropoliten Alanı (Barcelona Metropolitan Area) tarafından kurulan ve merkezi Barselona'da bulunan ağ, Avrupa'nın önde gelen büyükşehirleri ile metropol alanlarını bir araya getirmektedir. EMA, metropollerin ortak sorunlarına yönelik çözümlerin paylaşılmasını ve metropoller arasında ortak projelerin geliştirilmesini amaçlamaktadır.

Küresel Bakım Ağı (Global Alliance For Care)

MBB, dünyada giderek artan bakım ihtiyacına yanıt olarak UN Women ve Meksika Ulusal Kadın Enstitüsü (INMUJERES) tarafından 2021 yılında kurulan Küresel Bakım Ağı'na (Global Alliance for Care) 2025 yılında üye olmuştur. Bakımın bir ihtiyaç, iş ve hak olarak tanınmasını savunan ilk çok paydaşlı küresel platform olan bu ağ; ulusal hükümetler, yerel yönetimler, sivil toplum, akademi ve özel sektör arasında iş birliğini teşvik ederek bakım politikalarının geliştirilmesine ve uygulanmasına katkı sunmaktadır.

Küresel Kent Gözlemevi Ağı (Global Urban Observatory Network – GUO-Net)

MBB, UN-Habitat tarafından kurulan Küresel Kent Gözlemevi Ağı'na (Global Urban Observatory Network – GUO-Net) 2025 yılında üye olmuştur. UN-Habitat tarafından geliştirilen Kent Gözlemevi Modeli, şehir ölçeğinde veri toplama, izleme ve analiz süreçlerini destekleyen yenilikçi bir araçtır. Bu model kapsamında kurulan Küresel Kent Gözlemevi Ağı, dünya genelinde 400'e yakın kentsel gözlemevini koordine etmektedir.

Yerel ve Bölgesel Zaman Ağı (Local and Regional Time Network)

MBB, 2025 yılında Yerel ve Bölgesel Zaman Ağı'na (Local and Regional Time Network) üye olmuştur. 2021 yılında Zaman Kullanım Girişimi (Time Use Initiative – TUI) tarafından İspanya'da kurulan ağ, dünya genelinde zaman politikalarını teşvik eden ve uygulayan şehirleri ve bölgeleri kapsamaktadır. Ağ, vatandaşların yaşam kalitesini artırmayı ve zamana erişim hakkını güvence altına almayı hedeflemektedir.

4.6.6. İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLLERİ

MBB, ortak çalışma alanlarında iş birliklerini geliştirmek amacıyla 2025 yılında 7 kurumla iş birliği protokolü imzalamıştır:

Urbanice Malaysia

Urbanice Malaysia ile imzalanan iş birliği protokolü kapsamında, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın yerelleştirilmesi, karşılıklı öğrenme, kapasite geliştirme, araştırma faaliyetleri, ortak proje geliştirme, yayın çalışmaları ve etkinlikler dâhil olmak üzere ortak ilgi alanlarında iş birliği yapılması hedeflenmiştir.

Rockefeller Philanthropy Advisors – Global Designing Cities Initiative

Rockefeller Philanthropy Advisors ile imzalanan iş birliği protokolü kapsamında, “How to Implement Street Transformations” rehberinin Türkçeye çevrilmesi, yayımlanması ve basılması konusunda iş birliği sağlanmıştır. Global Designing Cities Initiative'in (GDCI) sokak dönüşümü projelerindeki uygulama deneyimlerine dayanan rehber; yol güvenliği, erişilebilirlik, hareketlilik seçenekleri ve kamusal alan kalitesinin artırılmasını hedefleyen, topluluk odaklı sokak tasarımlarını merkeze alan uygulama adımlarını içermektedir.

YTÜ Yıldız Teknopark

Yıldız Teknik Üniversitesi Yıldız Teknopark ile yenilikçi çalışmalar, proje geliştirme ve bilgi paylaşımı alanlarında iş birliğini güçlendirmeye yönelik iş birliği protokolü imzalanmıştır.

Bakırköy Belediyesi

Bakırköy Belediyesi ile belediyenin hazırlayacağı Cinsiyet Eşitliği Planı'na destek olmak amacıyla iş birliği protokolü imzalanmıştır.

Mülteciler ve Sığınmacılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

MBB'nin ortağı olduğu Avrupa Birliği Burs Projesi kapsamında öğrencilere destek sağlanmasını desteklemek amacıyla Mülteciler ve Sığınmacılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği ile iş birliği protokolü imzalanmıştır.

Bursa Büyükşehir Belediyesi ve Türkiye Belediyeler Birliği

MARUF25 kapsamında gerçekleştirilmesi planlanan iş birlikleri konusunda Bursa Büyükşehir Belediyesi ve Türkiye Belediyeler Birliği ile iş birliği protokolleri imzalanmıştır.

4.6.7. EMA FORUM

14–17 Ekim 2025 tarihlerinde Barselona’da Dünya Metropol Zirvesi (World Metropolitan Summit-WMS) kapsamında MBB’nin üyesi olduğu Avrupa Büyükşehirler Ağı (EMA) tarafından 10. EMA Forum düzenlenmiştir. Forum kapsamında yapılan Üst Düzey Siyasi Toplantıda MBB ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Bozbey’in teklifi üzerine 2026 yılında düzenlenecek EMA Forum’un MBB tarafından Bursa Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde gerçekleştirilmesi oy birliğiyle kabul edilmiştir. MBB Başkanı Bozbey, EMA Forum’un açılış konuşmasında büyükşehir yönetimlerinin uluslararası ölçekte stratejik birer aktör olarak kabul edilmesinin önemine değinmiştir. Ayrıca 2030 Küresel Gündemi’ni takiben gelecekte küresel amaçların daha da ileri taşınarak uygulanmasında büyükşehirlerin oynayacağı kritik role odaklanan Barselona Metropolitan Deklarasyonu’nu imzalamıştır.

4.6.8. GÜNEYDOĞU AVRUPA YEREL YÖNETİM BİRLİKLERİ AĞI (NALAS) GENEL KURULU

MBB'nin üyesi olduğu Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri Ağı'nın (NALAS) 20. Genel Kurul Toplantısı ve "Sosyal Kapsayıcılık Konusunda Kanıta Dayalı Politika Oluşturmada ve AB Entegrasyon Sürecinin İlerlemesinde Yerel Yönetimlerin Rolü" Bölgesel Konferansı, 14-16 Nisan 2025 tarihleri arasında Hırvatistan'ın Varazdin şehrinde gerçekleştirilmiştir. MBB'yi temsilen NALAS Genel Kurul Delegeleri ve MBB Encümen Üyeleri Fatih Belediye Başkanı M. Ergün TURAN ve Bilecik Belediye Başkanı Melek Mızrak Subaşı toplantıya katılarak Türkiye'deki belediyelerin uygulamalarını paylaşmıştır.

4.6.9. BELEDİYE DİYALOĞUNUN GELİŞTİRİLMESİ İÇİN ALMAN-TÜRK GİRİŞİMİ: ORTAK PROGRAMI

Almanya ile Türkiye belediyeleri arasında uzman diyalogunu ve kurumsal iş birliğini güçlendirmeyi amaçlayan "ORTAK – Belediye Diyalogunun Geliştirilmesi için Alman-Türk Girişimi" programı, Almanya Federal

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) tarafından finanse edilen, Mercator Vakfı desteğiyle Engagement Global tarafından yürütülen bir programdır. Program kapsamında 2025 yılında Almanya'dan Altona Belediyesi ile Türkiye'den Maltepe Belediyesi, Sancaktepe Belediyesi, Sultanbeyli Belediyesi ve MBB paydaş olarak yer almıştır.

MBB koordinasyonunda 4-7 Mart 2025 tarihleri arasında Türkiye'de gerçekleştirilen teknik gezi kapsamında, Altona Eski Belediye Başkanı Dr. Liane Melzer ve belediye meclis üyelerinden oluşan heyet MBB'de ağırlanmış; ardından Maltepe, Sultanbeyli ve Sancaktepe Belediyelerine ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Ziyaretlerde göç, iklim değişikliği, kadın çalışmaları ve yerel kalkınma başlıklarında sunumlar yapılmış ve ilgili belediye hizmet merkezleri yerinde incelenmiştir.

Programın ikinci ayağı Almanya'da devam etmiştir. 3-7 Mayıs 2025 tarihleri arasında Almanya'nın Essen şehrinde düzenlenen program kapsamında çalıştaylar, tanışma ve eşleştirme oturumlarının yanı sıra teknik geziler gerçekleştirilmiştir. Kardeş şehir uygulamaları ve uluslararası iş birliklerine yönelik deneyim paylaşımı sağlanmıştır.

4.6.10. UN-HABITAT “YAŞAM KALİTESİ GİRİŞİMİ VE ENDEKSİ” DESTEĞİ

UN-Habitat tarafından hayata geçirilen “Yaşam Kalitesi Girişimi” (Quality of Life Initiative), dünyanın dört bir yanından şehirlere yaşam kalitesini artırmaya yönelik bir araç sunmaktadır. Bu maksatla oluşturulan Yaşam Kalitesi Endeksi, küresel ve yerel göstergelere dair veriler ışığında yerel yönetimlerin kendi bölgelerinin yaşam kalitesini ölçmelerine aracılık etmektedir. Bu kapsamda MBB, UN-Habitat ile iş birliği geliştirerek MBB üye belediyeleri arasından seçilen beş belediyeye küresel düzeydeki toplam 28 göstergenin 22 tanesine dair verilerin temin edilmesi için ücretsiz destek verilmesini sağlamıştır. Değerlendirme süreci sonucunda İstanbul Büyükşehir, Bursa Büyükşehir, Esenler, Sultanbeyli ve Nilüfer Belediyeleri sürece dahil olmuştur. UN-Habitat tarafından programa kabul edilen belediyelere yaşam kalitesini artırma ve endeks oluşturma konusunda ücretsiz olarak çeşitli eğitimler verilmiş ve ilgili endekse fayda sağlayacak verilerin temin edilmesi için destek sağlanmıştır.

4.6.11. UCLG GOLD REPORT KATKISI

MBB, Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler (UCLG) tarafından hazırlanan GOLD VII (Global Observatory on Local Democracy and Decentralization) raporuna “Centering Care in Shaping Urban Futures” (Kentlerin Geleceğini Şekillendirirken Bakımı Merkeze Almak) başlıklı değerlendirme ile katkı sunmuştur. Rapor kapsamında MBB Yerel Yönetim Akademisi’nin “Evde Erken Çocukluk” ve “Sokaklar Dönüşüyor” öğrenme programlarına yer verilmiştir.

4.7. MERKEZLER VE AKADEMİ

YEREL YÖNETİM AKADEMİSİ

Yerel Yönetim Akademisi (YYA), şehircilik ve yerel yönetimler alanında özgün, uygulama odaklı ve etki yaratan öğrenme programları sunan bir akademidir. Marmara Belediyeler Birliği bünyesinde faaliyet gösteren YYA, yerel yönetimlerin ve kentlerin güncel ve geleceğe dönük ihtiyaçlarını ve geliştirmesi gereken yetenekleri merkeze alarak, bilgi aktarımının ötesine geçen bütüncül bir öğrenme ekosistemi olarak kurgulanmıştır.

YYA'nın öğrenme çerçevesi 5 kategori üzerinden tanımlanır, yerel yönetimlerde 'yasal temeller' üzerine kurulan bilgi aktarımını, bunun ötesine geçerek yetenek geliştirme odağıyla bütünleştirir. Bu çerçevede öğrenme, 'bireysel yetenekler', 'kurumsal yetenekler' ve 'kentsel yetenekler' olmak üzere üç ana kategoride ele alınır. Bu kategoriler birbirinden bağımsız değil, yerel yönetimlerin etkili, kapsayıcı ve sürdürülebilir hizmet üretme kapasitesini güçlendiren, birbirini tamamlayan yetkinlik alanlarıdır. YYA'nın programları, belediyelerin bu yetenek alanlarında kendilerini geliştirmelerini sağlayan fon ve hibe fırsatlarına yönelik düzenlenen etkinliklerden oluşan 'destek' kategorisiyle tamamlanır.

YYA Öğrenmeye Nasıl Yaklaşır?

Veriden Öğrenme: İlgörü ve Etki

YYA, veri, araştırma ve ölçme-değerlendirme süreçlerini öğrenme tasarımının merkezine koyar, programlarını kanıta dayalı içgörüsüyle şekillendirir.

Birbirinden Öğrenme: Paydaşlar ve Akranlar

YYA, Mentor ve deneyim paylaşımı programlarıyla akran öğrenmesini güçlendirir. Öğrenme

programlarında farklı birimleri, aktörleri ve uzmanlıkları bir araya getirir, alanında uzman kişi ve kurumlarla iş birliği içinde özel programlar tasarlar.

Yaparak Öğrenme: Uygulama ve Pilotlar

YYA, kente temas eden, uygulamaya dönüşen, pilot ve atölyelerle desteklenen öğrenme programları kurgular.

YÖNETİM GELİŞTİRME MERKEZİ

Yönetim Geliştirme Merkezi (YGM); yerel yönetimlerin kurumsal kapasite geliştirme çalışmalarını desteklemek amacıyla kurulmuştur.

Bu çerçevede, Yönetim Geliştirme Merkezi çatısı altında akademisyen ve uygulamacıları bir araya getirerek, kuruluşların yönetim sistemlerinin iyileştirilmesine yönelik eğitim, araştırma, deneyim paylaşım toplantıları, çalıştay, panel, sempozyum, konferans gibi faaliyetlerin yürütülmesi hedeflenmektedir. Ayrıca, yine konu ile ilgili akademisyen ve uygulamacıların katkısı ile yerel yönetim birimlerinin bu alanda kıyaslama yapabilecekleri, iyi uygulamaların yer aldığı bir havuzun ve değerlendirme kriterlerinin oluşturulması da planlanmaktadır.

Diğer taraftan, kurulan yönetim sistemlerinin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için kurumlarda farklı görev tanımları ve rollere sahip olan yöneticilerin yetiştirilmesi de stratejik öneme sahiptir. Günümüzde kurumların yöneticilerden beklentileri, sadece mevzuatı bilmek ve uygulamaktan ibaret değildir. Yöneticilerden daha geniş bir bakış açısıyla, dünyadaki gelişmeleri ve şehrin önündeki fırsatları fark ederek, kurumun strateji, değer ve yaklaşımlarını oluşturmaları ve bunları çeviklikle uygulama ve çalışanlarına ve ekiplere yayma becerisi göstermeleri

beklenmektedir. Bu gerekliliğin farkında olarak, Yönetim Geliştirme Merkezi bünyesinde disiplinler arası bir yaklaşımla, yöneticilerin takım kurma, takım çalışması, takım yönetimi, iletişim becerileri, karar alma, problem çözme, motivasyon, zaman yönetimi, proje yönetimi, liderlik, etkili sunuş, protokol kuralları gibi konularda eğitilerek liderlik ve yönetim becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca, yukarıda sayılan amaçlar çerçevesinde, MBB bünyesinde etkili bir yönetim danışmanlığı sisteminin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

ŞEHİR POLİTİKALARI MERKEZİ

Şehir Politikaları Merkezi (ŞPM), etkili kentsel politikaların hayata geçmesini sağlamak için yönetici ve uygulamacıların yararlanabileceği araştırmalar yapar, yayınlar hazırlar ve etkinlikler düzenler. Bu doğrultuda ilgili paydaşları bir araya getirerek iş birliği, bilgi ve tecrübe paylaşımını sağlar, iyi uygulama örneklerini teşvik eder ve paylaşır. Bölgedeki ve kentlerdeki çok boyutlu sorunların alternatif perspektiflerden ele alınmasını sağlayarak sürdürülebilir ve stratejik çözüm önerilerine zemin oluşturur. Kentsel politika üretiminde etkili paydaşları destekler. Kentleşmenin ortaya çıkardığı politik, ekonomik, kültürel, çevresel ve toplumsal meseleleri anlamak üzere şehirlerin tarihi gelişimini inceler, bugününü izler ve geleceği üzerine tartışma alanları açar.

- Şehir politikalarının geliştirilmesi için nasıl yöntemler izlenmesi gerektiğine dair yerel yönetimlere ve kentlerdeki diğer paydaşlara rehberlik eder. Yerel yönetim ve şehircilik alanlarında yapılan uluslararası ve ulusal çalışmaları, bilimsel etkinlikleri ve projeleri takip eder, paylaşır.
- Kentlerin ve yerel yönetimlerin gündemlerindeki konular hakkında araştırmalar yapar, raporlar yayınlar, politika metinleri hazırlar.

- Şehircilik ve yerel yönetim alanlarındaki yüksek lisans ve doktora tezleri ile araştırma projelerini destekler. Bu alanda bilim insanı, uzman ve uygulamacılarla iş birliği içerisinde araştırmalar yapar, raporlar hazırlar ve yayınlar.
- Şehirler ve kentleşme ekseninde yönetim, kültür, toplum, kent ağları, kalkınma, iklim değişikliği, dayanıklılık, planlama ve tasarım, altyapı ve hizmetler, gibi alanlarda ulusal ve uluslararası forum, sempozyum, kongre, konferans, panel, seminer, çalıştay ve atölye çalışmaları yürütür.
- Şehirlere, kentsel ve toplumsal konulara dair disiplinler arası bir yaklaşımla hazırlanan ve bilim insanları ile uygulamacıların makale ve söyleşilerine yer veren, süreli bir yayın olan Şehir & Toplum dergisini yayınlar.
- Farklı disiplinlerden uzmanların şehir ve kentleşme üzerine bilgi ve tecrübelerini paylaştığı, yüz yüze ve çevrimiçi konuşmalardan oluşan bir seri olan “Şehir Konuşmaları”nı düzenler.
- Çalışma alanında bulunan yerel ve uluslararası projeler geliştirir, başka kurumlarca yürütülen projelerde paydaş olarak rol alır.

GÖÇ VE SOSYAL POLİTİKALAR MERKEZİ

Göç ve Sosyal Politikalar Merkezi (GPM); göç, nüfus hareketleri, demografi, sosyal politikalar, sosyal kalkınma, sosyal hizmet, bakım hizmetleri, cinsiyet eşitliği, sosyal uyum, entegrasyon, birlikte yaşama, kente aidiyet ve toplumsal kapsayıcılık gibi alanlarda ilgili paydaşlarla ortak çalışma zemini oluşturmak üzere çalışır. GPM, yaşam kalitesi yüksek kentlerin inşasına katkı sunmak; adil,

kapsayıcı ve katılımcı sosyal hizmet modelleri ile sosyal politikaların geliştirilmesini teşvik etmek amacıyla:

- Bilimsel çalışmalar ve araştırmalar yapar.
- Yerel yönetimlerin ulusal ve küresel düzeydeki iyi uygulamalar ve tecrübelerden yararlanmasına yönelik faaliyetler yürütür.
- Yerel yönetimler ile ulusal ve uluslararası kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve ilgili paydaşlar arasında iş birliğini geliştirir.
- Yerel yönetimleri uluslararası arenada temsil eder.
- Yerel düzeyde ortak politikaların belirlenmesine yönelik faaliyetlerde bulunur ve üyelerinin faaliyet ve hizmetlerini bu politikalar doğrultusunda yürütmelerini teşvik eder.
- Yerel düzeydeki çalışmaların ulusal politikalar ile uyumlu olması ve ulusal düzeydeki normların yerel yönetimlerin talep ve ihtiyaçlarına göre şekillenmesi için çalışmalar yapar.

MBB Meclisi bünyesinde yer alan, farklı şehirler ve siyasi partilerden belediye başkanlarından oluşan ve yerel yönetimler düzeyinde kurulan ilk göç komisyonu olan Göç ve Uyum Komisyonu'nun uzun vadeli politika önerileri ve yönlendirmeleri ile göç ve sosyal uyum alanındaki çalışmalar şekillenmektedir. Ayrıca MBB, üye belediyeleriyle olan iletişimini kurumsallaştırmak ve kolaylaştırmak amacıyla, münhasıran üye belediyelerinin göçmen ve mültecilerle ilgili çalışmalar yürüten birimlerinin temsilcilerinden oluşan Göç Platformu'nu ve sosyal hizmetler, bakım hizmetleri, psikososyal destek, sosyal uyum, sosyal yardım, bağımlılık vb. alanlarda çocuk, kadın, yaşlı, engelli, genç, yoksulluk riski altındaki bireyler gibi farklı gruplara yönelik faaliyet gösteren birimlerin temsilcilerinden oluşan Sosyal Hizmetler Platformu'nu kurmuştur. Platformlar üyeleriyle belirli periyotlarda bir araya gelerek GPM'nin kuruluş amaçları doğrultusunda üyeleri arasında koordinasyon sağlamakta, bilgi ve tecrübe paylaşımına zemin hazırlamaktadır. Üyelerinin talep ve ihtiyaçlarını tespit ederek çözüm önerileri geliştirmekte ve üyelerinin kurumsal kapasitelerini güçlendirici faaliyetler yürütmektedir.

VERİ VE TEKNOLOJİ MERKEZİ

Veri ve yönetimi, dijitalleşme, akıllı şehirler ve kent teknolojileri gibi alanlarda araştırma ve yayınların hazırlanması, bu alanda farkındalık ve yetkinlik kazandırıcı eğitim ve etkinliklerin düzenlenmesi, iyi uygulamaların yaygınlaştırılması, etkin iş birliklerinin sağlanması, projeler üretilmesi ve kurumların bu alanlardaki kapasitelerinin geliştirmesine yönelik çalışmalar yürüten Veri ve Teknoloji Merkezi (VTM);

- Bahsi geçen alan ve konularda ulusal ve uluslararası sempozyum, kongre, konferans, panel, seminer, çalıştay ve atölye çalışmaları düzenler.
- Veri ve yönetimi, politikaların kanıta dayalı bir şekilde oluşturulması konularında farkındalık ve yetkinliklerin kazandırılması için gerekli çalışmaları gerçekleştirir.
- MBB'nin çalışma ve faaliyetleri için hazırladığı, topladığı ve yararlandığı veri ve kaynaklara yönelik çalışmalar yapar.
- Kentsel verilerden hareketle rapor ve benchmarking gibi çalışmalar hazırlar, endeksler üretir.
- Veri, dijitalleşme, akıllı şehirler gibi çalışma alanları kapsamında mevcut ağlar içinde yer alır, ihtiyaç duyulan ağların oluşturulmasında rol oynar ve üye belediyeleri ilgili ağlarda buluşturur, temsil eder.
- İlgili alanlarda ulusal ve uluslararası boyutta güncel gelişme ve çalışmaları takip ederek iyi uygulamaların yaygınlaştırılması için gerekli çalışmaları yürütür.
- İlgili alanlarda ihtiyaç duyulan konularda bilgi ve deneyim paylaşımı için aktörler arasında köprü kurar, eğitimler düzenler, danışmanlık verilmesine katkı sunar.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ MERKEZİ

Sürdürülebilirlik ve İklim Değişikliği Merkezi (SİM), sürdürülebilirlik ve iklim değişikliği alanında kentsel ulaşım, enerji ve binalar, arazi kullanımı ve biyoçeşitlilik, su ve atık su, atık, tarım ve gıda temalarını odağına alarak yönetim, finans ve dijitalleşme boyutlarıyla çalışmalar yürütür, üyelere bu konuda rehberlik eder ve destek sağlar.

- Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın yerelleştirilmesi konusunda MBB üyelerine rehberlik eder, üyelerin bu alandaki çalışmalarını destekler ve üyelerin Gönüllü Yerel Gözden Geçirme Raporları'nı (VLR) hazırlamalarına katkı sağlar.
- İklim değişikliğinin kısa, orta ve uzun vadede oluşturacağı etki ve sonuçları analiz ederek başta ulaşım, mekânsal planlama, biyoçeşitlilik, binalar, enerji, su ve atık su, tarım ve gıda, atık yönetimi alanlarında olmak üzere kentsel ve bölgesel düzeyde politika önerileri geliştirir.
- Yeşil dönüşüm çabalarının destekler, farklı sektörlerden paydaşlarla ortak etkinlikler düzenler, raporlar yayımlar.
- Küresel gündem ve ulusal hedefleri takip ederek analiz, bilimsel çalışmalar ve bilinçlendirme çalışmaları yapar.
- İklim politikasının yönetsel, ekonomik, hukuki, teknolojik ve toplumsal başta olmak üzere farklı boyutlarıyla etkilerini inceler ve öneriler geliştirir.
- Sürdürülebilirlik ve iklim değişikliği konusunda uluslararası ağlar ve kuruluşlarla iş birliği geliştirir.
- Kamu kurumları, özel sektör kuruluşları, üniversiteler, meslek kuruluşları, düşünce kuruluşları, finans kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve ilgili diğere paydaşlarla iş birliği içinde bütüncül ve kapsamlı iklim politika önerileri geliştirir.

- Sürdürülebilirlik ve iklim değişikliği politikalarının sanayi, tarım, turizm, üretim, ihracat, istihdam gibi alanlar üzerindeki etkilerine ilişkin araştırmalar yapar, bu alanlarda iyi uygulamaları yaygınlaştırır. İklim değişikliği ve afetlere yönelik kentsel dayanıklılığı artırıcı çalışmalar yapar.

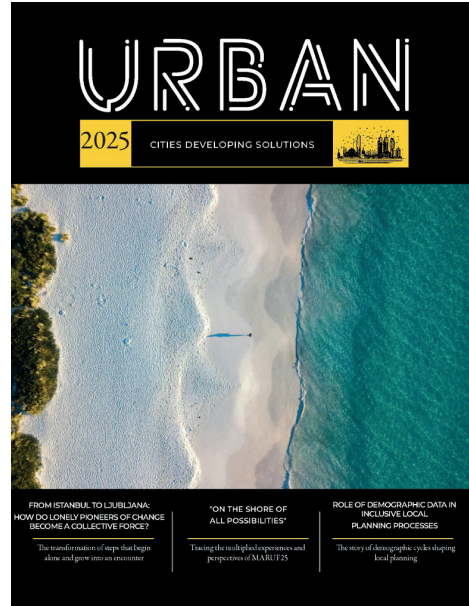
4.8. MBB KÜLTÜR YAYINLARI

MBB gerek uygulama konusunda yol gösterici gerekse yerel yöneticilerin vizyonlarını geliştirici yayın ve raporlar yayımlanmaktadır.

Belediyelerde demokratik, katılımcı, saydam, insan hak ve özgürlüklerini esas alan bir yerel yönetim anlayışının yerleşmesi ve yaygınlaşmasına katkı sağlamayı, sürdürülebilir yerel kalkınma için rehberlik etmeyi, yerel yönetimlerin faaliyet alanlarına ilişkin her konuda birincil başvuru kaynağı olmayı amaçlar. 2025 yılı boyunca 2 sayı Kent dergisi (Biri Urban adıyla İngilizce olmak üzere), 2 sayı Şehir & Toplum dergisi, 6 adet rapor, 1 kitap, 1 politika belgesi ve 6 adet podcast yayımlanmıştır.

4.8.1. SÜRELİ YAYINLAR

Kent - Çözüm Üreten Kentler

Şehir & Toplum

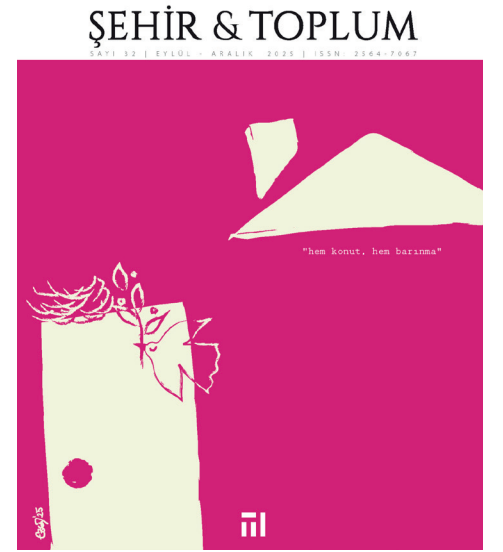
- Sayı 30: Dosya: Kendine Ait Bir Kent - II

- Sayı 31: Dosya: Birlikte Üretmek

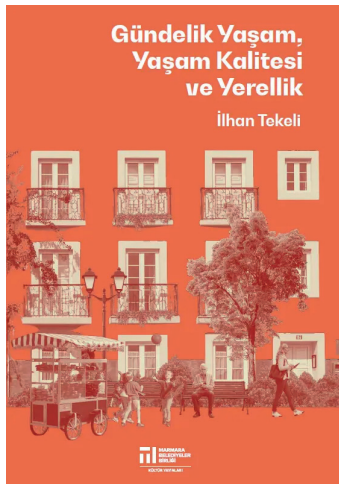
- Sayı 32: Dosya: Hem Konut, Hem Barınma

4.8.2. SÜRESİZ YAYINLAR

Kitaplar

- Gündelik Yaşam,
Yaşam Kalitesi ve Yerellik

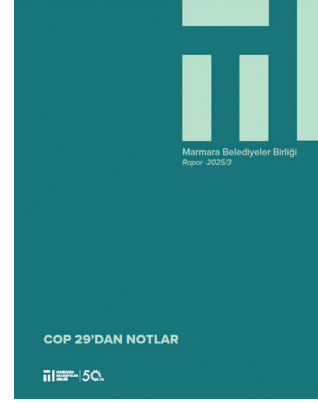
Politika Belgesi

- Marmara Bölgesi'nde Dayanıkl ve
Sürdürülebilir Gıda Sistemleri Politika Belgesi

Raporlar

- COP29'dan Notlar
- Sürdürülebilir Marmara | İklim Yönetişimi Raporu
- 50 Yıldır Marmara Denizi İçin Birlikte Çalıştay Raporu
- Altın Karınca Ödülleri 2024 Ödül Alan Projeler
- Golden Ant Award Winning Projects 2024
- Türkiye'de Kent Konseyleri: 30 Yıllık Deneyim ve Konseylerin Geleceği Araştırması

Diğer Yayınlar

Çözüm Üreten Kentler Podcast Serisi

Marmara Belediyeler Birliği tarafından, MARUF on the Go kapsamında hazırlanan “Çözüm Üreten Kentler” podcast serisi, kentlere ilişkin güncel meselelerin çok disiplinli bir bakış açısıyla ele alınmasını ve bu tartışmaların gündelik yaşamın parçası hâline getirilmesini amaçlamaktadır.

Podcast serisi kapsamında; kamusal mekân, veri ve demokrasi, erişilebilirlik, tartışma kültürü, yapay zekâ ve kent planlama ilişkisi ile kültür politikaları gibi başlıklar, uzman konuklarla birlikte ele alınmıştır. Farklı uzmanlık alanlarından katılımcıların yer aldığı bölümler aracılığıyla, kent yaşamına ilişkin güncel tartışmaların geniş bir dinleyici kitlesiyle paylaşılması hedeflenmiştir.

Çözüm Üreten Kentler Podcast Serisi kapsamında 6 bölüm hazırlanmıştır:

Kamusal Mekânın Sınırları Nedir?

Hayrettin Güneç

Veri Konuşur mu, Demokrasi Duyar mı?

İtir Akdoğan

Erişilebilir Kentler: Dönüşüm Kiminle Başlar?

Hande Sart

Kenti Yapay Zekâ ile Planlamak Mümkün mü?

Fatih Terzi

Kentin Aklı: Forumlar Ne İşe Yarar?

İlhan Tekeli

Kültürün İzinde, Şehrin İçinde

Özlem Ece

5. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5.1. ÜSTÜNLÜKLER

- MBB'nin, Türkiye'nin en köklü yerel yönetim birliği olması,
- Yönetim ve faaliyetlere katılımın çoğulcu ve demokratik olması,
- Birlik çalışanlarının konularında uzman, eğitim düzeyleri yüksek, genç, dinamik ve vizyon sahibi olmaları,
- Yetkin kişi ve kurumlarla iş birlikleri geliştirebilmesi,
- Türkiye'nin kurumsal kapasitesi yüksek belediyelerinin Birliğe üye olması,
- MBB'nin, Türkiye'nin en aktif bölgesi olan Marmara Bölgesinde faaliyet göstermesi,
- Geniş ve saygın bir uluslararası ilişkiler ağına sahip olması,
- Birliğe üyeliğin gönüllü olması,
- MBB'nin, eğitim etkinlikleri açısından önemli bir tecrübe ve bilgi birikimine sahip olması,
- MBB bünyesinde, gelişime açık bir kurum kültürünün bulunması.

5.2. ZAYIFLIKLAR

- MBB'nin mali sürdürülebilirliğinin tamamlanmamış olması, üye aidatlarının ödenmesi konusunda yeterli motivasyonun olmaması,
- Birliğin mali olanaklarının, üyelerin beklentilerini karşılayacak düzeyde olmaması,
- Gelişen hizmet çeşitliliğini karşılayacak insan kaynağı kapasitesinin olmaması,
- Birlik merkez binasının fiziksel olarak yeterli olmaması,
- Belediyelerin üst düzey yöneticilerinin Birlik faaliyetlerinde yeterince yer almaması,

- Birlik ve faaliyetlerinin paydaşlar nezdindeki bilinme düzeyinin yeterli olmaması,
- Belediyelere yönelik ihtiyaç analizlerinin yeterli düzeyde olmaması,
- Çevresel duyarlılık konusunda yeterince yayılım sağlanamaması,
- Sistemli ve işlevsel bir kurumsal hafızanın yeterince gelişmemiş olması,

5.3. FIRSATLAR

- MBB'nin faaliyet alanının, Türkiye'nin en gelişmiş bölgesi olan Marmara Bölgesi'nde olması,
- MBB merkezinin; eğitim, kültür, sanat, turizm ve tarihi açıdan önemli özellikler ve avantajlara sahip, kolay ulaşılabilir bir metropol olan İstanbul'da olması,
- MBB'nin faaliyet alanının, Türkiye'nin en gelişmiş bölgesi olan Marmara Bölgesi'nde olması,
- Şehir yönetiminin öneminin bütün dünyada artıyor olması,
- Dış kaynak sağlama potansiyelinin olması,
- MBB'nin diğer birlikler, kamu kurumları ve üniversiteler ile iş birliği imkanına sahip olması.

5.4. TEHDİTLER

- Üye belediyelerin kapasite ve taleplerinin farklı olması,
- MBB'nin bağlı olduğu mevzuatın sınırlılıkları,
- Türkiye'de belediye birliklerinin öneminin yeterince kavranamamış olması,
- Birliğe üyeliğin gönüllü olması,
- Ulusal ekonomik koşulların belediyelerin mali yapısını etkileme düzeyinin yüksek olması,
- Türkiye'de merkeziyetçi yönetim geleneğinin devam ediyor olması.

5.5. DEğERLENDİRME

2025 yılı içerisinde MBB'nin, idari ve mali hizmetleri ve finans yönetimi başarı ile yürütölmüş, ęalışma programında belirtilen birçok konuda gerekli gayret ve ęaba gösterilerek hedeflenen ęalışmalar başarılı bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Küresel ve yerel ęapta yaşanan ekonomik zorluklar MBB için riskler oluşturmüş olsa da geçmişten gelen mali disiplin költürü sayesinde faaliyetler bir aksaklığa uğramadan sürdürölmüştür.

MBB'nin, üye belediyeler ve bağlı kuruluşlarının seçilmiş ve atanmış tüm personeline yönelik olarak yürötmüş olduğu eğitim, araştırma ve teknik inceleme faaliyetleri ile AB ve uluslararası alanda MBB'nin ve üye belediyelerinin yurt dışında temsiline yönelik olarak yapılan ęalışmalar aynı şekilde başarıyla yerine getirilmiştir. Mahalli İdare Birlikleri'nin hizmetleri ile orantılı gelir kaynaklarına kavuşması ve idari kapasitenin güçlendirilmesi yönündeki ęalışmalar ve düzenlemeler ise önemle takip edilmektedir.

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak; idaremin bütçesinin kalkınma planına, yıllık programlara, stratejik plan ve performans programları ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanmasını ve uygulanmasını, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesini, kullanılmasını ve kayıp ve suistimale karşı korunmasını sağlamaktan ve harcama birimlerinde malî yönetim ve iç kontrol sisteminin işleyişini izlemekten ve gerekli tedbirleri almaktan sorumluyum.

Bu çerçevede idarem bünyesinde oluşturulan ve uygulanan iç kontrol sisteminin; faaliyetlerin belirlenmiş amaç ve politikalar doğrultusunda, mevzuata uygun etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesine, her türlü usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesine, varlık ve kaynakların korunmasına, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasına, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesine ilişkin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını beyan ederim.

İdaremin stratejik planında ve performans programında açıklanan amaç ve hedeflere yönelik kurumsal risklerin belirlendiğini, değerlendirildiğini, risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesi için ilave risk yönetimi faaliyetlerinin uygulandığını ve raporlandığını bildiririm.

Bu güvence, gözetim sorumluluğum çerçevesinde edindiğim bilgi ve değerlendirmelere, harcama yetkilileri tarafından sunulan birim faaliyet raporlarına ve iç kontrol güvence beyanlarına, malî hizmetler birimince sunulan iç kontrol sistemi değerlendirme raporu ile malî hizmetler birim yöneticisinin beyanına ve iç denetim raporları ile iç denetim biriminin kapsamlı görüşüne dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

MUSTAFA BOZBEY

MBB Başkanı

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Harcama yetkilisi olarak, birimimde yürütülen faaliyetlerin görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlendiği uygun bir kurumsal yapı içerisinde, etik değerleri benimsemiş, yeterli ve yetkin personel tarafından yürütülmesini, faaliyet ve süreçlere yönelik operasyonel risklerin belirlenmesini ve uygun kontrol faaliyetlerinin uygulanmasını, etkin bir bilgi ve iletişim sisteminin oluşturulmasını ve işletilmesini ve tüm bu faaliyetlerin sürekli ve sistemli bir şekilde izlenmesini ve geliştirilmesini sağlamaktan, verdiğim harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun ve diğer mevzuata uygun olmasından, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve üst yöneticiye ve yetkili mercilere hesap vermekten sorumluyum.

Bu çerçevede, faaliyetlerin belirlenmiş amaç ve politikalar doğrultusunda, mevzuata uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesine, her türlü usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesine, varlık ve kaynakların korunmasına, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasına, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesine ilişkin yeterli ve makul güvence sağlayan bir iç kontrol sisteminin birimimde oluşturulduğunu ve uygulandığını beyan ederim.

Birimimde yürütülen faaliyet ve süreçleri olumsuz etkileyebilecek riskler tespit edilmiş, değerlendirilmiş, bu risklerin etki ve olasılıklarını azaltacak tedbirler uygulanmış ve raporlanmıştır.

Bu güvence, harcama yetkilisi olarak sahip olduğum iç kontrole ilişkin bilgi ve değerlendirmeler ile iç denetim raporlarına dayanmaktadır. Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

M. CEMİL ARSLAN

Genel Sekreter

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Malî hizmetler birim yöneticisi olarak, idaremiz harcama birimlerinin sorumluluğunda yürütülen iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarında gerekli koordinasyonun sağlandığını, eğitim ve rehberlik hizmeti verildiğini, uygulama sonuçlarının izlendiğini, değerlendirildiğini ve sonuçların harcama yetkililerine ve üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

Malî kanunlar ve ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağladığımı ve danışmanlık faaliyetinde bulunduğumu beyan ederim.

Faaliyet Raporunun “Malî Bilgiler” bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

MUSTAFA KABİL

Mali Hizmetler Müdürü

6. MARMARA EĞİTİM VE ORGANİZASYON LTD. ŞTİ. MALİ BİLGİLERİ

6.1. 2025 GELİR TABLOSU

A-BRÜT SATIŞLAR	95.542.331,25
1-Yurt İçi Satışlar	95.542.256,25
3-Diğer Gelirler	75,00
B-SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	0,00
C-NET SATIŞLAR	95.542.331,25
D-SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	-79.241.948,73
3-Satılan Hizmet Maliyeti (-)	-79.241.948,73
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	16.300.382,52
E-FAALİYET GİDERLERİ	-5.343.573,73
3-Genel Yönetim Giderleri (-)	-5.343.573,73
FAALİYET KARI VEYA ZARARI	10.956.808,79
F-DİĞER OLAĞAN GELİR VE KARLAR	3.723.281,67
3-Faiz Gelirleri	3.723.281,67
G-DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)	-8.165,91
4-Kambiyo Zararları (-)	
H-FİNANSMAN GİDERLERİ (-)	-78.268,79
1-Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)	-78.268,79
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	14.593.655,76
I-OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	56.524,87
J-OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	-1.003,04
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	14.649.177,59
K-DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI (-)	-3.662.294,40
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	10.986.883,19

6.2. 2025 BİLANÇO

AKTİF (VARLIKLAR)		PASİF (KAYNAKLAR)	
I-DÖNEN VARLIKLAR	23.253.748,46	PASİF (KAYNAKLAR)	27.059.959,80
A-Hazır Değerler	21.707.831,18	I-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	4.038.391,93
1-Kasa	63.218,24	A-Mali Borçlar	0,00
3-Bankalar	21.644.612,94	B-Ticari Borçlar	57.325,15
B-Menkul Kıymetler	0,00	1-Satıcılar	57.325,15
C-Ticari Alacaklar	1.352.191,46	C-Diğer Borçlar	0,00
5-Verilen Depozito ve Teminatlar	1.352.191,46	D-Alınan Avanslar	0,00
D-Diğer Alacaklar	0,00	E-Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakediş Bedelleri	0,00
E-Stoklar	0,00	F-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	2.042.765,56
F-Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri	0,00	1-Ödenecek Vergi ve Fonlar	1.110.790,16
G-Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	193.725,82	2-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	931.975,40
1-Gelecek Aylara Ait Giderler	193.725,82	G-Borç ve Gider Karşılıkları	1.938.301,22
H-Diğer Dönen Varlıklar	0,00	1-Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları	3.662.294,40
		2-Dönem Karının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri (-)	-1.723.993,18
II-DURAN VARLIKLAR	3.806.211,34	H-Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0,00
A-Ticari Alacaklar	0,00	I-Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00
B-Diğer Alacaklar	0,00		0,00
C-Mali Duran Varlıklar	0,00	II-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0,00
D-Maddi Duran Varlıklar	3.806.211,34	A-Mali Borçlar	0,00
5-Taşitlar	6.526.371,76	B-Ticari Borçlar	0,00
6-Demirbaşlar	974.637,84	C-Diğer Borçlar	0,00
8-Birikmiş Amortismanlar(-)	-3.694.798,26	D-Alınan Avanslar	0,00
E-Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00	E-Borç ve Gider Karşılıkları	0,00
1-Haklar	16.180,00	F-Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0,00
5-Özel Maliyetler	201.000,00	G-Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00
7-Birikmiş Amortismanlar(-)	-217.180,00		
F-Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	0,00	III-ÖZ KAYNAKLAR	23.021.567,87
G-Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları		A-Ödenmiş Sermaye	8.629.196,03
H-Diğer Duran varlıklar	0,00	1-Sermaye	5.000.000,00
		3-Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	3.629.196,03
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI	27.059.959,80	B-Sermaye Yedekleri	0,00
		C-Kar Yedekleri	439.840,75
		1-Yasal Yedekler	560,37
		5-Özel Fonlar	439.280,38
		D-Geçmiş Yıllar Karları	2.965.647,90
		1-Geçmiş Yıllar Karları	2.965.647,90
		E-Geçmiş Yıllar Zararları(-)	0,00
		F-Dönem Net Karı(Zararı)	10.986.883,19
		1-Dönem Net Karı	10.986.883,19
		PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI	27.059.959,80

